

Norsk Lovtidende.

Utgitt efter offentlig foranstaltning

ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 38

Utgitt 21 september.

1909

Lov

indeholdende forandringer i og tillæg til lov om folkeskolen
paa landet av 26 juni 1889.

18 septbr.
Nr. 1.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 13 september 1909, saalydende:

I.

Efternævnte paragraffer i lov om folkeskolen paa landet av 26 juni 1889 skal herefter lyde saaledes:

§ 6. Undervisningsgjenstandene skal være:

I første avdeling:

Kristendomsundskap, norsk, regning, skrivning og sang. Hertil kommer mundtlig forberedende undervisning i de for anden avdeling opførte særskilte fag.

I anden avdeling:

De for første avdeling bestemte undervisningsgjenstande, jordbeskrivelse, historie, heri indbefattet kjendskab til vor borgerlige samfundsordning, samt naturkundskap med grundtræk av sundhetslæren, hvorunder ogsaa undervisning om de berusende drikkes virkninger og fare.

Derhos skal der, hvor skolen er delt i klasser, gives undervisning i mindst et av fagene: Haandarbeide, tegning og legemsøvelser; under legemsøvelser kan medtages forberedende skyteøvelser. Valget av fag kan træffes særskilt for gutter og piker. I udelt skole er indførelsen av disse fag en frivillig sak. I klasser i anden avdeling med mindst 15 ukers aarlig undervisning for hver klasse skal dog guttene gives undervisning i legemsøvelser. Desuten, hvor skolestyret saa maatte bestemme, i fagene tegning og haandarbeide eller et av dem.

Efter skolestyrets bestemmelse kan indtil 2 skoledage i 2den avdeling aarlig anvendes til træplantning. Derhos kan i

18 septbr. nævnte avdeling optages undervisning i huslig økonomi, naar Nr. 1. herredsstyrelsen dertil gir sit samtykke, og klassens aarlige undervisningstid for de øvrige fags vedkommende utgjør mindst det i § 5 nævnte minimum.

Skolestyret kan fritta skolebarn for undervisning i enkelte fag, naar de paa grund av tungt nemme eller svak helbred har vanskelig ved at følge med i dem alle, eller naar andre særlige omstændigheter maatte være tilstede. Dissenteres barn blir paa forældrenes forlangende helt eller delvis at fritta for undervisningen i kristendomskundskap.

§ 20. For hvert amt fastsetter amtsformandskapet lavmaal av løn for de i fuldstændige lærerposter ansatte lærere. Lavmaalet fastsettes særskilt for lærerposter i folkeskolens anden avdeling og særskilt for poster i smaaskolen, for de første ikke under kr. 24,00 og for de sidste ikke under kr. 19,00 pr. skoleuke (36 timer i skolens anden avdeling og 30 timer i smaaskolen).

Likeledes fastsetter amtsformandskapet for hver av de to nævnte grupper av fuldstændige lærerposter samt for lærerposter med mindst 24 uker (à 36 timer) aarlig undervisning i fortsættelsesskole eller i fortsættelsesskole og folkeskole tilsammen (§ 19, 2det led) fire alderstillæg, der opnaaes efter henholdsvis 4, 8, 12 og 15 aars tjeneste i fuldstændig lærerpost ved folkeskolen paa landet eller i by, i lærerpost med mindst 24 ukers aarlig undervisning i fortsættelsesskole eller i fortsættelsesskole og folkeskole tilsammen (§ 19, 2det led).

Tjenestetid som lærer ved abnormskoler, eksamensberettigede middelskoler, amts- og folkehøiskoler eller andre ungdomsskoler samt skolehjem, stiftelser og barnekolonier eller barnehjem med mindst 24 uker aarlig undervisning blir ved overgang til lærerpost i folkeskolen eller fortsættelsesskolen at medregne til opnaaelse av alderstillæg. Tjenestetid i fortsættelsesskolepost, hjelperlærerpost eller i lærerpost ved amts- og folkehøiskole eller anden ungdomsskole samt ved skolehjem, stiftelser og barnekolonier eller barnehjem med mindre antal undervisningsuker aarlig regnes for en tilsvarende brøkdel av et tjenesteaar.

For poster i smaaskolen skal hvert alderstillæg utgjøre mindst kr. 60,00 og høist kr. 100,00 og for de øvrige til alderstillæg berettigede poster mindst kr. 100,00 og høist kr. 150,00. Alderstillæggene beregnes fra den efter det fylgte 4de, 8de, 12te eller 15de tjenesteaar næst paafølgende 1 januar eller 1 juli.

Amtsskolestyret har i anledning herav at indhente betænkninger fra ethvert skolestyre og fra samtlige herredsstyrelser inden amtet og, efter at ha indhentet overtilsynets uttalelse om saken, gjennom amtmanden at forelægge den for amtsformandskapet. Dettes beslutning meddeles overtilsynet. Finder dette

noget derved at erindre, har det med amtsskolestyrets fornyede 18 septbr. betænkning at la saken forelægge til endelig avgjørelse i nyt Nr. 1. møte av amtsformandskapet.

Ved forandring av de fastsatte lønningslavmaal eller alders-tillæggenes beløp forholdes paa samme maate som ved den første fastsettelse.

§ 28. Lærerposter ved folkeskolen kundgjøres ledig av skolestyret med opgivende av postens vilkaar og ansøknings-tiden, samt, forsaavidt posten kun kan søkes av mænd eller kun av kvinder — oplysning derom.

Der maa ikke i kundgjørelsen gjøres krav paa, at ansøkerne skal gi oplysning om sin stilling til tidens politiske eller kulturelle strids-spørsmål.

Undtagelse fra bestemmelse i første led kan ske for hjælpelærerposter, til hvilke ikke den hele undervisning i en skolekreds eller klasse er henlagt, og for timelærerposters vedkommende samt ved antagelse av vikarierende eller andre midlertidige lærere og lærerinder.

§ 38. Som bidrag til avlønning av de ved folkeskolen ansatte lærere erholder ethvert herred ved hvert halvaars utgang av Statskassen et beløp, som svarer til 45 hundrededele av den utredede lærerløn for den i henhold til §§ 5 og 8 meddelte undervisning. For herreder, hvis bære-evne er ringe, forhøies Statskassens bidrag med indtil 15 hundrededele. Bidraget beregnes dog ikke i noget tilfælde av en høiere ukeløn end kr. 24,00 i folkeskolens anden avdeling og kr. 19,00 i smaaskolen. I Finmarkens amt kan bidraget beregnes av ukeløn indtil kr. 28,00 og kr. 22,00, henholdsvis i 2den og 1ste avdeling.

Vedkommende regjeringsdepartement avgjør, efter at ha indhentet amtsformandskapenes erklæringer, hvilke herreder er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette for hvert enkelt herred skal være.

Skulde nogen kommune ifølge de i nærværende lov fastsatte beregningsregler for statsbidraget faa en nedsættelse i sine nuværende utgifter til lærerløn, saa skal det til den beregnede nedsættelse svarende beløp av statsbidraget kun utbetales vedkommende kommune forsaavidt og i den utstrækning, som det blir anvendt til yderligere forbedring av lærernes lønninger eller til utvidelse av skoletiden.

De lovbestemte alderstillæg (§ 20) utredes av amtsskolekassen.

Til fortsættelsesskolen blir i tilfælde at utrede bidrag av amtsskolekassen efter de i § 46 indeholdte forskrifter.

Hvad der foruten disse bidrag og andre inntægter, som maatte være herredets folkeskoler tillagt, utkræves til bestridelse av folkeskolens og fortsættelsesskolens utgifter, utredes, forsa-

18 septbr. vidt ikke ifølge denne lov anderledes bestemmes, av herreds-
Nr. 1. kassen efter bevilgning av herredsstyrelsen.

II.

Nærværende lov træder i kraft den 1 januar 1910.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

18 septbr.
Nr. 2.

Lov

indeholdende forandringer i lov om folkeskolen i byene
av 26 juni 1889.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er bliit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 8 september 1909, saalydende:

I.

Efternævnte paragraffer i lov om folkeskolen i byene av 26 juni 1889 skal herefter lyde saaledes:

§ 15. Som bidrag til avlønning av de ved folkeskolen ansatte lærere erholder enhver kjøpstad, forsaavidt laveste aarsløn for fuldstændig lærerpost (§ 23) utgjør mindst kr. 1 200,00 for lærere og kr. 800,00 for lærerinder, ved hvert halvaars utgang av Statskassen $\frac{1}{3}$ av den utredede grundløn, dog ikke av, hvad grundlønnen maatte overstige kr. 1 400,00 for lærere og kr. 900,00 for lærerinder — samt $\frac{2}{3}$ av de utredede alderstillæg, dog ikke av, hvad alderstillæggene maatte overstige kr. 800,00 for lærere og kr. 500,00 for lærerinder.

Som bidrag til løn for timelærerpuster og for timeundervisning (§ 21, jfr. § 27) og som bidrag til avlønning av de ved fortsættelsesskolen ansatte lærere erholder enhver kjøpstad ved hvert halvaars utgang av Statskassen en tredjedel av den utredede lærerløn.

Statskassens bidrag til lærerlønnen forhøies for kommuner, hvis bære-evne er ringe, indtil 45 pct. av den utredede grundløn inden de for denne ovenfor fastsatte grænser.

Vedkommende regjeringsdepartement avgjør, hvilke kom-

muner er berettiget til forhøiet statsbidrag, og hvor stort dette 18 septbr.
for hver enkelt kommune skal være. Nr. 2.

Skulde nogen kommune ifølge de i nærværende lov fastsatte beregningsregler for statsbidraget faa en nedsættelse i sine nuværende udgifter til lærerløn, saa skal det til den beregnede nedsættelse svarende beløb av statsbidraget kun utbetales vedkommende kommune forsaavidt og i den utstrækning som det blir anvendt til yderligere forbedring av lærernes lønninger eller til utvidelse av skoletiden.

Hvad der foruten det i nærværende paragraf omhandlede bidrag og andre inntægter, som maatte være folkeskolen tillagt, utkræves til bestridelse av folkeskolens udgifter, utredes av bykassen efter bevilgning av kommunebestyrelsen.

§ 24. Den i § 23 omhandlede vedtægt skal fastsætte:

- a. Det ukentlige timetal, som skal kunne tillægges fuldstændig lærerpost.
- b. Grundløn for de fuldstændige lærerposter.
- c. Alderstillæggenes størrelse.

De alderstillæg, hvortil staten yder bidrag efter § 15, skal for lærere utgjøre mindst kr. 150,00 og for lærerinder mindst kr. 100,00, og de opnaaes efter 3, 6, 9 og 12 aars tjeneste. Tjenestetid som lærer i fuldstændig lærerpost ved folkeskole paa landet eller i en anden by og tjenestetid som lærer i fuldstændig lærerpost ved abnormskoler, eksamensberettigede middelskoler, amts- og folkehøiskoler eller andre ungdomsskoler samt ved skolehjem, stiftelser og barnekolonier eller barnehjem med mindst 24 uker aarlig undervisning blir ved overgang til lærerpost i byfolkeskolen at medregne til opnaaelse av alderstillæg.

- d. Hvorledes der skal forholdes med godtgjørelse til vikar, naar lærere eller lærerinder har sygdomsforfald.

Vedtægtens bestemmelser kan avfattes særskilt for lærere og lærerinder.

§ 29. Lærerposter ved folkeskolen kundgjøres ledig av skolestyret med opgivende av postens vilkaar og ansøknings-tiden.

Der maa ikke i kundgjørelsen gjøres krav paa, at ansøkerne skal gi opplysning om sin stilling til tidens politiske eller kulturelle stridsspørsmaal.

Undtagelse fra bestemmelserne i første led kan ske for timelærerposters vedkommende samt ved antagelse av vikarie-rende eller andre midlertidige lærere og lærerinder.

§ 30. Kommunebestyrelsen kan efter at ha indhentet skolestyrets erklæring bestemme, at indtil tredjedelen av de fuldstændige lærerposter skal holdes besat paa 3 maaneders opsigelse.

18 septbr.

Nr. 2.

De øvrige fuldstændige lærerposter blir fast at besætte.
I en til fast besættelse bestemt lærerpost kan lærer eller lærerinde, der ikke tidligere har været ansat i fuldstændig lærerpost i folkeskolen, overensstemmende med de i § 31 indeholdte regler ansættes paa prøve, dog ikke for længere tid end et aar.

Reises der inden prøvetidens udløb tvil om, hvorvidt vedkommende bør vedbli, avgjøres ogsaa dette efter § 31. I modsat fald blir ansættelsen at betragte som endelig.

II.

Nærværende lov træder i kraft den 1 januar 1910.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

18 septbr.

Nr. 3.

Lov

angaaende forandringer i § 36 i lov om Det Kongelige Frederiks Universitet av 9 oktober 1905.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 11 september 1909, saalydende:

§ 36 i »Lov om Det Kongelige Frederiks Universitet av 9 oktober 1905« skal herefter lyde saaledes: »Enhver, som anmeldes til en teoretisk embedseksamen, skal ved anmeldelsen betale firti kroner til Universitetskassen; ved anmeldelsen til de forberedende prøver og statsøkonomisk eksamen betales henholdsvis ti kroner og tyve kroner.

Kollegiet kan frit trængende kandidater for disse avgifter.«

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

18 septbr.

Nr. 4.

om erhvervelse av vandfald, bergverk og anden fast eiendom.

Vi Haakon, Norges konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede ordentlige Stortings beslutning av 3 september 1909, saalydende:

Kapitel I.

Om vandfald.

§ 1. Uten tilladelse, meddelt av Kongen, kan ingen andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere erhverve eiendomsret eller bruksret til vandfald eller stryk, som antages enten alene eller i forbindelse med andre under ett utnytbare fald eller stryk at kunne ved regulering utbringes til mer end 1000 naturhesterkrafter. Hvorvidt faldet har denne effektivitet, avgjøres i tvilstilfælde ved lovlig skjøn.

§ 2. Fremmede statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og for et flertals vedkommende bestaar av norske statsborgere, kan, naar ikke almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til at erhverve vandfald paa nærmere betingelser, hvorved følgende grundregler blir at iagttas:

1. Koncessionen meddeles bestemt person eller selskap. Det kan sættes som betingelse, at der i nogen utstrækning aapnes adgang for norsk kapital til at delta i foretagendet. Er det et selskap, som søker koncession, kan der sættes betingelser sigtende til at forhindre, at en majoritet av selskapets parter eller aktier kommer til at tilhøre nogen, som eier eller bruker andet vandfald her i riket, eller som sitter inde med aktiemajoriteten i noget andet selskap, der eier eller bruker vandfald her i riket.
2. Koncessionen gir adgang til vandfaldets utnyttelse som kraftkilde overensstemmende med koncessionsbetingelserne og den til enhver tid om saadan bedrift gjældende lovgivning. Det kan bestemmes, at kraften ikke maa anvendes til visse arter av industri.
3. Utbygning av vandfaldet maa i tilfælde paabegyndes inden en frist av ikke over 5 aar. Vandbygningssarbeiderne maa fuldendes og anlæggets drift paabegyndes inden en yderligere frist av ikke over 7 aar. Driften maa ikke i saa lang tid som 5 aar kontinuerlig stanses eller kontinuerlig indskrænkes til mindre end en fjerdepart av det i den forløpne tid indsatte maskineris energi, og saadanne stans-

Opprøst ved 2. 12/12 1917

18 septbr.
Nr. 4.

ninger eller innskærnkninger maa ikke nogensinde i løpet av 10 aar samlet finde sted i saa meget som 5 aar. Ved tidsberegningene medregnes ikke den tid, som paa grund av overordentlige tildragelser (vis major) har været umulig at utnytte. Naar forholdene gjør det paakrævet, kan det tillates, at vandfaldet utbygges efterhvert inden bestemte tidsfrister, eller at det kun delvis utbygges. Kongen kan dispensere fra de i henhold til denne post fastsatte tidsfrister.

4. Ved vandfaldets utbygning og kraftanlæggets drift skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere og funktionærer, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlige hensyn taler derimot, ogsaa tillates benyttet fremmede arbeidere, naar de har hat fast bopæl her i riket det hele sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forsikring benyttes eller ha et visst fortrin i konkurransen. De samme bestemmelser kan træffes for de bedrifter, som tilhører koncessionssøkeren, og som forsynes med kraft fra anlægget. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen.
5. Arbeiderne maa ikke paalægges at motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller paalægges nogen forpligtelse med hensyn til indkjøp av varer (herunder dog ikke sprængstof, verktøi og andre arbeidsmaterialer). Hvis koncessionæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal netto-overskuddet efter revidert aarsregnskap anvendes til almenyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes efter samraad med et av arbeiderne opnævnt utvalg, som i tilfælde av tvist kan forlange saken forelagt til avgjørelse av vedkommende regjeringsdepartement.
6. Der bør, naar omstændighetene tillater det, paalægges koncessionæren forpligtelser med hensyn til paa rimelige vilkaar at skaffe arbeiderne husrum og grund til forsamlingslokale, til lokale for kooperativ eller anden handelsvirksomhet og lignende.
7. Koncessionæren bør paalægges pligt til opsamling av et fond til sikring for vedkommende fattigkommune overensstemmende med de regler, som i lov om fattigvæsenet av 19 mai 1900, kapitel 4, er git om bergverker. Likeledes bør det paalægges koncessionæren at avsette et fond til sikring for fattigkommunen i anledning av utbygningsarbeiderne og opførelsen av kraftstation. Fondet forvaltes av det offentlige. Den del av dette fond, som ikke medgaar til dækning av kommunens utgifter til fattigunderstøttelse av arbeidere ved de nævnte anlæg, tilbakebetales til koncessionæren.

8. Anvendes vandkraften til produktion av elektrisk energi, 18 septbr. maa koncessionæren ikke uten samtykke fra vedkommende regjeringsdepartement indgaa i nogen overenskomst til kunstig forhøielse av prisene paa energi her i riket. Heller ikke maa elektrisk energi avgives til utlandet uten departementets tilladelse. Nr. 4.
9. Det skal i koncessionen bestemmes, at koncessionæren er forpligtet til at avgi indtil 5 pct. av den til enhver tid utbyggede elektriske kraft til den kommune, hvor kraftanlægget er beliggende, eller andre interesserte kommuner efter departementets bestemmelse, likesom der kan forbeholdes staten ret til at erholde andre 5 pct. av kraften. Kraften leveres efter en maksimalpris, beregnet paa at dekke produksjonsomkostningene med tillæg av 20 pct. I produksjonsomkostningene medregnes 6 pct. rente av anlægskapitalen. Produksjonsomkostningenes størrelse fastsettes ved overenskomst mellem vedkommende departement og koncessionæren eller i mangel av saadan ved lovlig skjøn. Det kan betinges, at denne fastsettelse revideres til bestemte tider. Koncessionen bør indeholde nærmere bestemmelser om det varsel, koncessionæren har krav paa, før kraften uttages. Hvis anlægget skal levere energien i anden form end elektrisk, kan tilsvarende bestemmelser træffes.
10. Koncessionen gives for et bestemt tidsrum av mindst 60 aar og høist 80 aar. Tiden regnes fra koncessionens meddelelse. Ved koncessionstidens utløp tilfalder vandfaldet med alle de indretninger, hvorigjennem vandets løp og leie forandres, saasom damanlæg, kanaler, tunneler, bassænger, rørledninger m. m. samt de til utbygningen og kraftanlægget erhvervede grundstykker og rettigheter staten med fuld eiendomsret og uten vederlag. Likesaa kan det bestemmes, at kraftstationerne med tilhørende maskineri og andet tilbehør skal tilfalde staten med fuld eiendomsret uten vederlag. Det, som ikke tilfalder staten, kan den indløse for dets værdi efter skjøn paa sin bekostning eller forlange fjernet inden en av departementet fastsat frist.
11. Koncessionen bør kun meddeles, forsaavidt ældre panteheftelser, servitutter av væsentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser fjernes eller viker prioritet for de i koncessionen paalagte forpligtelser, derunder ogsaa de mulktter, som kan bli ilagt efter § 17.
12. Til videre overdragelse av vandfaldet utkræves kongelig tilladelse, selv om den nye erhverver er norsk kommune eller norsk statsborger. Erhververen maa i ethvert tilfælde underkaste sig de i den oprindelige kon-

18 septbr.
Nr. 4.

cession fastsatte betingelser. Til tilladelsen kan desuten knyttet de betingelser, som er omhandlet ovenfor under 1. Tilladelse til overdragelsen blir at meddele, hvor ikke almene interesser skades ved, at flere vandfald samles paa en haand, eller almene hensyn iøvrig taler derimot.

Koncessionen med de til den knyttede betingelser blir at tinglæse for koncessionærens regning. Alle senere tinglæste heftelser paa de i post 10 omhandlede eiendomme og gjenstande bortfalder ved disses overgang til staten ifølge koncessionen. Naar vandfaldet overgaar til staten, blir en meddelelse herom av vedkommende departement at oversende retsskriveren til tinglæsning.

Den, som yder eller har ydet laan mot pant i vandfald, kan paa forhaand meddeles tilladelse (koncession) efter nærværende paragraf til at erhverve vandfaldet gjennom kjøp paa tvangsauktion, saafremt han, naar denne holdes, fremdeles er panthaver. Koncessionstiden blir at regne fra koncessionens meddelelse, mens de øvrige vilkaar indtræder, naar erhvervelsen finder sted. Har vandfaldets eier, før panthaveren erholder koncession, erhvervet det i henhold til tidsbegrænset koncession, blir koncessionen til panthaveren at meddele for den gjenstaaende del av eierens koncessionstid.

Kapitel II.

Om bergverk.

§ 3. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan ingen andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, utøve den i bergverkslovgivningen omhandlede ret til skjærpning, anmeldelse og muting eller paa anden maate med fuld retsvirkning erhverve eiendomsret eller bruksret til mutbare anvisninger eller gruber, som indgaar under bergverkslovgivningen, det være sig paa egen eller anden mands grund.

§ 4. Uten tilladelse meddelt av Kongen maa ingen andre end staten og norske kommuner igangsætte regelmæssig bergverksdrift paa mutbare metaller og malmer her i riket.

§ 5. Personer samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar kan, naar ikke almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til at erhverve og drive mutbare anvisninger eller gruber paa nærmere betingelser, hvorved fornemmelig følgende grundregler blir at iagttas:

1. Koncession meddeles bestemt person, korporation, stiftelse 18 septbr. eller selskap. Som regel bør det kræves, at selskapets Nr. 4. bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske statsborgere. Det kan sættes som betingelse, at der i nogen utstrækning aapnes adgang for norsk kapital til at delta i foretagendet. Er det et selskap, som søker koncession, kan der sættes betingelser sigtende til at forhindre, at en majoritet av selskapets parter eller aktier kommer til at tilhøre nogen, som forøvrig driver bergverksdrift her i riket, eller som sitter inde med aktiemajoriteten i noget andet selskap, der driver bergverksdrift her i riket.
2. Koncessionen gir adgang til grubens eller anvisningens utnyttelse overensstemmende med koncessionsbetingelserne og den til enhver tid om saadan bedrift gjældende lovgivning.
3. Forberedende arbeider til igangsættelse av bergverksdrift maa begyndes inden en bestemt frist. Driften skal foregaa paa bergmæssig maate overensstemmende med den til enhver tid gjældende lovgivning. Finder departementet, at driften av en grube i væsentlig grad avviker fra det bergmæssige, og forestilling i den anledning til grubens bestyrer ikke efterkommes, kan det forlange, at bergverks-eieren fremlægger en plan for et bestemt tidsrum til fremtidig bergmæssig drift av gruben. Planen skal indleveres til departementets godkjendelse senest 4 maaneder, efterat begjæringen er fremsat. Drift kan alene foretages i overensstemmelse med den av departementet godkjendte plan; dog kan avvikelser ske med departementets samtykke. Hvorvidt driften er bergmæssig og overensstemmende med den godkjendte driftsplan, avgjøres i tilfælde av tvist ved lovlig skjøn.
4. Ved bergverkets anlæg og drift skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere og funktionærer, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlige hensyn taler derimot, ogsaa tillates benyttet fremmede arbeidere, naar de har hat fast bopæl her i riket i det sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forsikring benyttes eller ha et visst fortrin i konkurransen. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen.
5. Arbeiderne maa ikke paalægges at motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeide eller paalægges nogen forpligtelse med hensyn til indkjøp av varer (herunder dog ikke sprængstof, verktøi og andre arbeidsmaterialer). Hvis

18 septbr.
Nr. 4.

verket holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet efter revidert aarsregnskap anvendes til almennyttig øiemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsættes efter samraad med et av arbeiderne opnævnt utvalg, som i tilfælde av tvist kan forlange saken forelagt til avgjørelse av vedkommende regjeringsdepartement.

6. Der bør, naar omstændighetene tillater det, paalægges koncessionæren forpligtelser med hensyn til paa rimelige vilkaar at skaffe arbeiderne husrum og grund til forsamlingslokale, til lokale for kooperativ eller anden handelsvirksomhet og lignende.

7. Koncessionæren maa ikke uten vedkommende departements samtykke indgaa i nogen overenskomst til kunstig forhøielse av prisene paa bergverksprodukter her i riket.

8. Koncessionen gives for et bestemt tidsrum av indtil 80 aar, regnet fra koncessionens meddelelse. Ved koncessions-tidens utløp tilfalder bergverket med tilhørende grundstykker og rettigheter inden koncessionsfeltet, det til gruberne hørende egentlige grubemaskineri med tilhørende bygninger samt alle veier inden koncessionsfeltet staten med fuld eiendomsret uten vederlag. Det øvrige til bergverket hørende byggverk og maskineri, som efter bergverkslovgivningen kan bortflyttes, samt jernveier, taugbaner og utskibningsanlæg inden koncessionsfeltet kan staten indløse for dets værdi efter skjøn paa sin bekostning eller forlange fjernet inden en av vedkommende departement fastsat frist.

9. For koncessionen kan bestemmes en produktionsavgift av hver ton malm. Avgiftssatsen blir for de første 10 aar at fastsette i koncessionen og senere for indtil 10 aar ad gangen ved overenskomst mellem koncessionæren og vedkommende departement eller i mangel av overenskomst ved skjøn av en kommission bestaaende av vedkommende bergmester og to andre medlemmer, av hvilke koncessionæren og departementet opnævner hver et. Utgiftene ved denne kommission utreder Statskassen og koncessionæren hver med en halvdel. Avgiften ansættes til et beløp, som antages at motsvare indtil 3 procent av malmens værdi paa produktionsstedet, færdig til avlevering til hytte-drift eller til eksport, med fradrag av omkostninger ved grubedrift, skeidning og opberedning og ved transport fra grube til skeidehus og opberedningsverksted, men uten fradrag for administrations- og anlægsomkostninger, renter av anvendt kapital og andre almindelige omkostninger. Procentsatsens størrelse inden de angivne grænser bestemmes i koncessionen. Naar det findes hensigtsmæssig, kan

produktionsavgiften ved koncessionens meddelelse fastsættes 18 septbr. til et bestemt beløb av hver ton malm for den hele kon- Nr. 4.
cessionstid. Avgiftens størrelse blir ogsaa i dette tilfælde at ansætte til et beløb, som antages at motsvare indtil 3 procent av malmens værdi paa produktionsstedet, beregnet paa den maate, som foran er nævnt. Kongen kan for bestemte tidsrum frafalde avgiften, saaledes hvis malmen forædles her i riket.

10. Til videre overdragelse av anvisningen eller gruben utkræves kongelig tilladelse, selv om den nye erhverver er norsk kommune eller norsk statsborger. Erhververen maa i ethvert tilfælde underkaste sig de i den oprindelige koncession fastsatte betingelser. Til tilladelsen kan knyttes de betingelser, som er omhandlet ovenfor under 1. Tilladelse til overdragelsen blir at meddele, hvor ikke almene interesser skades ved, at flere bergverk samles paa samme haand, eller almene hensyn iøvrig taler derimot.

11. Koncessionen bør kun meddeles, forsaavidt ældre panteheftelser, servitutter av væsentlig betydning, leierettigheter og lignende heftelser fjernes eller viker prioritet for de i koncessionen paalagte forpligtelser, derunder ogsaa de mulkt, som kan bli ilagt efter § 17.

Koncessionen med de til den knyttede betingelser blir at tinglyse for koncessionærens regning. Alle senere tinglyste heftelser paa de i post 8 omhandlede eiendomme og gjestande bortfalder ved disses overgang til staten ifølge koncessionen. Naar bergverket overgaar til staten, blir en meddelelse herom av vedkommende departement at oversende retsskriveren til tinglysning.

Den, som yder eller har ydet laan mot pant i bergverk, kan paa forhaand meddeles tilladelse (koncession) efter nærværende paragraf til at erverve og drive dette, saafremt erhvervelsen sker gjennom tvangsauktion, og han da fremdeles er panthaver. Koncessionstiden blir at regne fra koncessionens meddelelse, mens de øvrige vilkaar indtræder, naar erhvervelsen finder sted. Har bergverkets eier, før panthaveren erholder koncession, erhvervet det i henhold til tidsbegrænset koncession, blir koncessionen til panthaveren at meddele for den gjestaaende del av eierens koncessionstid.

§ 6. Det aarlige beløb av den i § 5 nr. 9 omhandlede produktionsavgift utregnes av vedkommende departement paa grundlag av en av koncessionæren for hvert aar ført bok, hvori fortløpende indføres de utdrevne, skeidede og opberedte mineralers art og mængde. Boken skal indsendes til departementet inden utløpet av det første kvartal i det paafølgende aar.

18 septbr. Undladelse av at føre eller til bestemt tid indsende den
Nr. 4. her omhandlede bok straffes med bøter. Indførelse av forsætlig urigtige oplysninger i boken straffes med bøter eller med fængsel indtil 4 maanedes.

Avgiften forfalder til betaling 4 uker efter, at koncessionæren har mottat meddelelse fra departementet om dens størrelse. Fra forfald beregnes 6 procent aarlig rente, til betaling sker.

Avgiften inndrives ved utpantning og har i konkurstilfælde fortrinsret like med skatter.

§ 7. Anvisning eller grube, som omfattes av en i henhold til § 5 meddelt koncession, skal i de tilfælde, hvor den efter reglerne i lov om bergverksdriften av 14 juli 1842 kapitel 6 skulde falde i det fri, isteden tilfalde staten paa samme maate som i koncessionen for koncessionstidens utløp bestemt.

Bestemmelsen i nævnte lovs § 30 kommer ikke til anvendelse overfor anvisning eller grube, som er tilfaldt staten ifølge nærværende lov eller ifølge en i overensstemmelse med samme meddelt koncession.

§ 8. Begjæring om muting, utmaal eller frist skal bergmesteren ikke avvise, om han finder, at den skriver sig fra nogen til saadan erhvervelse uberettiget; derimot skal han gjøre anmerkning herom paa dokumentet og indberette saken til departementet. Det samme gjælder, hvis han finder det tvilsomt, om ansøkeren er berettiget til erhvervelsen.

§ 9. Enhver, som ved denne lovs ikrafttræden har erhvervet eller senere efter tilladelse erhverver anvisninger eller gruber, som indgaar under bergverkslovgivningen, kan for en bestemt tid meddeles samme ret som norske statsborgere til at skjærpe, anmelde og mute eller paa anden maate erhverve mutbare anvisninger eller gruber inden et eller flere bestemt angivne felter. Tilladelsen kan efter fristens utløp fornyes. Den medfører ogsaa ret til at igangsette regelmæssig bergverksdrift paa de saaledes erhvervede anvisninger og gruber. Hvis den oprindelige erhvervelse av anvisning eller grube grunder sig paa tilladelse, hvorfor er sat særegne betingelser, skal samme betingelser gjælde for de senere erhvervelser. Er betingelser ikke sat for den oprindelige erhvervelse, finder reglerne i § 5 anvendelse paa den nye tilladelse.

§ 10. Tilladelse efter denne lov behøves ikke til saadan prøvedrift, hvis formaal alene er den foreløbige undersøkelse av forekomsten for at bedømme dens drivværdighet, og ved hvilken ikke utbrytes mere end 1000 kubikmeter fjeld pr. aar ved hver for sig avsondret drift. Tilladelse til at utbryte mere end 1000 kubikmeter pr. aar kan gives av departementet. Om driften har det nævnte formaal, avgjøres i tvilstilfælde av de-

partementet, som kan bestemme, at driften skal stanse eller 18 septbr. holdes inden nærmere angivne grænser. Overtrædelse av de Nr. 4. partementets bestemmelser herom straffes med bøter indtil kr. 10 000,00.

Kapitel III.

Om anden fast eiendom.

§ 11. Eiendomsret eller bruksret til fast eiendom, som ikke indgaar under de særlige lovregler om vandfald, bergverk eller skog, kan ikke uten tilladelse meddelt av Kongen med fuld retsvirkning erhverves av andre end staten, norske kommuner, norske statsborgere samt korporationer, stiftelser, aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og bestaar udelukkende av norske statsborgere.

Undtagelse fra denne bestemmelse kan Kongen fastsætte for leie og andre bruksrettigheter, som stiftes for en tid av hoist 10 aar. *K.R. 9 Nov. 89. som fremdeles anses gjeldende.*

§ 12. Andre personer, korporationer, stiftelser og selskaper end de, som er nævnt i § 11, kan, naar ikke særlige almene hensyn taler derimot, av Kongen erholde tilladelse til erhvervelse av saadan eiendomsret eller bruksret som der omhandlet.

Ved tilladelsens meddelelse kan der fastsættes saadanne betingelser, som findes paakrævet av almene hensyn.

Kapitel IV.

Om kjøp av energi, frembragt ved vandkraft.

§ 13. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan ingen andre end staten og norske kommuner erverve og benytte energi, frembragt ved vandkraft, i større mængde end 500 hestekræfter. Saadan tilladelse er dog kun nødvendig, hvis det vandfald, som leverer kraften, er over 1000 naturhestekræfter, beregnet paa den maate, som er fastsat i § 1.

§ 14. Personer, korporationer, stiftelser samt aktieselskaper og andre selskaper med begrænset ansvar, kan, hvor ikke særlige almene hensyn taler derimot, av Kongen meddeles tilladelse (koncession) til erhvervelse og benyttelse av mere end 500 hestekræfter av energi paa nærmere betingelser, hvorved følgende grundregler blir at iagttas:

1. Koncessionen meddeles bestemt person, korporation, stiftelse eller selskap. Som regel bør det kræves, at selskaps bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske statsborgere. Den kjøpte energi kan

*u nu 1. 12 1917 m
Kap III*

18 septbr.
Nr. 4.

ikke overdrages videre uten samtykke av vedkommende departement.

2. Det kan fæstsættes, at energien ikke maa anvendes til bestemte arter av industri.
3. Ved bygning og drift av vedkommende anlæg skal saavidt mulig kun benyttes arbeidere, som har norsk indfødsret eller statsborgerret. Dog kan, naar ikke offentlig hensyn taler derimot, ogsaa tillates anvendt fremmede arbeidere naar de har hat fast bopæl her i riket i det sidste aar. Likesaa bør norsk materiel og norsk forsikring benyttes eller ha et vist fortrin i konkurransen. De nærmere regler om anvendelsen av denne bestemmelse indtages i koncessionen.
4. For koncessionen kan der bestemmes en aarlig avgift av indtil kr. 1,25 for hver hestekraft over 500. Saadan avgift blir dog ikke at paalægge, hvor energien leveres fra vandfald, som er koncedert overensstemmende med bestemmelserne i nærværende lovs § 2.

Avgiften forfalder til betaling ved aarets utgang; erlægges den ikke til forfaldstid, svares derefter 6 pct. aarlig rente. Den inddrives ved utpantning og har i konkurs-tilfælde fortrinsret like med skatter.

Kapitel V.

Almindelige bestemmelser.

§ 15. Andragende om tilladelse (koncession) efter denne lov skal være ledsaget av fornødne beskrivelser, som vedkommende departement kan forlange supplert med de nødvendige tegninger, karter og lignende.

Andragende fra selskap skal være ledsaget av erklæring fra bestyrelsen om, at der ikke foreligger nogen avtale, sigtende til at overdække det virkelige forhold med hensyn til selskaps bestyrelse. Blir tilladelse meddelt selskapet, skal dette senere naar dette maatte kræves, indsende til departementet lignende erklæring om, at der ikke med hensyn til bestyrelsen er indtraadt nogen saadan forandring, at de lovbestemte betingelser for at erholde tilladelsen ikke længer er tilstede.

Hvis de omhandlede erklæringer er urigtige, kommer straffelovens § 166 til anvendelse.

Forinden andragende om tilladelse efter denne lov avgjøres, skal der som regel indhentes uttalelse fra vedkommende kommunestyre.

§ 16. Der anordnes en vasdragskommission, hvis erklæring skal indhentes angaaende alle andragender om koncession efter nærværende lovs kapitel I og IV. Kommissionen skal

desuten avgi uttalelse i alle vasdragsspørsmåal, som vedkom. 18 septbr. mende departement forelægger for den. Kommissionen bestaar Nr. 4. av 5 medlemmer, nemlig vasdragsdirektøren og 4 medlemmer, som opnævnes av Kongen for 6 aar. Av de først opnævnte medlemmer uttræder dog efter lodtrækning 2 efter 3 aars forløp. I vasdragsdirektørens forfald indtræder hans stedfortræder. For hvert av de andre medlemmer opnævner Kongen en varamand.

Endvidere anordnes en bergkommission, hvis erklæring skal indhentes angaaende alle andragender om koncession efter nærværende lovs kapitel II. Kommissionen skal desuten avgi uttalelse i alle bergverksspørsmåal, som vedkommende departement forelægger for den. Kommissionen bestaar av 3 medlemmer, som opnævnes av Kongen for 6 aar. Av de først opnævnte uttræder dog efter lodtrækning et efter 2 aars forløp og et efter 4 aar. For hvert medlem opnævner Kongen en varamand.

§ 17. For overtrædelse av de betingelser, som er sat i en tilladelse, der omhandles i nærværende lov, kan der bestemmes tvangsmulkt som enten paaløper, indtil forholdet er bragt i orden, eller forfalder med et bestemt beløb for hver overtrædelse.

De saaledes indkomne mulkter, saavel som de efter denne lov (§§ 5 og 14) indkomne avgiftsbeløb, avsættes til særskilte fond, hvis anvendelse bestemmes av Stortinget.

§ 18. Kongen kan efter andragende fra vedkommende erhverver ændre de betingelser, som er fastsat i en overensmende med denne lov meddelt tilladelse. Dog maa ændringen ikke gaa utenfor de grænser, som følger av de foran opstillede grundregler for betingelsernes indhold.

§ 19. Fremmed statsborger, som erholder tilladelse efter §§ 2, 5 og 12 eller driver saadan prøvedrift som i § 10 omhandlet, skal, hvis han ikke er bosat her i riket, være forpligtet til, paa det sted hvor eiendommen ligger eller driften foregaar, at ha en fuldmægtig, som er bemyndiget til i hans fravær at svare paa hans vegne for domstolene og andre embedsmyndigheter i saker, som vedrører tilladelsen, eiendommen, anlægget eller driften. Fuldmægtigen skal i saadanne saker motta søksmaal ved stedets forlikskommission og ret. Hans navn og bopæl blir at tinglyse.

Hvad her er bestemt skal ogsaa gjælde korporation, stiftelse eller selskap, hvis bestyrelse ikke har sæte i Norge, og som erholder tilladelse efter §§ 5 og 12 eller driver saadan prøvedrift som i § 10 omhandlet.

Iagttages ikke foranstaaende bestemmelser, kan underdommeren i det distrikt, hvor eiendommen ligger eller driften fore-

18 septbr. gaar, paa begjæring av nogen deri interessert med bindende Nr. 4. virkning for vedkommende koncessionær opnævne saadan fuldmægtig. Det samme gjælder, om korporation, stiftelse eller selskap ikke opfylder sin forpligtelse til at ha sæte for bestyrelsen her i riket.

§ 20. Avtale, som maatte komme i strid med bestemmelserne i §§ 1, 3, 11 og 13, kan alene forlanges fuldbyrdet, saafremt kongelig tilladelse til erhvervelsen erholdes.

§ 21. Forlanges noget dokument tinglæst angaaende en erhvervelse, hvortil ifølge denne lov behøves tilladelse, og saadan ikke fremlægges, kan retsskriveren dog ikke negte tinglæsning, men han skal i saa fald, saavel som hvor han finder det tvilsomt, hvorvidt erhvervelsen er i strid med loven, gjøre anmerkning herom i panteregistret og paa dokumentet. Anmerkningen skal av retsskriveren meddeles vedkommende departement, som kan bestemme, at den atter blir at utsette.

§ 22. Er en mot denne lov stridende retshandel fuldbyrdet ved tinglæsning av hjemmelsbrev, eller er kjøperen eller leieren indsat i eiendommens besiddelse eller rettighetens utøvelse, skal departementet fastsætte en frist, inden hvilken forholdet maa bringes i lovlig orden, saasom ved erhvervelse av den fornødne tilladelse eller ved frivillig omgjørelse av retshandelen eller ved gjenstandens salg til nogen, som er berettiget til at erverve samme. Fristen maa ikke sættes kortere end 6 maaneder eller længere end 3 aar. Den kan forlænges efter de i § 26 b givne regler.

Departementets bestemmelser efter denne paragraf blir at tinglæse.

Hvad her er foreskrevet om retshandel stridende mot denne lov, finder ogsaa anvendelse paa retshandel, som før denne lovs ikrafttræden er skedd i strid med lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 eller med lov om adgang til at erverve skog, bergverk eller vandfald av 12 juni 1906 med tillægslove av 28 mai 1907 og 24 januar 1908 (jfr. love av 26 mars 1907 og 28 mars 1908).

§ 23. Oversittes en i henhold til foregaaende paragraf fastsat frist, skal utenfor de i kap. IV omhandlede tilfælde eiendommen eller bruksretten efter øvrighetens befaling uten forliksmægling eller varsel sælges ved tvangsauktion. Salget sker med bindende virkning for eieren eller besidderen, hans hjemmelsmand, deres kreditorer og konkursboer samt dem, som har pant i eiendommen eller bruksretten. Det foregaar for eierens eller besidderens regning og saaledes, at intet av den ved auktionen utbragte kjøpesum utbetales ham, førend hans hjemmelsmand har erholdt det vederlag, han har betinget sig

for eiendommen eller bruksretten. Blir dette vederlag ikke 18 septbr. dækket fuldt ut, har han den personlige tiltale til sin skyldner Nr. 4. i behold.

Angaar retshandelen erhvervelse og utnyttelse av energi, frembragt ved vandkraft, skal, naar den fastsatte frist er utløpet, uten at forholdet er bragt i orden, energiens avgivelse og mottagelse straks avbrytes. Overtrædelse herav straffes med bøter.

§ 24. Tilfalder eiendomsret eller bruksret til vandfald, bergverk eller anden fast eiendom ved arv nogen, som er uberegtiget til at erhverve den, kommer forskriftene i §§ 22 og 23 likeledes til anvendelse, dog saaledes, at der gjennom overenskomst med fremmede magter kan vedtages længere frist end i § 22 bestemt til at bringe arve-erhvervelsen i lovlig orden.

Tilhører saadan eiendomsret eller bruksret med fuld retsvirkning en kvinde, forblir den hendes særeeie, om hun gifter sig med nogen, som ikke kan erhverve den uten kongelig tilladelse og ikke har faat saadan tilladelse.

§ 25. Undergaar korporation, stiftelse eller selskap, som har erholdt tilladelse efter denne lov, senere saadan forandring, at de lovbestemte eller vedtagne betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede, finder reglerne i §§ 22 og 23 tilsvarende anvendelse.

Det samme gjælder, hvis korporation, stiftelse eller selskap, som efter denne lovs § 11 eller efter lov om norsk statsborgerret m. m. av 21 april 1888 § 9 eller lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 §§ 1 og 2 uten tilladelse har erhvervet eiendomsret eller bruksret til fast eiendom her i riket, undergaar saadan forandring med hensyn til bestyrelsens sæte eller bestyrelsesmedlemmernes statsborgerret, at de ikke lenger opfylder de i disse bestemmelser fastsatte betingelser i saa henseende.

§ 26. Den, som har panteret i eiendom eller bruksret, som han efter denne lov alene med kongelig tilladelse kan erhverve med fuld retsvirkning, kan dog

a. ta eiendommen til brukelig pant for indtil 5 aar; oversittes denne frist, skal øvrigheten paa panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den, til hvem han maatte overdrage sin ret, la eiendommen bortsælge ved tvangsauktion,

b. erholde tilslag ved tvangsauktion over eiendommen eller bruksretten; reglerne i §§ 22 og 23 kommer da til anvendelse, dog saaledes, at departementet under særlige omstændigheter paa ansøknings kan forlænge den i henhold til § 22 satte frist med et passende tidsrum indtil 3 aar,

18 septbr. naar en eiendom er kjøpt paa tvangsauktion for at redde
 Nr. 4. en erhververen tilhørende fordring eller rettighet, hvorfor

haves pant i eiendommen. Frist kan i henhold til § 22 forelægges, saasnart budet er approbert. Har panthaveren først tat pantet til brukelighet, maa fristen ikke sættes saa lang, at den samlede besiddelsestid blir mere end 7 aar.

§ 27. Vedkommende departement kan la opta retslige forklaringer overensstemmende med straffeproseslovens regler om, hvorvidt der foreligger nogen overtrædelse av bestemmelse i denne lov eller lov om adgang for andre lændnorske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 eller lov om adgang til at erhverve skog, bergverk eller vandfald av 12 juni 1906 med tillægslove av 28 mai 1907 og 24 januar 1908 (jfr. love av 26 mars 1907, 28 mars 1908 og 16 mars 1909) eller av de vedtagne betingelser for meddelt tilladelse.

§ 28. Overfor selskap eller sammenslutning, hvis medlemmer er personlig ansvarlige, blir denne lovs regler om erhvervelse at anvende, som om erhvervelsen skedd til fordel for den av medlemmene, for hvis vedkommende der i saa henseende gjælder de strengeste regler.

Hvad her er bestemt om medlemmene av ansvarlig selskap finder tilsvarende anvendelse overfor ansvarlig medlem og kommanditist i et kommanditselskap og overfor ansvarlig indehaver og stille interessent i et stille selskap. Den, som har ydet en anden laan, hvorfor er betinget indflydelse paa bestyrelsen av laantagerens forretning eller andel i dens utbytte, blir ved anvendelsen av denne regel at behandles som stille interessent i forretningen. Kongen skal dog kunne gjøre undtagelse fra bestemmelse i 2det og 3dje punktum for bestemte indskud eller laan, hvor dette findes ubetænkelig.

§ 29. Muterens ret efter bergverkslovgivningen til at erholde den grund og det vand, som er nødvendig til bergverksdriften, skal være uberørt av bestemmelse i denne lovs kapitel III.

§ 30. Naar et vandfald med anlæg ifølge meddelt koncession tilfalder staten, skal en del av anlægget eller dets værdi, dog ikke over en tredjepart, tildeles de kommuner, som paa grund av regulering avgir særlig vandkraft, eller som staar i saa nær forbindelse med anlægget, at dette har direkte fordel av forbindelsen.

Stortinget bestemmer i tilfælde værdien og andelen derav til kommunerne samt foretar fordelingen mellem disse. Det kan ogsaa bestemme, at der av midlerne oprettes et fond til fordel for kommunerne, eller at der utbetales disse en andel av det økonomiske utbytte, anlægget maatte gi.

§ 31. Nærværende lov træder i kraft straks. Den blir 18 septbr uten anvendelse paa tilfælde, hvori dens bestemmelser maatte Nr. 4. komme i strid med bestaaende traktat.

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 samt lov om adgang til at erhverve skog, bergverk eller vandfald her i riket av 12 juni 1906 med tillægslove av 26 mars 1907, 28 mai 1907, 28 mars 1908 og 16 mars 1909 ophæves, undtagen forsaavidt angaar erhvervelse av eiendomsret eller bruksret til skog.

Lov om bergverksdriften av 14 juli 1842 § 20 skal for fremtiden lyde saaledes: For det, grundeieren avgir, nyder han fuld erstatning. Denne blir at bestemme under den forutsætning, at grunden avstaaes til stedsevarig bruk. Spørsmålet saavel om denne erstatnings størrelse som om nødvendigheten og omfanget av de avstaaelser, som ifølge § 18 fordres av grundeieren, avgjøres i mangel av mindelig overenskomst ved lovlig skjøn, der, hvad overskjøn angaar, betales av grundeieren, naar det av ham rekvireres og gaar ham imot, men i alle andre tilfælde av den, der har forlangt avstaaelsen. Grundeieren skal ha ret til at fordre enten godtgjørelse en gang for alle eller en aarlig avgift. Bruker grundeieren ei selv jorden, saa nyder brukeren avgiften for sin brukstid, eller, hvis eieren vælger erstatningen paa en gang utbetalt, da renterne derav.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekrefter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

18 septbr.
Nr. 5.

15. Lov om tilladelse og forædling af skog 13/8 1915
LOV

om erhvervelse av skog.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 september 1909, saalydende:

Kapitel I.

Om tilladelse (koncession) til at erhverve skog.

§ 1. Forsaavidt ikke anderledes er bestemt i denne lov, gjælder for erhvervelse av skoggrund her i riket lovgivningen om erhvervelse av fast eiendom i almindelighet.

§ 2. Uten tilladelse meddelt av Kongen kan eiendomsret til skoggrund, som sammen med, hvad erhververen tidligere eier av skoggrund inden samme herred, utgjør mer end 100 hektar eller mer end en tiendedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund, ikke med fuld retsvirkning erhverves av andre end staten, norske kommuner og norske statsborgere.

§ 3. Til erhvervelse av eiendomsret til skoggrund kræves kongelig tilladelse, selv om erhververen er norsk statsborger, saafremt skoggrunden sammen med, hvad han tidligere eier av saadan grund inden samme herred, utgjør mer end 500 hektar eller mer end en tiendedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund og erhververen derhos enten

- a. har del i ledelsen av et selskap, hvis forretning omfatter handel med eller utnyttelse av skog eller skogprodukter, og som efter reglene i denne lov ikke frit kan erhverve skog av hvilken som helst utstrækning inden det herred, hvor eiendommen er beliggende, eller er ansat i saadant selskaps tjeneste, eller
- b. ikke i de to sidste aar før kontraktens avslutning har været og fremdeles er bosat i det herred, hvor eiendommen ligger.

Saadan tilladelse utkræves ogsaa for norsk kommune, naar den inden et andet herreds grænser vil erhverve eiendomsret til skoggrund av større utstrækning end nævnt i denne paragraf.

Ovennævnte flateindhold av 500 hektar kan efter andragende fra herredsstyret av Kongen nedsættes eller forhøies for vedkommende herred, dog ikke til under 100 eller over 2 500 hektar.

Likeledes kræves kongelig tilladelse, selv om erhververen er indenbygdsboende norsk statsborger, saafremt den erhvervede

skoggrund sammen med, hvad han tidligere eier av saadan grund 18 septbr. inden herredet, utgjør mer end en femtedel av herredets samlede flateindhold av skoggrund. Nr. 5.

§ 4. For herred, hvor mer end en tredjedel av det samlede flateindhold av skoggrund antages for tiden at eies av fremmede, det vil her sige kommuner, personer, korporationer, stiftelser eller selskaper, som efter reglene i denne lov ikke frit kan erhverve skoggrund, kan Kongen efter andragende fra herredsstyret bestemme, at de i §§ 2 og 3 fastsatte grænser for nødvendigheten av tilladelse nedsættes, eller at adgangen for fremmede til at erhverve yderligere skoggrund inden herredet skal være forbudt.

Saadan bestemmelse kan efter herredsstyrets andragende igjen ophæves.

§ 5. Ved bestemmelsen av en skoggrunds flateindhold medregnes kun, hvad der er bevokset med skog samt snauhugget skogmark.

§ 6. For norske statsborgere er tilladelse efter § 3 ikke nødvendig til erhvervelse gjennom arv eller egteskap eller gjennom odelsløsning eller ved overdragelse til nogen, som enten er nærmere odelsberettiget til eiendommen end overdrageren, eller som er beslegtet eller besvogret med denne i op- eller nedstigende linje eller i første eller anden sidelinje.

Til erhvervelse gjennom tvangsauktion, derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, er heller ikke tilladelse efter § 3 nødvendig for norsk kommune eller norske statsborgere eller efter § 2 nødvendig for korporationer og stiftelser, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis formaal er almenntilgode, samt Norges Bank, Kongeriket Norges Hypotekbank, Riksforsikringsanstalten, offentlige fond og autoriserte sparebanker. Forsaavidt angaar auktioner i henhold til denne lovs § 21, skal dette dog alene gjælde, saafremt erhvervelsen er skedd for at redde en erhververen tilhørende fordring eller rettighet, hvorfor haves panteret i eiendommen, uten at denne panteret er paaheftet av den, hvem eiendommen frasælges ved auktionen.

Til erhvervelse gjennom tvangsauktion, derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, er tilladelse efter § 2 heller ikke nødvendig for aktiebanker og forsikrings-selskaper, hvis bestyrelse har sit sæte i Norge og helt eller delvis bestaar av norske borgere, saafremt banken eller selskapet har panteret i eiendommen, dog saaledes, at dette ved auktioner i henhold til denne lovs § 21 alene gjælder, forsaavidt panteretten ikke er paaheftet av den, hvem eiendommen frasælges ved auktionen.

§ 7. Tilladelse til at erhverve eiendomsret til saadan fast eiendom som i §§ 2 og 3 omhandlet kan, hvor ikke almene

18 septbr. hensyn taler derimot, meddeles norske kommuner, norske stats-

Nr. 5. borgere, korporationer og stiftelser, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis formaal er almenntilgavn, samt aktieselskaper og andre selskaper med begrenset ansvar, som har helt norsk bestyrelse med sæte i Norge, og hvis grundkapital helt tilhører staten, norske kommuner eller norske statsborgere. Aktier eller parter i selskap, som skal erholde saadan tilladelse, maa lyde paa navn, likesom selskapet maa underkaste sig de bestemmelser, som findes nødvendige av hensyn til kontrollen med, at grundkapitalen helt forblir norsk. Særlig maa det føre bok over sine medlemmers navn, stilling, bopæl og statsborgerret, og overdragelse av parter eller aktier i samme kan ikke med retsvirkning ske til andre end staten, norske kommuner eller norske statsborgere.

Ved tilladelsens meddelelse kan der fastsettes saadanne betingelser, som findes paakrævet av almene hensyn.

§ 8. I ethvert herred skal der være et skogutvalg bestaaende av 3 skogkyndige medlemmer. Formanden med varamand beskikkes av amtsutvalget og de to andre medlemmer tillikemed to varamænd vælges av herredsstyret for 3 aar ad gangen. Saavel formanden som medlemmene og varamændene maa være bosat inden herredet. Enhver valgbar, som ikke er over 60 aar gammel, er pliktig til at motta valg; dog kan den, som har gjort tjeneste i tre aar, undslaa sig for likesaa lang tid.

I skogløse herreder kan herredsstyret med vedkommende regjeringsdepartements samtykke undlate at oprette skogutvalg. Medlem av skogutvalget fratræder i sak, som angaar ham selv eller nogen, der er ham saa nær beslegtet eller besvogret som søskendebarn.

Skogutvalgets medlemmer tilkommer skyss- og kostgodtgjørelse som for ordførere bestemt. Utgiftene herved og ved skogutvalgets virksomhet i det hele utredes av kommunen, der har ret til under utpantningstvang hos den i erhvervsnen interesserte at fordre tilbakebetalt de utgifter, som har været forbundet med det i § 9 c nævnte arbeide, forsaavidt dette er foranlediget ved hans koncessionspliktige skogerhvervelse eller hans begjæring om skogutvalgets bestemmelse efter nævnte paragraf.

§ 9. Skogutvalget har paa begjæring av herredsstyret, dets ordfører, amtmanden, vedkommende regjeringsdepartement eller nogen i erhvervsnen interessert skjønsmæssig at bestemme:

- a. Størrelsen av herredets samlede flateindhold av skoggrund,
- b. hvor stor del av herredets samlede flateindhold av skoggrund tilhører fremmede,
- c. størrelsen av den skoggrund, som omfattes av en erhvervelse, og av den skoggrund, som erhververen tidligere eier inden herredet.

dem Forøvrig har skogutvalget at avgi de uttalelser, som departementet begjærer, samt utføre de andre forretninger, som tillægges det ved denne lov eller senere love. 18 septbr. Nr. 5.

§ 10. Saadan bestemmelse som i § 9 omhandlet kan skogutvalget træffe uten at iverksætte undersøkelse paa stedet, men maa i tvilsomme tilfælde anstille saadan undersøkelse.

§ 11. Bestemmelse truffet av skogutvalget efter § 9, bokstav a og c, skal meddeles departementet, hvis den medfører, at vedkommende erhvervelse ikke kan ske uten tilladelse.

Bestemmelse, som har denne virkning, kan paa begjæring av nogen i erhvervelsen interessert indbringes for herredsstyret til prøvelse, og herredsstyrets avgjørelse indbringes til prøvelse av departementet.

Iøvrig kan skogutvalgets bestemmelser efter § 9, bokstav a, b og c ikke omgjøres. Disse bestemmelser av skogutvalget eller i tilfælde av herredsstyret eller departementet er bindende med hensyn til de forhold, som omhandles i denne lov, og kan ikke prøves av domstolene.

§ 12. Naar begjæring er fremsat om skogutvalgets bestemmelse efter § 9, bokstav c, er vedkommende erhverver pliktig til at meddele utvalget, hvilke skoggrunde han tidligere eier i herredet, samt de opplysninger, han sitter inde med om utstrækningen saavel av disse skoggrunde som av den skoggrund, den nye erhvervelse gjælder.

§ 13. Andragende om tilladelse (koncession) efter denne lov skal indeholde opplysning om salgssum, betalingsvilkaar og øvrige salgsbetingelser. Det skal være ledsaget av fornødne beskrivelser og opgaver, som vedkommende departement kan forlange supplert. Andragendet skal indsendes til skogutvalget, som gjennom herredsstyret indsender det til vedkommende departement. Det skal ledsages av skogutvalgets og herredsstyrets uttalelse om størrelsen av herredets samlede flateindhold av skoggrund, og hvor stor del herav eies av fremmede, om størrelsen av den skoggrund, som erhvervelsen gjælder, og av den skoggrund, som erhververen tidligere eier inden herredet, samt av deres erklæring om, hvorvidt andragendet bør indvilges, og hvorvidt der i tilfælde bør knyttes betingelser til tilladelsen. For herredsstyrets vedkommende skal erklæringen tillike indeholde uttalelse som i § 31 bestemt.

§ 14. Andragende fra selskap om tilladelse efter denne lov skal være ledsaget av erklæring fra bestyrelsen om, at hele grundkapitalen saavidt vites tilhører norske statsborgere, og at der ikke foreligger nogen avtale sigtende til at overdække det virkelige forhold med hensyn til selskapets bestyrelse eller med hensyn til eiendomsretten til grundkapitalen. Blir tilladelse meddelt selskapet, skal dette senere, naar det maatte begjæres,

18 septbr. indsende til departementet erklæringer om, at der ikke med
Nr. 5. hensyn til bestyrelsen eller til den interesserte kapital saavidt
vites er indtraadt nogen saadan forandring, at de lovbestemte
betingelser for at erholde tilladelsen ikke længer er tilstede.

Hvis de afgivne erklæringer er urigtige, kommer straffe-
lovens § 166 til anvendelse.

§ 15. Er der for tilladelser, som er git i henhold til
denne lov, stillet betingelser, kan der for overtrædelse af dem
fastsættes tvangsmulkt, som enten paaløper, indtil forholdet er
bragt i orden, eller forfalder med et bestemt beløb for hver
overtrædelse.

De saaledes indkomne mulkter avsættes til et særskilt fond,
hvis anvendelse bestemmes af Stortinget.

§ 16. Kongen kan efter andragende fra vedkommende
erhverver ændre betingelserne, om saadanne er fastsat i en i
henhold til denne lov meddelt tilladelse.

§ 17. Avtale, som maatte komme i strid med bestem-
melserne i §§ 2 og 3, kan alene forlanges fuldbyrdet, saafremt
kongelig tilladelse til erhvervelsen erholdes.

§ 18. Forlanges noget dokument tinglæst angaaende en
erhvervelse, hvortil ifølge denne lov behøves tilladelse, og saadan
ikke fremlægges, kan retsskriveren dog ikke negte tinglæsning,
men han skal i saa fald, saavel som hvor han finder det tvilsomt,
hvorvidt erhvervelsen er i strid med loven, gjøre anmerkning
herom i panteregistret og paa dokumentet. Anmerkningen skal
af retsskriveren meddeles vedkommende departement, som kan
bestemme, at den atter blir at udslette.

Ved bedømmelsen af, hvorvidt en erhvervelse er overens-
stemmende med denne lov, bør retsskriveren som regel godta
en af erhververen paa tro og love avgit skriftlig erklæring om
størrelsen af den skoggrund, erhvervelsen gjælder, og af den
skoggrund, som erhververen tidligere eier inden samme herred,
samt om at han i de sidste 2 aar før kontraktens avslutning
har været og fremdeles er bosat i det herred, hvor eiendommen
er beliggende, og ikke staar i noget saadant forhold som i § 3,
boksstav a nævnt til noget selskap, hvis forretning omfatter han-
del med eller utnyttelse af skog eller skogprodukter.

§ 19. Er en mot denne lov stridende retshandel fuldbyr-
det ved tinglæsning av hjemmelsbrev, eller er erhververen ind-
sat i eiendommens besiddelse, skal departementet fastsette en
frist, inden hvilken forholdet maa bringes i lovlig orden, saa-
som ved erhvervelse av den fornødne tilladelse eller ved frivillig
omgjørelse av retshandelen eller ved eiendommens salg til nogen,
som er berettiget til at erhverve samme. Fristen maa ikke
sættes kortere end 6 maaneder eller længere end 3 aar. Den
kan forlænges efter de i § 24 bokstav b givne regler.

Departementets bestemmelser efter denne paragraf blir at 18 septbr-tinglæse. Nr. 5.

§ 20. Det paaligger lensmanden uopholdelig at meddele vedkommende regjeringsdepartement underretning, saasnt det kommer til hans kundskap, at en kjøper i strid med denne lov er indsat i en eiendoms besiddelse.

§ 21. Oversittes en i henhold til § 19 fastsat frist, skal eiendommen efter øvrighetens befaling uten forligsmægling eller varsel sælges ved tvangsauktion. Salget sker med bindende virkning for eieren eller besidderen, hans hjemmelsmand, deres kreditorer og konkursboer samt dem, som har pant i eiendommen. Det foregaar for eierens eller besidderens regning og saaledes, at intet av den ved auktionen utbragte kjøpesum utbetales ham, førend hans hjemmelsmand har erholdt det vederlag, han har betinget sig for eiendommen. Blir dette vederlag ikke dækket fuldt ut, har han den personlige tiltale til sin skyldner i behold.

§ 22. Tilfalder eiendomsret til skog ved arv nogen, som er uberettiget til at erhverve den, kommer forskriftene i §§ 19 og 21 likeledes til anvendelse, dog saaledes, at der gjennem overenskomst med fremmede magter kan vedtages længere frist end i § 19 bestemt til at bringe arve-erhvervelser i lovlig orden.

Tilhører saadan eiendomsret med fuld retsvirkning en kvinde, forblir den hendes særeie, om hun gifter sig med nogen, som enten er utelukket fra at erhverve eiendommen, eller som ikke kan erhverve den uten kongelig tilladelse og ikke har faat saadan tilladelse.

§ 23. Undergaar korporation, stiftelse eller selskap, som har erholdt tilladelse efter denne lov, senere saadan forandring, at de lovbestemte eller vedtagne betingelser for at erholde tilladelsen ikke lenger er tilstede, finder reglerne i §§ 19 og 21 tilsvarende anvendelse.

§ 24. Den, som har panteret i eiendom, som han efter denne lov enten overhodet ikke eller alene med kongelig tilladelse kan erhverve med fuld retsvirkning, kan dog

- a. ta eiendommen til brukelig pant for indtil 3 aar; oversiddes denne frist, skal øvrigheten paa panthaverens vegne og med bindende virkning for ham og den, til hvem han maatte overdrage sin ret, la eiendommen bortsælge ved tvangsauktion,
- b. erholde tilslag ved tvangsauktion over eiendommen. Reglene i §§ 19 og 21 kommer da til anvendelse, forsaavidt bestemmelserne i § 6 ikke medfører noget andet; dog kan vedkommende departement under særlige omstændigheter forlænge den i henhold til § 19 satte frist med et passende tidsrum indtil 3 aar, naar en eiendom er kjøpt ved tvangsauktion for at redde en erhververen tilhørende for-

18 septbr. dring, hvorfor haves pant i eiendommen. Frist kan i hen-
 Nr. 5. hold til § 19 forelægges, saasnart budet er approbert. Har
 panthaveren først tat pantet til brukelighet, maa fristen
 ikke sættes saa lang, at hans samlede besiddelsestid blir
 mer end 5 aar. i

§ 25. Hvor en skogerhvelses gyldighet er betinget av
 kongelig tilladelse, maa der, indtil forholdet er bragt i orden,
 ikke aavirkes mer i skogen end til husbehov og gaardsfornø-
 denhet.

Overtrædelse av dette forbud straffes med bøter, hvorhos
 det ulovlig aavirkede eller dets værdi kan inddrages hos den
 skyldige eller den, paa hvis vegne han har handlet. Inddrag-
 ningen sker til fordel for vedkommende herredskasse.

§ 26. Vedkommende departement kan la opta retslige
 forklaringer overensstemmende med straffeproseslovens regler om,
 hvorvidt der foreligger nogen overtrædelse av bestemmelseerne i
 denne lov.

§ 27. Overfor selskap eller sammenslutning, hvis medlem-
 mer er personlig ansvarlige, blir denne lovs regler om erhver-
 velse at anvende, som om erhvervelsen skedde til fordel for den
 av medlemmene, for hvis vedkommende der i saa henseende
 gjælder de strengeste regler.

Hvad her er bestemt om medlemmene av ansvarlig selskap,
 finder tilsvarende anvendelse overfor ansvarlig medlem og kom-
 manditist i et kommanditselskap og overfor ansvarlig indehaver
 og stille interessent i et stille selskap. Den, som har ydet en
 anden laan, hvorfor er betinget indflydelse paa bestyrelsen av
 laantagerens forretning eller andel i dens utbytte, blir ved an-
 vendelsen av denne regel at behandle som stille interessent i
 forretningen. Kongen skal dog kunne gjøre undtagelse fra be-
 stemmelserne i 2det og 3dje punktum for bestemte indskud eller
 laan, hvor dette findes ubetænkelig.

§ 28. Foranstaaende bestemmelser gjælder ikke erhvervelse
 av grund, som muteren efter bergverkslovgivningen er berettiget
 til at erholde avstaat som nødvendig til bergverksdriften.

Heller ikke kommer bestemmelserne til anvendelse i tilfælde,
 hvori de maatte stride mot bestaaende traktat.

Kapitel II.

Om forkjøpsret til skog.

§ 29. I de tilfælde, da der efter bestemmelserne i denne
 lovs 1ste kapitel utfordres tilladelse (koncession) til erhvervelse
 av skoggrund og erhvervelsen ikke sker gjennom tvangsauktion,

derunder ogsaa auktion i henhold til konkurslovens § 127, har 18 septbr. den herredskommune, hvor skoggrunden er beliggende, forkjøps- Nr. 5.
ret til samme.

Er den av forkjøpsretten omfattede eiendom beliggende i flere herreder, skal forkjøpsretten i tilfælde av uenighet mellem disse, tilkomme det av dem, som antages at ha størst interesse i salget, henset til almene og økonomiske forhold. Tvist, som maatte opstaa i anledning herav, avgjøres med endelig virkning av vedkommende regjeringsdepartement.

§ 30. Agtes ved den retshandel, til hvis fuldbyrdelse koncession efter denne lov maa søkes, avhændet ogsaa anden fast eiendom, rettighet eller løsøre, er den herredskommune, som vil gjøre sin forkjøpsret gjældende, alene paa forlangende av koncessionssøkeren forpligtet til at gjøre forkjøpsretten gjældende til mer end skoggrunden.

§ 31. Herredskommunens adgang til at gjøre forkjøpsret gjældende til en eiendom opstaa, saasnart ansøknin om koncession er indgit til skogutvalget.

Naar et herrestyre overensstemmende med § 13 avgir erklæring i anledning av et koncessionsandragende, bør det til- like uttale sig om, hvorvidt det vil benytte sin forkjøpsret. Hvis beslutning, gaaende ut paa at gjøre forkjøpsretten gjældende, ikke er fattet i lovlig herrestyremøte med mindst to tredje- dels flertal inden 6 uker, efterat ordføreren har mottat saken, ansees forkjøpsretten som bortfaltt.

Paa saadan beslutning som foran nævnt kommer § 38 i lov om formandskaper paa landet av 14de januar 1837 ikke til anvendelse. Beslutningen blir uopholdelig at indsende til ved- kommende departement og samtidig at meddele sælgeren.

§ 32. Naar forkjøpsretten gjøres gjældende, indtræder den forkjøpsberettigede i den oprindelige kjøpers rettigheter og for- pligtelser. Dog skal den del av vederlaget, der ikke bestaar i penge-ydelse, eller ydelse av føderaad, eller hvis erlæggelse er gjort avhengig av en betingelse, hvis opfyldelse ikke ligger i herrestyrets haand, værdsættes til et pengebeløp, som i man- gel av mindelig overenskomst fastsættes ved lovlig skjøn. Kan en betinget ydelse ikke værdsættes i penger, hvilket i tvisttil- fælde likeledes avgjøres ved lovlig skjøn, bortfalder ydelsen uten vederlag.

Er der i salgsvilkaarene betinget ret for sælgeren til gjen- kjøp eller til at fragaa salget under betingelser, hvis opfyldelse ikke ligger i herrestyrets haand, kan en saadan gjenkjøps- eller fragaaelsesret ikke gjøres gjældende overfor herrestyret.

18 sebtbr. Ifald herredskommunen benytter sin forkjøpsret, skal den
Nr. 5. yde koncessionssøkerne erstatning med 2 pct. av de første kr. 50 000,00 av kjøpesummen og 1 pct. av det overskytende beløp, dog ikke i noget tilfælde mer end tilsammen kr. 5 000,00.

§ 33. Anføres det i koncessionsandragendet, at overdragelsen helt eller delvis er en gave, og der i andragendet angives den sum, som antages at tilsvare eiendommens værdi, blir denne sum at anse som den for forkjøpsretten gjældende kjøpesum, hvis ikke herredsstyret finder den for høit ansat. Isaafald kan herredsstyret la kjøpesummen fastsette ved lovlig skjøn.

Er der for skoggrund og anden fast eiendom, rettighet eller løsøre, som agtes avhændet underet med den, fastsat en fælles kjøpesum, skal det likeledes ved skjøn bestemmes, hvor stor del av den fælles kjøpesum der svarer til skoggrunden.

§ 34. Til de i §§ 32 og 33 omhandlede skjøn, hvortil ikke særskilt forliksmægling finder sted, maa stevning forkyndes inden 14 dage, efterat ordføreren har mottat saken, og skjønnet maa fremmes inden 1 maaned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist. Overskjøn maa være tilstevnt inden 14 dage efter underskjønnets avholdelse og skal likeledes fremmes inden 1 maaned efter utløpet av den lovbestemte varselsfrist.

Den i § 31 foreskrevne frist for herredsstyrets beslutning regnes fra skjønnets eller i tilfælde overskjønnets avholdelse.

Skjønsmænd saavel til underskjøn som til overskjøn opnevnes av amtmanden utenfor det eller de i skjønnet interesserte herreder.

§ 35. Herredsstyret har samme krav som sælgerens medkontrahent paa, at eiendommen holdes vedlike, at den ikke skades ved hugst, bortførelse av bygning eller lignende, og at den i det hele leveres til den betingede tiltrædelsestid i den stand, hvori nævnte medkontrahent hadde ret til at forlange den.

Overtrædelse herav straffes med bøter. Det ulovlig aavirkede eller dets værdi inddrages hos den skyldige eller den, paa hvis vegne han har handlet. Inddragningen sker til fordel for vedkommende herredskasse. Offentlig paatale finder ikke sted uten herredsstyrets begjæring.

Herredsstyret kan derhos kræve erstattet det tap, som det er paaført ved overtrædelsen.

Har sælgerens medkontrahent uten at ha erholdt koncession tiltraadt en eiendom, som indgaar under nærværende lov, kan herredskommunen forlange, at der gjøres et fradrag i kjøpesummen, svarende til den forringelse, eiendommen retsstridig har lidt ved hugst eller anden virksomhet fra kontrahentens side, efterat saadan tiltrædelse har fundet sted. Fradragets størrelse

bestemmes ved lovlig skjøn, hvis omkostninger likeledes fra 18 septbr. trækkes kjøpesummen. Har erhververen beheftet eiendommen Nr. 5. saaledes, at heftelsernes samlede beløb overstiger den for kjøpet gjældende kjøpesum, er heftelserne uforbindende for herredskommunen, forsaavidt de overstiger nævnte kjøpesum.

§ 36. Nærværende lov træder i kraft straks. Den blir uten anvendelse paa tilfælde, hvori dens bestemmelser maatte komme i strid med bestaaende traktat.

Lov om adgang for andre end norske statsborgere til at erhverve fast eiendom eller bruksret over grund her i riket av 9 juni 1903 samt lov om adgang til at erhverve skog, bergverk eller vandfald her i riket av 12 juni 1906 med tillægslove av 26 mars 1907, 28 mai 1907, 24 januar 1908, 28 mars 1908 og 16 mars 1909 ophæves, forsaavidt angaar erhvervelse av eiendomsret eller bruksret til skog.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Under Vor haand og rikets segl.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

18 septbr.
Nr. 6.

om forandring i lov om sjøfarten av 20 juli 1893.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Storting's beslutning av 6 september 1909, saalydende:

§ 48 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 skal herefter lyde saaledes:

I forhold til tredjemand er skibsføreren i denne sin egen-skap, naar skibet befinder sig utenfor hjemstedet, berettiget til

18 septbr. for rederens regning at avslutte alle retshandler, der angaar Nr. 6. foranstaltninger, som sigter til reisesens utførelse, saasom skibets utrustning, proviantering og vedlikeholdelse, saavelsom til at bortfragte skibet og paa rederens vegne optræde som saksøker i skibets anliggender.

Under foranstaltninger, som sigter til reisesens utførelse, indgaar ikke et fiske- eller fangstfartøis forsyning med gjenstande, som alene vedkommer fisket eller fangsten, saasom garn, liner, agn, is, salt og tønder.

Fører av fartøi, som udelukkende eller hovedsagelig benyttes til fiske eller fangst, og hvis bruttodrægtighet ikke overstiger et hundrede og femti registerton, kan ikke, naar skibet er indenfor rikets grænser, uten særlig bemyndigelse anskaffe kul, petroleum, bensin eller anden olje for rederens regning.

Paa skibets hjemsted kan skibsføreren ikke uten særlig bemyndigelse indgaa retshandler, der forpligter rederen, naar undtages, at han kan hyre mandskap.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

LOV**om sykeforsikring.**18 septbr.
Nr. 7.**Vi Haakon**, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 6 september 1909, saalydende:

Kapitel I.**Pliktig forsikring.****§ 1.**

1. Pliktig til sykeforsikring efter denne lov er her i riket beskjaeftigede lønsarbeidere samt betjenter i offentlig eller privat tjeneste, naar de har fyldt 15 aar, forsaavidt deres arbeids- eller tjenesteforhold ikke ifølge forholdets natur eller ifølge avtale er indskrænket til kortere tid end 6 dage. Forsikringspligten indtræder ved arbeids- eller tjenesteforholdets tiltrædelse.

2. Undtat fra forsikringspligten er dog:

a. Den, som alene eller sammen med ikke-forsikringspliktig egtefælle har en aarlig indtægt av mer end kr. 1 200,00 paa landet eller kr. 1 400,00 i by, eller som for sygdomstilfælde er tilsikret fuld løn i mindst 3 maaneder;

b. den, som efter læge-undersøkelse erklæres for lidende av saadan kronisk sygdom eller andre saadanne svækelser eller mangler, at sykebehandling stadig, om end med mellemrum, maa antages derved at bli nødvendig (jfr. § 9,3);

c. den, som paa anden betryggende maate end i denne lov foreskrevet er sikret en syke-understøttelse, som maa ansees for mindst av samme værdi som understøttelse efter denne lov (§ 16);

d. den, som er beskjaeftiget paa skib i utenriksk fart, med mindre denne er indskrænket til reiser i fast rute, og reiserne efter den for farten kundgjorte plan ikke forutsettes at vare mer end 10 dage fra norsk havn og tilbake;

e. den, som ifølge en utenlandsk lov er sikret syke-understøttelse under sin beskjaeftigelse her i riket.

§ 2.

1. Ved lønsarbeidere forstaaes i denne lov arbeidere, hvis løn helt eller delvis bestaar i penger.

2. Til lønsarbeidere henregnes ogsaa husmænd, som arbeider

18 septbr.
Nr. 7.

mot pengeløn hos husbonden, og tjenere, herunder indbefattet halvlotteskarer.

3. Like med lønsarbeidere og betjenter ansees ogsaa personer med ufuldendt utdannelse, saasom lærlinger og volontører, selv om de ingen løn oppebærer.

§ 3. En forsikringspliktig person ansees vedblivende som beskjeftiget her i riket og saaledes fremdeles som forsikringspliktig for et tidsrum av 3 maaneder fra avreisen, om han forbigaaende av sin arbeidsgiver sysselsættes i et andet land, eller om han for et saadant tidsrum med permission av arbeidsgiveren foretar en reise til utlandet.

§ 4. Den i § 1, 2det led, litr. a og § 10, 1ste led, litr. b fastsatte inntægtsgrænse for personer paa landet kan paa andragende fra styret for en kredssykekassee (§ 40) av Riksforsikringsanstalten (§ 41) forhøies for vedkommende kreds, eller en viss nærmere avgrænset del derav, til den for byene gjældende grænse.

§ 5.

1. Forsikringspliktig person ansees — uten hensyn til mulig forsømmelse av den foreskrevne indmeldelse (§ 9) — som medlem av vedkommende kredssykekassee fra den dag, forsikringspligten indtræder, saafremt han ikke allerede paa anden maate har opfyldt sin forsikringspligt (jfr. § 7), eller saafremt § 9, 3dje led, ikke kommer til anvendelse.

2. Saafremt et pliktig medlem av en kredssykekassee for samme arbeidsgiver midlertidig utfører arbeide inden en anden kredssykekasses omraade, forblir han medlem av den første kasse, dog ikke over et aar.

§ 6.

1. Hvis et pliktig medlem av en kredssykekassee ved ham utilregnelige omstændigheter blir arbeidsløs, vedblir han dog at være medlem av kassen, uten præmie, til og med den 14de dag efter den sidste dag, for hvilken pliktig præmie skulde betales (jfr. § 31,4), saafremt han umiddelbart forut har været medlem av kredssykekassen uavbrutt i mindst $\frac{1}{2}$ aar.

2. Dersom vedkommende før utløpet av den ovenfor omhandlede frist igjen kommer i arbeids- eller tjenesteforhold, som medfører forsikringspligt, har han at betale præmie fra og med den uke, da han gjenoptok arbeidet.

3. I alle andre tilfælde av ophør av forsikringspligten uttræder vedkommende som medlem av kredssykekassen ved utløpet av den sidste dag, for hvilken pliktig præmie skulde betales, medmindre forsikringen fortsættes som frivillig. (Jfr. § 10).

Kapitel II.

18 septbr.
Nr. 7.

Indmeldelse og utmeldelse.

§ 7. De efter denne lov forsikringspligtige personer skal være forsikret enten i vedkommende offentlige kredssykekasse eller i en overensstemmende med denne lov godkjendt privat eller kommunal sykekasse (§§ 54—65).

§ 8. Naar en person første gang optages i en kredssykekasse, skal der leveres ham en sykekassebok, hvis pris, indhold og anvendelse fastsættes av Riksforsikringsanstalten (§ 40).

§ 9.

1. Naar en person ved tiltrædelse av et arbeids- eller tjenesteforhold hos en arbeidsgiver blir forsikringspliktig (§ 1), skal arbeidsgiveren, saafremt han ikke har visshet for, at forsikringspligten paa anden maate er eller blir opfyldt, indmelde vedkommende i kredssykekassen for den kreds, hvortil arbeidsstedet hører.

Som arbeidssted for de efter loven forsikringspligtige sjømænd ansees skibets hjemsted.

2. Hvis den forsikringspligtige er beskæftiget i bedrift eller virksomhet, som indgaar under loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v., blir som arbeidsgiver at anse den, som efter nævnte lovs § 1 er eller blir erkjendt som saadan.
3. Kredssykekassen kan — om den dertil finder grund — kræve den indmeldte undersøkt av en læge, som anvises og betales av kassen, for at faa bragt paa det rene, hvorvidt vedkommende i henhold til § 1, 2 b er undtat fra forsikringspligten. Indtil saadan undersøkelse har fundet sted, er kassen ikke forpligtet til at opta ham som medlem. Optages han efter undersøkelse i kassen, regnes han som medlem fra den i § 5 angivne tid.
4. Hvis en i en kredssykekasse indmeldt person paastaar at være undtat i henhold til § 1, 2 b maa han la sig undersøke av en læge, som anvises og betales av vedkommende kredssykekasse, og levere bevis for, at han lider av saadan sygdom eller mangler, som i nævnte paragraf omhandlet.
5. Indmeldelse til en kredssykekasse, ledsaget av oplysninger om inntægt m. v. efter en av Riksforsikringsanstalten fastsat formular, blir at besørge snarest mulig, men senest inden 1 uke, efterat vedkommende har tiltraadt arbeidet eller tjenesten.
6. Paa samme maate og med samme frist har arbeidsgiveren at anmelde for vedkommende sykekasse, naar en forsikret person uttræder av hans tjeneste.

- 18 septbr. 7. Fremdeles har arbeidsgiveren, senest inden 1 uke før 1ste mandag i januar og juli, at anmelde saadan forandring i en forsikret persons indtægt eller arbejdsforhold, at den medfører den forsikredes overflytning til en anden indtægts- eller risikoklasse (jfr. § 14, 2).

Kapitel III.

Frivillig forsikring.

§ 10.

1. Enhver person, som har fyldt 15 aars alder og ikke er forsikringspligtig efter § 1, har ret til at bli frivillig medlem av kredssykekassen paa sit hjemsted eller arbejdssted paa følgende vilkaar:
 - a. Han maa ikke ved indmeldelsen være over 40 aar gammel, medmindre nogen av bestemmelseerne i 2det led av denne paragraf kommer til anvendelse;
 - b. hans aarlige indtægt, sammenlagt med hans egtefælles, maa ikke overstige kr. 800,00 paa landet eller kr. 1 000,00 i by; endvidere maa hans og egtefælles formuer tilsammen ikke overstige kr. 7 000,00 paa landet eller kr. 10 000,00 i by;
 - c. han maa ved attest fra en av kredssykekassen dertil anvist læge godtgjøre, at han ikke lider av nogen kronisk eller uhelbredelig sygdom eller mangler, som medfører eller skjønnes at kunne medføre særlig risiko for kassen; attesten betales av kredssykekassen;
 - d. han faar ikke understøttelse for sygdom, som indtræffer, før han har været medlem av kredssykekassen i mindst 12 uker i sammenhæng fra indtrædelsen, medmindre den frivillige forsikring er en umiddelbar fortsættelse av pliktig forsikring (jfr. § 11);
 - e. han har at betale præmie forskudsvis for 4 uker ad gangen (jfr. § 12, 1 b og § 13).
2. Undtagelse fra det ovenfor under litr. a fastsatte vilkaar kan ske:
 - a. For pliktig medlem, hvis forsikringspligt ophører, saafremt han senest 5 dage, efterat det arbejdsforhold, som medførte forsikringspligten, er ophørt, andrager om forsikringens fortsættelse som frivillig; dog maa hans alder ikke overskride 50 aar med tillæg av $\frac{1}{2}$ maaned for hver fulde maaned, han har været pliktig eller frivillig medlem av en kredssykekasse eller en godtkjendt sykekasse før 50 aars alderen. Ophører forsikringspligten paa grund av arbeidsløshet, opstaaet ved den forsikrede utilregnelige omstændigheder, skal han dog paa

den ovenfor i dette litera anførte betingelse, uten hen- 18 septbr.
syn til alderen og tillike uten hinder av de ovenfor i Nr. 7.

1ste led, litr. b og c opstillede betingelser, være berettiget til at bli staaende som frivillig medlem indtil et tidsrum av 6 maaneder, regnet fra den pligtige forsikrings ophør efter § 6, saafremt han umiddelbart forut har været medlem av kredssykekasen i minst $\frac{1}{2}$ aar.

b. For den, som tidligere har været frivillig medlem, saafremt han foruten sedvanlig forskudspræmie efterbetaler præmie fra 40 aars alderen indtil gjenoptagelsen.

§ 11.

1. Naar en person, muntlig eller skriftlig, har andraget om optagelse som frivillig medlem av en kredssykekasen og fremlagt fornøden lægeattest, opplysning om inntægt og formue og andre fornødne bevisligheter, som i kassens statutter paa- bydes, har styret snarest mulig og senest inden 4 uker at træffe avgjørelse om andragendet og derefter uten ophold at underrette ham om avgjørelsen, samt om hvilken inntægt- eller risikoklasse (§ 31, 3) han blir at henføre til.

2. Indvilges andragendet, er han at anse som medlem av kassen fra den dag, da beslutning om hans optagelse blev fattet; fra og med mandag i samme uke begynner præmien at løpe (§ 31, 4).

3. Frivillig medlem pligter en gang aarlig, efter nærmere bestemmelser i statutterne, at gi kredssykekasen opplysning om sine inntægt- og formuesforhold. Undlater han dette, eller gir han urigtige opplysninger, ophører han at være medlem.

§ 12.

1. Frivillig forsikret person ophører at være medlem av kredssykekasen:

a. Kl. 12 middag den dag, han ved utmeldelse selv ønsker at uttræde;

b. eller kl. 12 middag paa maanedsdagen efter forfaldsdag, saafremt præmien ikke er betalt inden denne frist (løpemaaned);

c. fra et nærmere av kredssykekasens styre fastsat tidspunkt, naar hans inntægt eller formue overstiger den i § 10, 1 b fastsatte grænse.

2. Hvis et frivillig medlem blir forsikringspliktig, gaar han over til at bli pliktig medlem av den kredssykekasen, hvorunder hans arbeidssted hører, fra og med den dag, da forsikringsplikten begynner. Forskudsvis erlagt præmie for frivillig forsikring godtgjøres ikke ved overgangen.

3. I tilfælde av sykdom under løpemaanedens avholdes den skyldige præmie i sykepengene.

- 18 septbr. § 13. Er arbeidsløshet, som er foraarsaget ved medlemmet
 Nr. 7. utilregnelige omstændigheter, grunden til, at præmien ikke er betalt i ret tid, kan kassens styre indrømme en yderligere frist av 1 maaned utover den i § 12 fastsatte løpemaaned.

Kapitel IV.

Indtægtsklasser.

§ 14.

1. Enhver person som, tvunget eller frivillig, er medlem av en kredssykekasse, blir av kassens styre i henhold til foreliggende opgaver og oplysninger til enhver tid at henføre til den indtægtsklasse, hvorunder hans indtægt falder efter nedenstaaende tabel, samt til den risikoklasse (§ 31, 3), hvortil han henhører:

Indtægts- klasse.	Indtægt			
	aarlige		daglig	
	over kr.	til og med kr.	over kr.	til og med kr.
1	0	300	0,00	1,00
2	300	600	1,00	2,00
3	600	900	2,00	3,00
4	900	1400	3,00	4,67

2. Overflytning fra en indtægts- eller risikoklasse til en anden kan — saalænge vedkommende er i tjeneste hos samme arbeidsgiver — kun ske fra og med den første mandag i januar eller juli (jfr. § 9, 7).
3. Forsikringspligtige, som ingen løn oppebærer (§ 2, 3), henføres til 1ste indtægtsklasse. Det samme gjelder den frivillig forsikrede, som ikke oppebærer nogen indtægt.
4. Efter forslag av Riksforsikringsanstalten eller en kredssykekasse kan vedkommende regjeringsdepartement beslutte, at hele klasser av arbeidere i visse distrikter eller i hele riket blir at henføre til en bestemt indtægtsklasse uten hensyn til den enkeltes indtægt.
5. Den daglige indtægt regnes lik $\frac{1}{300}$ av den aarlige, $\frac{1}{25}$ av den maanedlige og $\frac{1}{6}$ av den ukentlige indtægt. Saa fremt ingen tilstrækkelige oplysninger foreligger, fastsettes indtægtens størrelse ved skjøn av sykekassens styre.
6. Som løn eller indtægt skal i denne lov ogsaa ansees enhver godtgjørelse, som vedkommende faar som betaling for ydet

arbeide eller tjeneste, uanset om betalingen mottages fra 18 septbr. tredjemand. Nr. 7.

7. Bestaar lønnen helt eller delvis i andre ydelser end penger, skal disse ydelser omsættes i penger efter de paa stedet gjængse gjennomsnittspriser. Er nogen saadan ydelse værdsat av arbeidsgiveren med tilslutning av arbeideren, kan dette godkjendes av sykekassens styre, saafremt det findes rimelig.

§ 15. Sykepenger (§ 16) og præmier (§ 31) blir at beregne i forhold til den midlere dagløn, som i de forskjellige inntægtsklasser regnes at utgjøre:

For 1ste inntægtsklasse . .	kr. 1,00
- 2den —»—	1,50
- 3dje —»—	2,50
- 4de —»—	3,50

Kapitel V.

Sykeforsikringens ydelser. Vilkaar for ret til understøttelse. Rettens fortabelse.

§ 16.

1. Kredssykekasserne skal yde følgende understøttelser:

A. For et medlems egen person:

a. Fri lægehjælp fra sygdommens begyndelse samt — ved første gangs anskaffelse — saadanne hjelpe-midler som briller, brokbind og lignende og, hvor kirurgisk behandling utkræves, forbindelsessaker og de for saadan behandling nødvendige lægemidler efter lægens anordning. Som lægehjælp regnes ogsaa tanduttrækning — ved læge eller tandlæge — dog ikke, hvis den sker av hensyn til indsætning av kunstige tænder.

b. Skyldes sygdommen en beskadigelse ved bedrifts-ulykke, som ifølge loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. berettiger til skadebot, skal kredssykekassen tillike yde den medicin, som lægen finder fornøden til skadens behandling (jfr. § 20).

c. Forsaavidt sygdommen medfører arbeidsudygtighet, en pengehjælp (sykepenger) av 60 pct. av den midlere dagløn i vedkommende inntægtsklasse (§§ 14—15); dog skal sykepengene, sammen med betaling, som vedkommende maatte oppebære for arbeide under sygdommen eller sammen med sykepenger fra mulig privat sykeforsikring, ikke utgjøre mer end

18 septbr.
Nr. 7.

90 pct. av hans virkelige indtægt ved sygdommens begyndelse. Herunder kommer ikke i betragtning saadanne tilfælde, hvor en forsikret uten ydelse av arbeide har ret til fuld løn under sygdom (jfr. § 24, 3). For personer, som er forsikret ifølge § 2, 3, og for de frivillig forsikrede, som ingen indtægt har, skal de samlede sykepenger ikke utgjøre over 60 øre pr. dag. (Jfr. §§ 19, 20 og 22).

Om sin virkelige indtægt ved sygdommens begyndelse, om sin arbeidsindtægt under sygdommen og om understøttelse fra mulig privat forsikring pligter den forsikrede at gi kredssykekassen fornødne opplysninger. Undlater han dette, eller gir han styret urigtige meddelelser, mister han retten til sykepenger av kredssykekassen.

- d. Ved kvindelig medlems nedkomst sykepenger (barsels-penger) i 6 uker, samt i tilfælde fornøden lægehjelp. Disse ydelser er betinget av, at hun umiddelbart forut har været medlem av offentlig eller godkjendt privat eller kommunal sykekasse uavbrutt i mindst 10 maaneder. Kredssykekasserne kan i sine statutter indta bestemmelse om, at sykepengerne i fornødent fald blir at anvende til barnets pleie.

Indtræder sygdom, ydes istedenfor barsels-penger de samme understøttelser som under andre sygdoms-tilfælde.

- e. En begravelseshjelp, stor 25 ganger den midlere dagløn i vedkommende indtægtsklasse (§ 15), dog ikke over 50 kroner, og ikke for forulykkede, for hvem Riksforsikringsanstalten pligter at yde begravelseshjelp. Riksforsikringsanstalten kan forlange, at kredssykekassen i dette tilfælde utbetaler begravelseshjelpen imot refusion.

B. For et medlems egtefælle (hustru eller mand), som forsørges av medlemmet, samt for hjemmenværende barn under 15 aar, fri lægehjelp m. v. som under litr. A. a, dog ikke saadanne hjelpemidler som briller, brokbind og lignende.

2. Kredssykekassernes forpligtelse til at yde de i 1ste led A. a, jfr. B. omhandlede understøttelser omfatter ikke de tilfælde, i hvilke behandling eller forpleining for offentlig regning finder sted i henhold til lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 eller lov angaaende sindssykes behandling og forpleining av 27 juni 1891 eller lov angaaende særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sygdomme av 8 mai

1900. Naar der i saadant tilfælde ydes et medlem for-^{18 septbr.}
pleining for offentlig regning, finder reglerne i § 18, 3 til-^{Nr. 7.}
svarende anvendelse med hensyn til sykekassens pligt til

at yde sykepenger. Det offentliges utlæg til saadan
behandling og forpleining kan ikke kræves erstattet av
medlemmet, forsaavidt angaar det tidsrum, i hvilket be-
handlingen og forpleiningen vilde ha paaligget sykekassen,
om sygdommen hadde vedkommet denne.

§ 17. Ved særskilte av Riksforsikringsanstalten godkjendte
bestemmelser i en kredssykekasses statutter kan der gives med-
lemmene adgang til som tillæg til de i § 16 nævnte ydelser
desuten at sikre tandlægehjælp og helt eller delvis fri medicin
for sig selv og familie (jfr. § 16 B.).

§ 18.

1. Istedenfor de i § 16, 1, litr. A. a—c fastsatte ydelser kan
der ydes den forsikrede fri kur og pleie paa sykehus —
herunder indbefattet sindssykeasy — saafremt vedkom-
mende læge finder, at saa bør ske. I tilfælde av bedrifts-
ulykke kan Riksforsikringsanstalten i henhold til ulykkes-
forsikringslovens § 8 forlange, at indlæggelse paa sykehus
skal ske. Ogsaa istedenfor den under litr. B. nævnte
ydelse kan en kredssykekasse yde fri kur og pleie paa
sykehus, saafremt den finder, at dette kan ske uten væsent-
lig øket utgift for kassen, eller saafremt vedkommende læge
erklærer, at behandling i hjemmet ikke forsvarligen kan ske.

2. Ifald den syke uten hjemmel i gjældende lov negter at
efterkomme en kredssykekasses beslutning om indlæggelse
paa sykehus, bortfalder enhver understøttelse for ham per-
sonlig, men sykepenger kan i tilfælde som nedenfor under
avsnit 3 bestemt ydes hans familie.

3. Under ophold paa sykehus bortfalder de i § 16 fastsatte
sykepenger, men hvis den syke har ektefælle eller andre
slegtninger, som bor sammen med ham, og hvis underhold
medlemmet pligter at bestride, skal der ydes disse syke-
penger beregnet av den midlere dagløn med 20 pct., hvis
der er én, 35 pct. hvis der er to, og 50 pct., hvis der
er tre eller flere saadanne forsørgede.

§ 19.

1. Sykepenger (§ 16, 1, A. c) beregnes og utbetales for alle
ukedage, undtagen søndag. saalænge arbeidsudygtigheten
varer, — dog ikke for de 3 første dage efter sygdommens
begyndelse, og ikke længer for hvert særskilt sygdoms-
tilfælde end til utløpet av den 26de uke, regnet fra og
med den første dag, for hvilken sykepenger er oppebaart,
eller fra og med den første dag av sykehusholdet, om
sykepenger ikke er oppebaaret før indlæggelsen.

18 septbr. 2. Saafremt et medlem allerede har oppebaaret sykepenger for
Nr. 7. et sygdomstilfælde og siden — indenfor et tidsrum av 1

aar, regnet fra den dag, da de i første led nævnte sykepenger begyndte at løpe — faar et eller flere nye anfald av samme sygdom, regnes disse som en fortsættelse av det første, og sykepenger skal da ikke ydes for mer end 26 uker ialt.

3. Har et medlem som i foregaaende led omhandlet oppebaaret sykepenger for 26 uker for sygdomstilfælde, indtruffet indenfor det nævnte tidsrum, skal han for nyt eller nye anfald av samme sygdom, som indtræffer i det følgende tidsrum av 1 aar, regnet fra utløpet av det første understøttelsesaar, eller om understøttelsen har varet utover dette, fra dennes ophør, ikke oppebære sykepenger for mer end høist 13 uker. Indtræffer intet saadant anfald i nævnte aar, blir et senere anfald at anse som særskilt sygdomstilfælde, og en ny tidsregning begynder som i 1ste og 2det led ovenfor.

4. Har et medlem i henhold til 2det og 3dje led av denne § for anfald av samme sygdom nydt sykepenger — i samme kasse eller i flere — for tilsammen 39 uker, kan han ikke senere faa understøttelse for samme sygdom, før der efter sidste understøttelse er hengaat 2 aar, regnet fra ophøret av sidste anfald, og han i hele denne tid ifølge erklæring fra antat sykekasselæge har været fri for vedkommende sygdom.

5. Kur og pleie paa sykehus (§ 18) regnes med hensyn til ydelsens varighet like med ydelse av sykepenger, saaledes at sykehusdage — søndage undtat — tælles med som sykepengedage (jfr. 1—4 led).

6. a. For medlemmer (§ 16, 1, A) indtræder ret til lægehjælp med sygdommens begyndelse og vedvarer, saalænge sygdommen varer, dog ikke lenger end til ydelsen av sykepenger (sykehuspleie) i tilfælde ophører ifølge 1—5 led av denne paragraf.

b. For andre forsikrede (§ 16, 1, B) indtræder retten til lægehjælp likeledes med sygdommens begyndelse, og forskriftene i 1—5 led om sykepengenes varighet skal faa tilsvarende anvendelse paa retten til lægehjælp, idet varigheten av denne ydelse regnes fra og med den første til og med den sidste dag, da læge benyttedes.

§ 20.

1. Skyldes sygdommen en beskadigelse ved bedriftsulykke, som ifølge loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. berettiger til skadebot, pligter en kredssykekasse ikke at yde understøttelse for længere tid end 4 uker fra den

dag, skaden indtraf; men Riksforsikringsanstalten kan for-18 septbr.
lange, at behandling og understøttelse i sykekassen fort- Nr. 7.
sættes, idet Riksforsikringsanstalten av de ulykkesforsikringen
for arbeidere tilhørende midler har at godtgjøre samtlige
utgifter efter utløpet av den 4de uke. (Jfr. § 16).

2. Riksforsikringsanstalten kan endvidere kræve, at en skadet
person, som da ulykken indtraf ikke maatte være syke-
forsikret og heller ikke er sikret fuld løn for 3 maaneder
(§ 1, 2 a), blir at behandle og understøtte — efter Riks-
forsikringsanstaltens nærmere instruks — av en kredssyke-
kasse imot godtgjørelse av kassen derved voldte utgifter.

3. I intet tilfælde pligter sykekassen for samme skadetilfælde
at yde sykeunderstøttelse lenger end indtil den dag, da
den skadede erholder indvaliderente av Riksforsikrings-
anstalten.

§ 21. Ingen har krav paa sykepenger ifølge denne lov
uten efter læge-erklæring. Hvor tilveiebringelse av saadan er-
klæring vilde medføre uforholdsmæssige vanskeligheter, kan syke-
kassens styre godkjende anden fyldestgjørende attest, dog alene
ved krav paa sykepenger i tilfælde gjentagelse av en sygdom.
Nærmere regler herom og om kontrollen med de syke gives i
statutterne.

§ 22.

1. Sykepenger utbetales, forsaavidt der ikke ved statutt eller
overenskomst anderledes er bestemt, efterskudsviis for hver
uke med 6 ganger de daglige sykepenger, første og sidste
gang dog kun for saa mange understøttelsesdage, som der
falder paa første og sidste uke.

2. Sykekassen fastsætter mindst en bestemt ukedag for utbe-
taling av sykepenger.

§ 23. Hvis en person under ophold i utlandet i henhold
til § 3 blir berettiget til understøttelse efter denne lov, pligter
hans arbeidsgiver, saalænge den forsikrede forblir i utlandet, at
besørge den understøttelse, som kredssykekassen ellers skulde ha
ydet. Utgiftene derved godtgjøres ham av kredssykekassen, idet
utgiftene til lægehjelp m. v. efter § 16, 1, A. a regnes lik 30
pct. av den midlere dagløn.

§ 24.

1. Saafremt og saalænge en tjener (tyende) i sygdomstilfælde
forpleies hos sin husbond, oppebærer denne de sykepenger,
som ifølge loven tilkommer tjeneren. Husbonden er pliktig
til at yde saadan forpleining i indtil 4 uker, forsaavidt den
syke ikke uten ulempe kan indlægges paa sykehus. Hvor-
vidt dette er tilfældet, avgjøres av vedkommende læge.
Dog ophører husbondens pligt, naar tyendet efter opsigelse
eller av anden lovlig aarsak træder ut av tjenesteforholdet.

18 septbr. Pligten bortfalder ogsaa, hvis vedkommende er syk ved til-
 Nr. 7. trædelsen av tjenesten, saavel som naar sygdommen er ve-
 nerisk.

2. Med hensyn til understøttelse av syke sjømand, som er
 forsikret efter denne lov, gjælder følgende bestemmelser,
 jfr. § 90 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 :

a. For det tidsrum, hvori sjømanden forpleies ombord,
 utredes pligtige sykepenge til den, for hvis regning
 forpleiningen sker.

b. For det tidsrum, hvori sjømanden forpleies paa sykehus
 i utenlandsk havn, blir utgiften hermed for den tid,
 hvori understøttelse pligtes av kredssykekassen, av kas-
 sen at godtgjøre den, for hvis regning forpleiningen
 sker. Paa samme maate forholdes med hensyn til ut-
 giftene ved forpleining paa sjømandshjem eller lignende
 i utenlandsk havn, heri indbefattet godtgjørelse til læge
 utenfor hjemmet. I tilfælde utredes derhos sykepenge
 overensstemmende med § 18, 3.

c. Ved forpleining indenlands bortfalder rederiets forplei-
 ningspligt efter ovennævnte lov for det tidsrum, hvori
 understøttelse ydes av kredssykekassen efter nærvæ-
 rende lov.

3. Hvis en forsikret, samtidig som han selv i henhold til § 16
 eller hans ektefælle eller slegtninger i henhold til § 18, 3
 nyder sykepenge, fremdeles har krav paa løn hos arbeids-
 giveren, er denne berettiget til at bringe sykepengerne
 i avdrag ved utbetaling av kontant løn for den tilsva-
 rende tid.

§ 25. Dersom den forsikrede paadrager sig sykdom under
 utøvelsen av sine militære pligter, og sykekassen overtar læge-
 behandling og sykeunderstøttelse, har Statskassen at tilbakebetale
 kassen de hadde utgifter derved.

§ 26.

1. Saafremt en person, som i henhold til denne lov nyder syke-
 understøttelse, forlater riket, bortfalder ethvert krav paa
 vedkommende kredssykekasse.

2. Forsikret person, som med forsæt eller ved selvforskyldt
 beruselse har paadraget sig sykdom, eller som er kommet til-
 skade ved en av ham selv med forsæt forvoldt ulykke, mister
 retten til sykepenge eller fri kur og pleie paa sykehus.
 Dog kan den sidstnævnte ydelse tilstaaes ham, naar dette
 antages at være mest regningssvarende for kredssykekassen,
 eller naar varig legemsskade derved antages at ville und-
 gaas. Under enhver omstændighet kan sykekassen yde
 hans familie sykepenge efter bestemmelsen i § 18, 3dje led.

Samtlige ydelser i anledning av de heromhandlede syg-

domstilfælde kan kræves erstattet sykekassen av den for- 18 septbr.
sikrede. Nr. 7.

3. Forsikret person, som ved forstillelse eller urigtige erklæringer angaaende sin sygdom og arbejdsudygtighed uhjemlet har oppebaaret sykeunderstøttelse, har at tilbagebetale kassen de hatte utgifter.

4. Forsikret person, som under sygdom uten gyldig grund undlater at efterkomme det i § 29 givne paabud om anmeldelse og om indsendelse av sykekasseboken, eller som undlater at rette sig efter lægens forskrifter eller forøvrig gjør sig skyldig i grov skjødesløshet med hensyn til sin helbred, kan av kassens styre helt eller delvis negtes sykepenger.
§ 27.

1. Begravelseshjælpen utbetales mot saadan bevidnelse for dødsfaldet som i statutterne bestemt.

2. Er dødsfaldet indtruffet efter sykeunderstøttelsens ophør, utbetales begravelseshjælp dog, selv om vedkommende er uttraadt som medlem, saafremt arbejdsudygtigheten vedvarte indtil døden, og denne som følge av den samme sygdom indtraadte inden et aar efter syke-understøttelsens ophør.

3. Begravelseshjælpen eller den del av den, som er medgaat til begravellesomkostninger, blir at utbetale til den, som har besørget begravelsen. For sjømænd, som er forsikret efter denne lov, har rederiet — naar det efter § 93 i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 har bekostet begravelsen — krav paa heromhandlede godtgjørelse. Mulig overskud utbetales til den avdødes egtefælle eller barn. Findes ingen saadanne efterlatte, falder det tiloversblevne tilbake til kassen.

§ 28. Hvis et medlem av en kredssykekasse blir syk under midlertidig ophold i en anden kredssykekasses omraade, kan den første kasse forlange, at syke-understøttelsen m. v. besørges av den anden kasse mot godtgjørelse av utgiftene derved.

Kapitel VI.

Anmeldelse om sygdom, nedkomst og dødsfald.

§ 29.

1. Naar sygdom — derunder indbefattet beskadigelse ved ulykkestilfælde — rammer nogen i en kredssykekasse forsikret person (§ 16, 1, A og B), har vedkommende medlem snarest mulig at gi kassen meddelelse derom, ledsaget av sykekasseboken samt av saadan bevidnelse som i kassens

- 18 septbr. statutter bestemt. Har lægehjælp været nødvendig (§ 16, 1,
Nr. 7. A, a), blir erklæring fra lægen at tilveiebringe.
2. I tilfælde av nedkomst har likeledes vedkommende medlem snarest mulig derom at gi kredssykekassen underretning, ledsaget av statutmæssig bevidnelse. Har lægehjælp været nødvendig (§ 16, 1, A, d og B) blir erklæring fra lægen at tilveiebringe.
 3. Kredssykekassens styre har derefter at avgjøre, hvorvidt vedkommende er berettiget til understøttelse av kassen. Nærmere regler om, hvorledes en foreløbig avgjørelse herav kan træffes av kassens kasserer eller et dertil opnevnt medlem av styret, fastsettes i statutterne. Paa samme maate træffes de nødvendige forføininger til den sykes behandling samt til virksom kontrol med den syke og med utbetalingene. Findes de herom gjældende almindelige bestemmelser utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige for tilfældet, gir styret de nødvendige særlige regler.
 4. Skyldes sygdommen en skade ved ulykkestilfælde, som ifølge loven om ulykkesforsikring for arbeidere i fabrikker m. v. berettiger til skadebot, og der i paatrængende tilfælde maa avhentes læge til behandling av den skadede, uten at oppebie kredssykekassens bestemmelse, skal mulige utgifter til transport eller andre ekstraordinære foranstaltninger utredes av Riksforsikringsanstalten av de ulykkesforsikringen for arbeidere tilhørende midler. Erklæring fra lægen om, at lægehjælpen har været nødvendig, maa tilveiebringes.
 5. Naar et medlem av en kredssykekasse dør, har den eller de, som har krav paa begravelseshjælp, snarest mulig og senest inden 8 dage i by og inden 14 dage paa landet, at melde dødsfaldet for kredssykekassen (jfr. § 27). Undlates dette, kan retten til begravelseshjælp fortapes. § 30.
 1. Hvis et medlem av en kredssykekasse er blit beskadiget ved bedriftsulykke, har Riksforsikringsanstalten snarest mulig at underrette kredssykekassen om, hvorvidt skaden godkjendes, og den skadede har ret til fri medicin (§ 16 A b), samt om han i tilfælde efter utløpet av de 4 første uker ønskes behandlet for Riksforsikringsanstaltens regning (§ 20, 1ste led).
 2. Paa samme maate har Riksforsikringsanstalten, hvis en person, som ikke er medlem av nogen sykekasse, rammes av en bedriftsskade, at underrette vedkommende kredskasse om, hvorvidt den skadedes behandling skal besørges av kassen (§ 20, 2det led).

Kapitel VII.

18 septbr.

Nr. 7.

Kredssykekassernes indtægter og fond. Præmie-tarif. Regnskaper. Riksforsikringsanstaltens Reguleringsfond.

§ 31.

1. Til bestridelse av sine utgifter har en kredssykekasse ret til at indkræve præmier efter den til enhver tid for kassen gjældende tarif.
2. Saalænge der for en kredssykekasse ikke er fastsat særskilt tarif (jfr. § 36, 2 og 3), gjælder for kassen en normaltarif, som efter forslag fra Riksforsikringsanstalten blir at opstille av vedkommende regjeringsdepartement; herunder forut-sættes, at præmierne skal dække kredssykekassernes samt-lige utgifter.
3. Tariffen skal angi præmierne særskilt for de forskjellige indtægtsklasser, hvorhos der kan tages hensyn til den for-skjellige sygdomsrisiko i de forskjellige virksomheter. Til det øiemed kan medlemmene indordnes under forskjellige risikoklasser, hvis antal dog ikke maa være over 4.
4. Præmierne beregnes altid for hel kalenderuke (6 arbeids-dage), uanset hvilken dag i uken forsikringspligten er ind-traadt eller ophørt, eller frivillig forsikring traadt i kraft.
5. Den præmie, som efter gjældende tarif er beregnet for en forsikret, blir at betale:
 - a. For pliktig medlem: Med $\frac{6}{10}$ av medlemmet selv, $\frac{1}{10}$ av hans arbeidsgiver, $\frac{1}{10}$ av kommunen og $\frac{2}{10}$ av staten;
 - b. for frivillig medlem: Med $\frac{7}{10}$ av medlemmet selv, $\frac{1}{10}$ av kommunen og $\frac{2}{10}$ av staten.
- Indgaar pliktig eller frivillig medlem under et ved bergverk, fabrikk eller bruk bestaaende særskilt fattigvæsen, utreder vedkommende bedrift den andel av medlemmets præmie, som ellers skulde paahvilt vedkommende kommune.
6. Præmien for tillæggsforsikring (§ 17) blir i sin helhet at bære av den forsikrede selv.

§ 32.

1. De præmie-andele, som falder paa et pliktig medlem og hans arbeidsgiver, skal i sin helhet indbetales av arbeids-giveren den første mandag i hver maaned med saa mange ukepræmier, som der falder paa vedkommende medlem siden forrige indbetalingstermin.
- Kredssykekassens statutter kan dog fastsette andre ind-betalingsterminer for alle eller visse arbeidsforhold.
2. Den paa medlemmet faldende præmie-andel blir av arbeids-giveren ved hver lønningstermin at avholde i arbeidslønnen.

18 septbr.
Nr. 7.

De præmie-andele, som falder paa forsikringspligtige, som ingen løn oppebærer (§ 2, 3), utredes endelig av arbeidsgiveren.

3. Ifald et medlem er beskjæftiget med forsikrings-forpligtende arbeide hos flere forskjellige arbeidsgivere, er enhver enkelt av disse ansvarlig for den hele præmie. Den forsikrede pligter imidlertid saavel for kredssykekassen som for sine arbeidsgivere i saafald at opgi, hvilken av hans arbeidsgivere der skal betale præmien til kredssykekassen. Tvist mellem arbeidsgiverne i anledning herav avgjøres av kredssykekassens styre.
4. Den præmie-andel, som falder paa et frivillig medlem, er i tilfælde arbeidsgiveren uvedkommende.
5. Indbetaling av præmier kan efter nærmere bestemmelse i statutterne ske enten direkte til kassens forretningsfører eller til anden person, som er bemyndiget til indkassering av præmier.
6. Præmier betales ikke for den tid, hvori et medlem selv nyder sykepenger eller er indkaldt til militærtjeneste, heri medregnet hele den første og sidste uke, hvori sykepenger nydes, eller militærtjeneste utføres. Dog betales altid mindst en ukes præmie (§ 31, 4).

§ 33. For tillægsforsikring efter § 17 blir at føre særskilt regnskap, likesom dens midler skal holdes adskilt fra kassens øvrige midler.

§ 34. Ved utgangen av hvert halvaar har kommunen etter opgave fra kredssykekassens forretningsfører at indbetale sin præmie-andel til vedkommende kasse (§ 31, 5).

§ 35.

1. Ved utgangen av hvert halvaar har kredssykekassernes forretningsførere gjennom deres styre at indsende til Riksforsikringsanstalten opgave over statens præmie-andele. Anstalten har i henhold til disse opgaver at hæve beløpene i Statskassen.
2. Av ethvert beløp blir en del at henlægge til et reguleringsfond for sykeforsikringen, mens resten tilstilles vedkommende kredssykekasse. Riksforsikringsanstalten fastsetter for 3 aar ad gangen, hvor stor brøkdel der av de nævnte beløp skal henlægges til reguleringsfondet; dog maa den aldrig settes over $\frac{1}{4}$.

§ 36.

1. Saafremt en kredssykekasses regnskap for et aar viser større indtægt end utgift, blir overskuddet at avsette til et reservefond for kassen.
2. Saafremt reservefondet i en kasse gjennom et tidsrum av 5 aar har utgjort mindst et beløp svarende til den gjen-

nemsnitlige aarlige præmie-indtægt for de 3 sidste aar, 18 septbr. kan Riksforsikringsanstalten efter forslag fra kredssykekassens styre nedsætte samtlige eller enkelte satser i tariffen. Nr. 7.

Nedsættelsen træder først i kraft den 1 januar, efterat den er besluttet.

3. Viser derimot indtægten sig i et regnskapsaar utilstrækkelig til i forbindelse med reservefondet at dække aarets udgifter, skal kassens styre efter regnskapets decision uopholdelig derom gjøre indberetning til Riksforsikringsanstalten, ledsaget af en nøiagtigst mulig forklaring angaaende aarsakene til underbalansen og i fornødent fald af andragende om midlertidig laan af reguleringsfondets midler til dækkelse af underskuddet. Finder Riksforsikringsanstalten det efter de afgivne forklaringer billig, kan den beslutte, at underskuddet helt eller delvis endelig blir at dække af reguleringsfondet. Kredssykekassen kan i ethvert fald paa bydes snarest mulig og senest inden 1 januar næste efter indtil videre at foreta saadan forhøielse af enkelte eller samtlige premiesatser, som anstalten finder fornøden. Forhøielsen skal dog kun ske fra og med den første mandag i en kalendermaanad (jfr. § 32).

§ 37.

1. En kredssykekassens reservefond blir at anbringe efter nærmere i statutterne givne regler.

2. Naar og saalænge reservefondet utgjør mindst det i § 36, 2 nævnte beløp, kan renterne av reservefondet med Riksforsikringsanstaltens samtykke helt eller delvis anvendes i øiemed, som staar i forbindelse med sykepleien, saaledes til bidrag til oprettelse av eller til støtte for sykehus, tuberkulosehjem o. lign., eller til utgifter for medicin til særlig trængende familier.

§ 38.

1. Kredssykekassens midler skal holdes fuldstændig adskilt fra alle andre midler, som forretningsføreren maatte ha under hænder.

2. Forretningsføreren lønnes, foruten med et passende beløp til kontorhold, med en viss procent — dog ikke over 5 pct. — av de indkasserte premiebeløp efter bestemmelse, som fattes av kommunestyret efter forslag av kredssykekassens styre (§ 49).

§ 39.

1. Kredssykekassernes regnskapsaar utløper den 31 december.

2. Snarest mulig og senest inden utgangen av mars maaned har forretningsføreren at tilstille revisorerne aarsregnskap for det foregaaende aar.

18 septbr. 3. Revisionen har derefter inden utgangen av mai at sende
Nr. 7. regnskapet i revidert stand til styret.

4. Styret skal derpaa inden utgangen av juni sende regnskapet til formandskapet med forslag til decision.

5. Saasnant regnskapet er decidert, har styret at tilstille Riksforsikringsanstalten et utdrag av det tillikemed fornødne statistiske opgaver efter en av Riksforsikringsanstalten utfærdiget formular; en avskrift eller et avtryk av regnskapsutdraget blir tillike at utlægge paa kredssykekassens kontor til almindelig eftersyn i 4 uker.

Kapitel VIII.

Sykeforsikringens organisation.

§ 40. I enhver av rikets kommuner blir at oprette en offentlig sykekasse (kredssykekasse) eller, hvis kommunestyret finder det paakrævet og Riksforsikringsanstalten dertil gir sit samtykke, flere saadanne kasser.

§ 41.

1. Centralstyre for kredssykekasserne er Riksforsikringsanstalten. Denne har overensstemmende med denne lov at føre kontrol med kredssykekassernes ledelse og forøvrig med lovens gjennomførelse i det hele, likesom den ved hjelp av det i § 35 omhandlede reguleringsfond skal virke til at utjevne risikoen for de enkelte kredssykekasser.

2. Anstalten skal holde de midler, som tilhører sykeforsikringen, adskilt fra sine øvrige midler.

3. De nærmere bestemmelser om indordningen av sykeforsikringen under Riksforsikringsanstalten og dennes bestyrelse gives av Kongen.

4. Utgiftene ved Riksforsikringsanstaltens administration, forsaavidt denne lov angaar, bæres av Statskassen.

§ 42. En kredssykekasse danner et selvstendig retssubjekt. For kassens forpligtelser hefter kun dens formue.

§ 43.

1. Som medlemmer av en kredssykekasse regnes kun saadanne personer (mænd eller kvinder), som betaler premie for egen forsikring.

2. Medlemmer, som har fylt 21 aar, er stemmeberettiget og valgbare i den kasse, hvor de paa valgtiden er forsikret.

3. De arbeidsgivere, som paa valgtiden er indskudspligtige til sykekassen og har fylt 21 aar, er stemmeberettiget og valgbare.

§ 44.

1. Kredssykekassernes anliggender ledes av et styre, bestaaende av 9 medlemmer med 9 varamænd, valgt for 3 aar.

2. 5 av styrets medlemmer med varamænd vælges av og 18 septbr. blandt kredssykekassens efter § 43, 2 stemmeberettigede Nr. 7. og 2 medlemmer av styret med 2 varamænd av og blandt de efter § 43, 3 stemmeberettigede.
3. Vedkommende kommunestyre vælger 2 medlemmer av styret med 2 varamænd. Saasnart valg er avholdt, har ordføreren at underrette styrets formand om valget.
4. I sykekassekredser, hvis folketal ikke er over 2 000, kan kommunestyret bestemme, at styret kun skal bestaa av 5 medlemmer med 5 varamænd. Istedendfor det i 2det og 3dje led opførte antal 5, 2 og 2 vælges i saa fald henholdsvis 3, 1 og 1.
§ 45.
1. Valget av sykekassemedlemmenes og arbeidsgivernes repræsentanter i styret skal foregaa under ledelse av styrets fungerende formand. Valg av repræsentanter og varamænd sker underet, idet der paa sykekassemedlemmenes stemmesedler skal opføres 10 valgkandidater og paa arbeidsgivernes stemmesedler 4 valgkandidater eller henholdsvis 6 og 2 valgkandidater, hvor styret kun bestaar av 5 medlemmer. Efter antallet av stemmer uttages først repræsentanter og derefter varamænd. Ved stemmelikhet anvendes lodtrækning.
2. Valget er hemmelig og stemme kan kun avgives ved personlig fremmøte. Stemmeberettiget arbeidsgiver, som er bosiddende utenfor kommunens omraade, kan dog la sig repræsentere av en av sine betjenter, som han dertil befuldmægtiger, og som bor inden kommunen.
§ 46.
1. Valg av styret, som tiltræder 1 januar, foregaa senest 1 maaned før tiltrædelsen.
2. Styret vælger selv formand og næstformand for 1 aar ad gangen. Dette valg foregaa i december forut for tiltrædelsen under ledelse av styrets fungerende formand.
§ 47.
1. Gjenvalg til styret kan finde sted; men de uttrædende kan undslaa sig for valg for den følgende valgperiode.
2. Ophører nogen at være valgbar, uttræder han av styret.
3. Ved uttræden utenfor tur rykker den tilsvarende varamand op i den uttrædendes sted.
§ 48.
1. Medlemmer av styret skal i strafferetslig henseende være likestillet med offentlige ombudsmænd. Den valgte er forpligtet til at motta valget, medmindre han har fylt 60 aar eller er overformynder eller medlem av formandskapet.
2. Kredssykekassens generalforsamling (eller repræsentantskap, jfr. § 50,2) kan med kommunestyrets samtykke tilstaa formanden en passende løn for hans arbeide. Denne blir at

18 septbr. utrede av kredssykekassen. Hverken styrets eller repræsentantskapets øvrige medlemmer erholder nogen godtgjørelse for utførelsen av sit hverv.

§ 49.

1. Styret sammentræder, efter indkaldelse og under ledelse av formanden, foruten til møte som i § 46,2 og 76 bestemt, mindst en gang aarlig, og ellers saa ofte, styret finder det fornødent.

2. Det paaligger styret:

a. At utarbeide forslag til statutter for sykekassen og mulige senere ændringer i dem,
b. at avgi forslag for kommunestyret til decision av regnskaperne,

c. at avgi forslag til løn for forretningsføreren og bestemme lønnen for mulige andre lønnede tjenestemænd (jfr. § 32,5),

d. at slutte kontrakter med læger, apotekere, sykehus o. s. v., samt i tilfælde at behandle klager over disses forhold. Ved saadanne klagers behandling skal vedkommende gives anledning til at være tilstede.

3. Forøvrig har styret overensstemmende med nærværende lov og kassens statutter den nærmeste ledelse av kassens anliggender, deriblandt ogsaa forvaltningen av dens midler, og repræsenterer gjennom sin formand kredssykekassen i alle retslige avgjørelser.

4. Ved stemmegivning i styret gjør i tilfælde av stemmelikhet formandens stemme utslaget.

5. Nærmere regler for styrets forretningsorden, beslutningsdygtighet og forfald fastsættes i statutterne.

§ 50.

1. Stemmeberettigede medlemmer av kredssykekassen samt stemmeberettigede arbeidsgivere indkaldes til generalforsamling mindst 1 gang aarlig av styrets formand, som ogsaa leder forhandlingene. Avholdelse av generalforsamling bekjendtgjøres behørig paa saadan maate, som i statutterne bestemmes.

2. I statutterne kan der bestemmes, at der av og blandt kassens stemmeberettigede medlemmer og stemmeberettigede arbeidsgivere blir at vælge et representantskap, som træder istedenfor generalforsamlingen (jfr. § 51).

§ 51. Generalforsamlingen (eller representantskapet, jfr. § 50,2)

a. Faa sig forelagt til godkjendelse styrets forslag til statutter og mulige senere ændringer i disse. Statutter saavel som senere ændringer i disse maa, for at være gyldige, god-

kjendes av Riksforsikringsanstalten. Saalænge statutter ikke 18 septbr.
er utfærdiget, gjælder de normalstatutter, som blir at op- Nr. 7.

stille av Riksforsikringsanstalten, som ogsaa i tvilstilfælde kan bestemme, at disse fremdeles skal være gjældende.

b. I tilfælde beslutte ansvar gjort gjældende mot kassens tjenestemænd eller medlemmer av styret.

c. Forhandle om sykekassens anliggender, la sig forelægge de av styret sluttede kontrakter med læger, apotek, sykehus o. s. v., og til styret fremkomme med de udtalelser, hvortil den maatte finde anledning.

§ 52.

1. Nærmere bestemmelser angaaende generalforsamlingens forretningsorden fastsættes i statutterne (jfr. § 50,1).

2. Likeledes skal statutterne i tilfælde (jfr. § 50,2) indeholde nødvendige bestemmelser om antallet og valget av repræsentanterne, disses funktionstid, repræsentantskapets forretningsorden m. v., dog saaledes, at $\frac{2}{3}$ av repræsentanterne skal vælges av og blandt sykekassernes stemmeberettigede medlemmer og $\frac{1}{3}$ av og blandt de stemmeberettigede arbeidsgivere.

§ 53. Kommunestyret ansætter forretningsfører for kreds-sykekassen, efterat styrets forslag er indhentet, og vælger hvert andet aar 2 revisorer til at gennemgaa kreds-sykekassens regnskaper (jfr. § 39,2 og 3). Kommunens ordfører og viceordfører kan ikke være kreds-sykekassens forretningsfører. Kommunen er ansvarlig for forretningsføreren oppebørsler.

Kapitel IX.

Godkjendte private eller kommunale sykekasser.

§ 54. Brukskasser og andre private eller kommunale sykekasser kan træde istedenfor offentlige kreds-sykekasser, naar de er godkjendt av Riksforsikringsanstalten, som ogsaa i tilfælde kan tilbagekalde en git godkjendelse.

§ 55. Til godkjendelse av de i foregaaende paragraf nævnte sykekasser kræves, at kassens statutter indeholder uttrykkelige bestemmelser om:

a. At kassens midler kun kan anvendes til de i dens statutter bestemte understøttelser for tilfælde av sygdom, nedkomst eller død, og forøvrig forvaltes paa en av Riksforsikringsanstalten godkjendt maate, samt at dens regnskap holdes adskilt fra enhver anden kasses eller forenings regnskap;

b. at ethvert medlem skal være forsynt med en sykekassebok efter et av Riksforsikringsanstalten godkjendt skema (jfr. § 8);

c. at kassens ydelser ikke er mindre end kreds-sykekassernes, og at betingelserne for at vedlikeholde medlemsretten og

- 18 septbr. erholde syke-understøttelse ikke er strengere end de for de
 Nr. 7. forsikringspligtige gjældende regler;
- d. at kassen fyldestgjør de samme forpligtelser likeoverfor de i Riksforsikringsanstalten ulykkesforsikrede personer som de, der ifølge denne lov er paalagt kredssykekasserne;
 - e. at kassens medlemmer ikke hefter for dens forpligtelser utover sine premier (indskud);
 - f. at medlemmene enten har ret til at bli staaende i kassen, efterat de har forlatt den bedrift eller den forening, til hvilken kassen er knyttet, eller at kassen forpligter sig til at yde de medlemmer, som gaar over fra en godkjendt sykekasse til en offentlig kasse, de i § 16, jfr. § 18, bestemte syke-understøttelser for sygdom, nedkomst eller død, som maatte indtræffe under de første 12 uker efter uttrædelsen av den godkjendte kasse;
 - g. at ethvert medlem, som er over 40 aar, skal ha ret til fremdeles, at staa som medlem av kassen, efter regelen i § 10, 2 a, 1ste punktum;
 - h. at valget av kassens styre og øvrige tjenestemænd er ordnet som av Riksforsikringsanstalten nærmere fastsat;
 - i. at der i styre- og medlemsmøter føres forhandlingsprotokol.
- § 56.
1. Godkjendelse maa ikke meddeles sykekasser, som ikke kan paaregne et stadig medlemstal av mindst 200. Dog kan kommunale og bedriftssykekasser godkjendes, forsaavidt de kan paaregne et stadig medlemstal av mindst 100.
 2. Desuten kan Riksforsikringsanstalten godkjende kasser, som er opprettet før denne lovs ikrafttræden, selv om de har et mindre antal medlemmer, dog ikke under 50, forsaavidt kasserne har et betryggende reservefond.
- § 57. Godkjendelse maa ikke meddeles nogen kasse, saafremt den ikke har et reservefond, som Riksforsikringsanstalten finder tilstrækkelig, medmindre kassen forpligter sig til ved forhøiede premier eller paa anden maate inden 5 aar at tilveiebringe de dertil fornødne midler.
- § 58. Forsikringspliktig person, som godtgjør at ha opfyldt sin forsikringspligt i en kredssykekasse eller godkjendt sykekasse, kan ikke tvinges til at være medlem av en kommunal eller bedriftssykekasse.
- § 59.
1. Forsaavidt en arbeidsgiver paa egen bekostning yder fri lægehjælp til medlemmer av den til bedriften eller kommunen knyttede godkjendte sykekasse i samme utstrækning som for kredssykekasser bestemt, kan arbeidsgiveren for disse medlemmers vedkommende fritages for den i nærværende lovs § 61, 2 c bestemte andel av premien.

2. Arbeidsgiverens overtagelse av lægehjælpen kræver godkjendelse av mindst halvparten av de møtende medlemmer i lovlig tilvarslet generalforsamling, hvor avstemning over spørsmålet skal ske hemmelig. Godkjendelse gjælder for 3 aar ad gangen.

§ 60. Størrelsen av medlemmenes præmier (indskud) fastsættes av generalforsamlingen. Præmierne maa ikke være mindre, end at de i forening med mulige andre regelmæssige indtægter er tilstrækkelige til at dække de i kassens love bestemte sykeunderstøttelser og andre utgifter, samt til oparbeidelse av et reservefond som i § 57 omhandlet.

§ 61.

1. Godkjendte sykekasser skal, paa samme maate som i nærværende lovs § 20 for kredssykekasser bestemt, erholde erstatning av Riksforsikringsanstalten for de utgifter, som er foranlediget ved sykeunderstøttelse til personer, der er kommet til skade i ulykkesforsikret bedrift.

2. Desuten skal der ydes et aarlig bidrag:

a. Av staten $\frac{2}{10}$ av den gjennomsnittlige præmie for hvert medlem,

b. av kommunen $\frac{1}{10}$ av den gjennomsnittlige præmie for hvert medlem,

c. av arbeidsgiveren $\frac{1}{10}$ av den gjennomsnittlige præmie for hvert forsikringspliktig hos arbeidsgiveren beskjeftiget medlem (jfr. § 54 og 59), dog ikke over kr. 3,00 av staten, kr. 1,50 av kommunen og kr. 1,50 av arbeidsgiveren for hvert medlem. Tilhører godkjendt sykekasse bergverk, fabrikk eller bruk, der har særskilt fattigvæsen, utredes kommunens bidrag av vedkommende bedrift.

Medlemstallet beregnes efter det gjennomsnittlige antal for foregaaende aar.

3. Det i 2det led omhandlede gjennomsnittstal findes ved at addere antallet av medlemmer den 1ste i hver maaned og dividere summen med 12. Ved maanedstællingen maa dog ingen medtages, som skylder præmie for mer end 4 uker, og heller ikke de medlemmer, hvis indtægt eller formue overstiger de i § 1, 2 a, jfr. § 4, henholdsvis § 10, 1 b satte grænser. Som medlemmer regnes kun saadanne personer, som betaler præmie for egen forsikring.

§ 62.

1. Inden utgangen av mai maaned skal enhver godkjendt sykekasse til Riksforsikringsanstalten indsende et nøiagtig regnskapsutdrag for det forløpne aar, avfattet efter et av Riksforsikringsanstalten utfærdiget skema. Utdraget skal ledsages av de statistiske opgaver, som Riksforsikringsanstalten foreskriver, samt av oplysninger om, naar og hvor ofte kasse-eftersyn uten foregaaende varsel har fundet sted.

18 septbr. 2. Likeledes skal utdraget være bilagt en av offentlig øvrighetsperson eller ordføreren paa vedkommende sted utstedt bevidnelse for, at de i regnskapet paaberaabte kontantbeholdninger, sparebankinskud og mulige værdipapirer er tilstede og i orden.

3. Gjenpart av regnskapsutdraget skal endvidere utlægges til eftersyn enten hos formanden eller paa et andet bekvemt sted.

4. Finder Riksforsikringsanstalten efter de indsendte oplysninger, at kassen virker under forhold, som ikke er betryggende for dens medlemmer, kan den med behørig paavisning herav forlange de paa-ankede forhold rettet, efterat saken har været forelagt en generalforsamling.

§ 63.

1. Enhver godkjendt sykekasse pligter at underkaste sig den kontrol, som efter nærværende lovs § 41 skal føres av Riksforsikringsanstalten.

2. Naar en forsikringspliktig arbeider indtræder i eller uttræder av en godkjent privat kasse, skal kassens styre straks sende meddelelse derom til hans arbeidsgiver.

§ 64.

1. Godkjendelsen skal tilbakekaldes, hvis medlemstallet i løpet av 3 aar har vist sig at være lavere end det i § 56 nævnte minimum, dog med den i § 56,2 bestemte undtagelse.

2. Godkjendelsen kan tilbakekaldes, hvis vedkommende kasse virker under forhold eller efter bestemmelser, som ikke er betryggende for dens medlemmer, eller dersom kassen uten grund motsætter sig de foranstaltninger, som Riksforsikringsanstalten maatte foreslaa til avhjælp av manglene.

§ 65.

1. Opføres en godkjendt sykekasse, blir først de løpende forpligtelser og andre lovlige erstatningskrav at dække.

2. Derefter skal der av midlerne til den eller de kredssykekasser, hvortil kassens forsikringspliktige medlemmer gaar over, indbetales et beløp, hvis størrelse og mulige fordeling bestemmes av Riksforsikringsanstalten.

3. Muligens gjenværende midler blir efter Riksforsikringsanstaltens bestemmelse at anvende til at hjelpe ikke forsikringspliktige medlemmer til ny forsikring i andre sykekasser.

4. Findes endnu midler tilovers, blir disse at anvende efter beslutning, vedtat av generalforsamlingen og godkjendt av Riksforsikringsanstalten. Hvor der ikke er anledning til at avholde nogen generalforsamling, træffer Riksforsikringsanstalten bestemmelse om midlenes anvendelse.

5. Riksforsikringsanstaltens avgjørelse i henhold til denne paragrafs 2det—4de led kan av kassens medlemmer, naar mindst 25 derom er enig, indankes for Riksforsikrings-appelkommissionen.

18 septbr.

Nr. 7.

Kapitel X.

Tvistigheters avgjørelse.

§ 66.

1. Tvistigheter, som maatte opstaa:
 - a. Om hvorvidt en person paa et git tidspunkt er forsikringspliktig efter denne lov,
 - b. om en forsikrings begyndelse eller ophør (§§ 5, 6, 7, 10 og 12),
 - c. i anledning av en beslutning, hvorved en kredssyke-kasse har avslaat en ansøgning om frivillig forsikring (§ 11),
 - d. om hvorvidt en forsikret er henført til rigtig indtægts- eller risikoklasse (§ 14),
 - e. angaaende et av vedkommende bestridd præmiekrav fra en kredssykekasse,
 - f. angaaende en arbeidsgivers avholdelse i løn av utlæg for præmie (§ 32) eller fradrag i løn for samtidig oppebaarne sykepenger (§ 24),
 - g. angaaende valgbarhet og valg efter denne lov,
 - h. i anledning av krav paa en kredssykekasses ydelser efter denne lov,
 - i. i anledning av en arbeidsgivers krav paa godtgjørelse for hadde utlæg i henhold til denne lovs § 23,
 indbringes til prøvelse av en nevnd paa 3 medlemmer, som vælges for et tidsrum av 3 aar av kommunestyret i den kommune, hvori kredssykekassen har sit sæte. Av medlemmene skal mindst 1 være medlem av formandskapet, 1 skal være arbeidsgiver og 1 medlem av en kredssykekasse. Nevnden vælger selv formand.
2. Begjæring om indbringelse for nevnden av en av en kredssykekasse truffet avgjørelse maa være fremsat inden kl. 12 middag den 14de dag efter den dag, da underretning om kredssykekassens avgjørelse var vedkommende meddelt.
3. Med parternes paa forhaand hertil givne samtykke er nevndens avgjørelse endelig; i motsat fald kan avgjørelsen indbringes til prøvelse av Riksforsikringsanstalten, med frist som nedenfor i § 67 bestemt. Riksforsikringsanstaltens skjønsmessige avgjørelser er endelige. Derimot kan tvistigheter i spørsmåal, som ikke er av ublandet skjønsmessig natur, indbringes til avgjørelse av domstolene.
4. Dersom kommunen er part i saken, indbringes denne direkte for Riksforsikringsanstalten med saadan frist som i § 67 bestemt. Med samme frist kan anstaltens avgjørelse indankes for Riksforsikrings-appelkommissionen.
5. Hvor kredssykekassen under paastand om, at vedkommende

18 septbr.
Nr. 7.

ikke er sykeforsikret, har negtet understøttelse ved bedriftsskade, som omfattes av lov om ulykkesforsikring for arbeidere m. v., indbringes saken efter begjæring av nogen deri interessert part for Riksforsikrings-appelkommissionen med frist som i § 67 bestemt.

§ 67.

1. Tvistigheter, som maatte opstaa:

a. Mellem kredssykekasser indbyrdes angaaende krav og forpligtelser foranlediget ved anvendelse av denne lovs bestemmelser,

b. mellem kredssykekasse og vedkommende kommune angaaende dennes forpligtelser like overfor kassen, kan indbringes til avgjørelse av Riksforsikringsanstalten.

2. Begjæring om et tvistemaals avgjørelse av Riksforsikringsanstalten maa være fremsat skriftlig inden kl. 12 middag den 28de dag efter den dag, da den avgjørelse, hvis rigtighet av den ene part bestrides, er blit denne meddelt.

3. Med samme frist kan Riksforsikringsanstaltens avgjørelse indankes for Riksforsikrings-appelkommissionen.

§ 68.

1. Beslutning om negtelse av at godkjende en sykekasse eller om tilbakekaldelsen av en godkjendelse, saavel som tvist, der maatte opstaa mellem en kredskasse og Riksforsikringsanstalten i anledning av sykeforsikringen, kan indankes for Riksforsikrings-appelkommissionen med varsel som ovenfor i § 67 bestemt.

2. Med hensyn til Riksforsikrings-appelkommissionens avgjørelser efter denne § og §§ 65, 66 og 67 gjælder, hvad der i § 66, 3dje led, er bestemt om Riksforsikringsanstaltens avgjørelser.

Kapitel XI.

Forskjellige bestemmelser.

§ 69.

1. Enhver tjenestemand, som i medfør av denne lov har anledning til at bli bekjendt med en virksomhets eller en bedrifts indretninger eller forretningsforhold, er forpligtet til at hemmeligholde, hvad han derom har erfaret, og at avholde sig fra efterligning av de av vedkommende driftsherre hemmeligholdt indretninger og fremgangsmaater.

2. Overfor overtrædelse av denne bestemmelse kommer § 121 i den almindelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902 til anvendelse, selv om vedkommende ikke er offentlig tjenestemand.

§ 70. Arbeidsgiveren kan ikke ved avtale eller reglement rettsgyldig utelukke eller indskrænke anvendelsen av denne lovs bestemmelser.

§ 71.

18 septbr.

1. Resterende præmier for pliktig forsikring kan hos arbejdsgiveren inddrives ved utpantning paa forlangende av kredssykekassens forretningsfører.
2. Paa samme maate kan skyldig præmie for frivillig forsikring inddrives hos vedkommende frivillige medlem.
3. For præmierne haves i konkurstillfælde samme prioritet som for skatter.

§ 72.

1. Saafremt nogen i henhold til § 32 eller § 36 i lov om ulykkesforsikring for arbejdere i fabrikker m. v. blir tilpligtet erstatningsansvar for skade, forvoldt ved ulykkestilfælde, har vedkommende sykekasse fortrinsvis ret til av erstatningsbeløpet at faa godtgjort sine udgifter ved skaden, efterat den skadede har erholdt den skadebot, som lovlig tilkommer ham av sykekassen.
2. Det sykekassen i tilfælde tilkommende beløp blir at tilstille den fra Riksforsikringsanstalten.

§ 73. Retten til sykepenger kan ikke gyldigen avhændes, pantsættes eller bli gjenstand for arrest, eksekution eller utpantning.

§ 74.

1. Med bøter straffes — forsaaviddt forholdet ikke efter sin beskaffenhet indgaar under et strengere straffebud — den arbeidsgiver, som:
 - a. Undlater, til tid som i denne lov fastsat, at avgi de i loven paabudte anmeldelser eller opgaver eller oplysninger (§ 9).
 - b. Avgir urigtige opgaver over sine undergivnes lønnings- eller arbeidsforhold, deres indtræden i eller uttræden av tjenesten, eller om tiden for et arbeides paabegyndelse.
2. Offentlig paatale finder ikke sted uten efter begjæring av vedkommende kredssykekasse eller Riksforsikringsanstalten.
3. Med bøter straffes den, som uten lovlig forfald uteblir fra styrets møter. Offentlig paatale finder ikke sted uten efter begjæring av styret.

§ 75.

1. I saker, som reiser sig av denne lov, svares ingen avgift til Statskassen efter kap. 1 og 2 i lov av 6 august 1897 nr. 9.
2. Stevnevidnernes gebyrer utredes av det offentlige.

§ 76.

1. Ved det første valg paa styre — før kassens forsikringsvirksomhet er begyndt — skal gjælde følgende særlige bestemmelser, jfr. § 44. Av styrets medlemmer blir 2 med 2 varamænd at vælge av kommunestyret og saaviddt mulig

18 septbr. de 5 med 5 varamænd av og blandt personer, som har
 Nr. 7. fyldt 21 aar og antages at bli medlemmer av kredssyke-
 kassen, samt 2 med 2 varamænd av og blandt arbejdsgivere,
 som har fyldt 21 aar og antages at bli indskudspflichtige til
 kredssykekassen. Hvor der er fattet bestemmelse om, at
 styret kun skal bestaa av 5 medlemmer (§ 44,4), vælges
 henholdsvis 1, 3 og 1 som medlemmer og tilsvarende antal
 varamænd. Valget foranstaltes og ledes av ordføreren i
 kommunestyret og blir at avholde snarest mulig, efterat de
 i § 78,2 omhandlede bestemmelser er traadt i kraft. For-
 øvrig blir tiden for og fremgangsmaaten ved valget nær-
 mere at bestemme av vedkommende regjeringsdepartement.
 Utgiftene ved dette valg blir at bestride av kommunen.

2. Saasnart valget er tilendebragt har ordføreren at sammen-
 kalde de valgte styremedlemmer til valg av formand og
 næstformand.

§ 77. Om fornødiges kan kredssykekassen for det første
 virksomhetsaar, saasnart den har faat nogenlunde oversigt over
 den forhenvendte præmie-indtægt for aaret, kræve kommunens halv-
 aarlige andel indbetalt forskudsvis med et omtrentlig beløb,
 under forbehold av regulering efter aarsregnskapets avslutning.

Kapitel XII.

Slutningsbestemmelser.

§ 78.

1. De nødvendige forføininger til forberedelse av forsikringens
 utførelse træffes av vedkommende regjeringsdepartement.
2. De av denne lovs bestemmelser, som under saadan forbe-
 redelse kommer til anvendelse, træder i kraft straks.
3. De øvrige bestemmelser træder i kraft 1 juli 1911. Fra
 samme tid ophæves § 4 i lov om fattigvæsenet av 19 mai
 1900.
4. Ved nærværende lov gjøres ingen indskrænkning i den ret
 til syke-understøttelse, som tilkommer arbeiderne ved Røros
 kobberværk efter de derom til enhver tid gjældende be-
 stemmelser.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar
 og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og
 rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

18 septbr.
Nr. 8.

om forandring i lov om saltvandsfisket i Finmarken
av 3 august 1897.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vittterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 september 1909, saalydende:

§ 15 i lov om saltvandsfisket i Finmarken av 3 august 1897 skal herefter lyde saaledes:

§ 15. Inden midnat før søn- og helligdage skal alle fiskeredskeer undtagen stængenot være optat av sjøen.

Dog kan Kongen paa andragende fra vedkommende kommunestyre og anbefaling av amtstinget tillate avvikelser herfra for hele amtet eller dele derav.

Paa søn- og helligdage maa førend kl. 5 eftermiddag intet fiskeredskeer bringes i sjøen og ingen fisk optages av not. Stængning og optagning av agn skal dog være tillatt paa søn- og helligdage undtagen i tiden fra kl. 7 formiddag til kl. 2 eftermiddag. Har veiret været til hinder for redskapenes optagning inden fastsat tid, kan dette foregaa paa søn- og helligdage.

Salg og utlevering av agn skal være forbudt paa søn- og helligdage fra kl. 7 formiddag til kl. 2 eftermiddag.

Overtrædelse av disse bestemmelser straffes med bøter.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

18 septbr.

Nr. 9.

om forandringer i og tillæg til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed av 9 juni 1903.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vittterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 september 1909, saalydende:

Efternævnte paragraffer i lov om statskontrol med skibes sjødygtighed av 9 juni 1903 skal herefter lyde som følger.

Almindelige bestemmelser.

Første kapitel.

Om kontrol i almindelighet.

§ 1. Til betryggelse for, at de i love og forskrifter opstillede fordringer betræffende skibes sjødygtighed opfyldes, skal norske skibe, der er av registreringspliktig størrelse i henhold til lov av 4 mai 1901 om registrering av skibe, være underkastet saadan kontrol, som nærværende lov bestemmer.

Dog kan loven efter Kongens nærmere bestemmelse i den utstrækning, som maatte ansees paakrævet, ogsaa gives anvendelse paa skibe av mindre drægtighet, end § 1 i nævnte lov fastsætter, og paa fremmede skibe i norske havner.

Kontrollen med norske skibe omfatter ethvert forhold, som betinger eller kan indvirke paa et skibs dygtighet.

§ 4. Departementet utøver denne kontrolmyndighet ved hjælp av:

- a. Skibsinspektører.
- b. Tilsynsmænd.
- c. Besigtelsesmænd, i tilfælde »Det Norske Veritas« (jfr. § 9).
- d. Mænd, opnævnte for enkelt leilighet.
- e. Konsuler.

§ 6. Tilsynsmænds virksomhet vil hovedsagelig omfatte saadanne undersøkelser og eftersyn av skib og utrustning, som forutsætter sjømandsmæssig innsigt. De maa være i besiddelse av erfaring i sjøvæsen og skibsanliggender og være mindst 30 aar gamle.

Besigtelsesmænds virksomhet vil væsentlig være av teknisk natur. 18 septbr. Nr. 9.

De maa være særlig kyndige i skibs- eller maskinbygning samt mindst 25 aar gamle.

§ 7. Skibsinspektører ansættes av Kongen og tilsynsmænd samt besigtelsesmænd av Kongen eller den, han dertil bemyndiger. Deres løn utredes av Statskassen, og de kan opsiges med en frist av 6 maaneder.

De maa ikke være interessert i noget deres tilsyn underlagt skib, og skibsinspektører maa ikke overta andet lønnet arbejde.

Omraadet for deres virksomhet og grænserne for de dem tillagte distrikter fastsettes, forsaavidt nærværende lov ikke herom indeholder bestemmelse, ved instruks, utfærdiget av vedkommende departement.

Andet kapitel.

Om tilsynet.

§ 14. Skibets reder er forpligtet til at erlægge den til enhver tid av Stortinget for besigtelser, utfærdigelser av certifikater m. v. bestemte betaling, hvilken blir at indbetale til Statskassen. Gebyrerne kan i fornødent fald inddrives ved utpantning.

I de tilfælde, hvor overenskomst efter § 55, 3, 2det led indgaaes med en besigtelsesinstitution, oppebærer dog denne de for merkningen bestemte gebyrer.

Tredje kapitel.

Om undersøkelser i anledning av sjøulykker m. v.

§ 16. Naar sjøforklaring i utlandet er avgit for norsk konsul, besørger Sjøfartskontoret i de av vedkommende departement bestemte tilfælde utskrift av forklaringen oversendt vedkommende skibsinspektør.

Naar sjøforklaring er avgit for utenlandsk myndighet, paa hviler det vedkommende skibs reder uopholdelig at foranledige utskrift av sjøforklaringen tilstillet vedkommende skibsinspektør.

§ 18. Av enhver efterforskning og retslig forundersøkelse i saker av den art, at der i samme er tillagt skibsinspektøren paatalemyndighet, blir utskrift uopholdelig at tilstille vedkommende statsadvokat eller, saafremt saken angaar en forseelse, vedkommende politimester (foged), ledsaget av skibsinspektørens redegjørelse angaaende skadens eller ulykkens formentlige aar-

18 septbr. saker og av hans begrundede uttalelse om, hvorvidt der bør
Nr. 9. reises tiltale.

§ 19. Skibsinspektøren blir at varsle til og har personlig eller i forfaldstilfælde ved stedfortræder at være tilstede ved de inden hans distrikt forekommende retsmøter under efterforskninger og retslige forundersøkelser i saker av den art, at der i samme er tillagt ham paatalemyndighet, samt ved de i sjøfartslovens § 321 omhandlede sjøforklaringer, og at paase, at alle til vedkommende saks fulde oplysning tjenende enkeltheter og navnlig i tilfælde av sjøulykke alle omstændigheter, som kan ha været aarsak til ulykken, saa nøiagtig og indgaaende som mulig blir gjenstand for undersøkelse og forklaring. Han er i dette øiemed berettiget til at gjøre sig bekjendt med sakens akter, at rette begjæring til retten, at stille spørsmåal til vidnerne, direkte eller gjennom rettens formand, og at gjøre de protokolltilførsler, han maatte finde fornødne.

§ 21. Forklaringer under efterforskninger og retslige forundersøkelser kan i utlandet, hvor Kongen dertil har git bemyndigelse, avgives for en ret, bestaaende av den norske konsul som formand med to av denne for hvert enkelt tilfælde opnævnte og tilsagte skibsførere, helst norske, svenske eller danske, eller andre sagkyndige mænd. Disse har adgang til ved siden av formanden at foreta avhørrelse.

Vedkommende personers avhørrelse og protokollationen av deres utsagn kan ske paa fremmed sprog, saafremt baade de og rettens medlemmer er sproget mægtige.

Kan paa grund av forholdene en tilfredsstillende konsulsret ikke sættes, kan de anførte forklaringer avgives for utenlandsk domstol.

Utskrift av de foretagne efterforskninger og optagne retslige forundersøkelser, ledsaget av en av konsulsretten avfattet redegjørelse angaaende skadens eller ulykkens formentlige aarsaker, blir uopholdelig av konsulen gjennom departementet at tilstille den skibsinspektør, i hvis distrikt sigtede eller vedkommende skib er hjemmehørende.

Naar forklaringen er avgit for utenlandsk domstol, paahviler det skibets reder uopholdelig at foranledige utskrift tilstillet vedkommende skibsinspektør.

De nærmere forskrifter vedrørende omfanget av og fremgangsmaaten ved de av konsulsrettene foretagne undersøkelser kan gives av Kongen.

Der kan tilstaaes de tilsagte mænd en godtgjørelse av Statskassen efter regler, som bestemmes av Kongen.

§ 28. Finder retten, at der savnedes rimelig og paaviselig grund til foreløbig at tilbakeholde skibet, har rederen ret til

erstatning av det offentlige for de av tilbakeholdelsen flytende 18 septbr. omkostninger og tap, hvilken erstatning blir at tilkjende ham Nr. 9. av retten efter derom nedlagt paastand.

Viser det sig derimot, at skibet paa den tid, tilbakeholdelsen finder sted, lider av saadanne feil eller mangler, at det av retten kjendes at være usjødygtig, eller findes tilbakeholdelsen at skyldes saadant forhold som i § 24, 2det led omhandlet, paahviler det rederen at godtgjøre det offentlige de med tilbakeholdelsen og besigtelsen forbundne omkostninger.

Efterat kjendelsen er faldt, har rettens formand uopholdelig at meddele toldvæsenet, eller, om skibet gaar i indenriksk fart, politiet, hvorvidt skibet blir at løslate eller tilbakeholde.

Rettens formand har snarest mulig at tilstille rederen eller hans fuldmægtig avskrift av kjendelsen.

Specielle bestemmelser.

Femte kapitel.

1. Indkjøp av skibe.

§ 35.

1. Naar skib, hjemmehørende i utlandet, indkjøpes av norsk borger, skal dette, uanset bestemmelserne i lov om sjøfarten av 20 juli 1893 og i lov om registrering av skibe av 4 mai 1901, ikke kunne indføres i det norske skibsregister eller tildeles nationalitetsbevis, medmindre det i »Det Norske Veritas« har klassen A. 1, hvis det er av træ, 1. A. 1., hvis det er av jern (staal), eller tilsvarende klasser i andre av Kongen anerkjendte besigtelsesinstitutioner.

Derhos maa skibet efter besigtelse av tilsynet befindes at være sjødygtig samt forskriftsmæssig indrettet og utrustet, forsaavidt angaar de under § 36, 3 nævnte dele.

Er skibet over 15 aar gammelt, skal det paaligge dets nye reder at underrette Sjøfartskontoret i betimelig tid før avholdelsen av næste periodiske klassebesigtelse, forat skibet i forbindelse med denne kan bli underkastet en indgaaende nøie besigtelse av tilsynet.

Træskibe over 20, og jern- eller staalskibe over 30 aar gamle maa ikke indkjøpes fra utlandet.

2. Fartøier, spesielt bygget for fangst og fiske paa havet samt fartøier under 100 reg. ton br., som indkjøpes fra utlandet av norsk borger, skal være fritat fra foranstaaende bestemmelser, saafremt de efter en for saadanne skibe anordnet indgaaende besigtelse findes at være i fuldt betryggende forfatning.

- 18 septbr. 3. Hvis skibet indkøpes for at tjene til ophugning eller for at avrigges til lægter og i denne hensigt skal avgaa direkte til Norge, behøver det uanset alder eller klasse kun at kjendes sjødygtig for reisen efter besigtelse av »Det Norske Veritas« eller av to av konsulen opnævnte sagkyndige mænd.
4. Nærmere forskrifter angaaende besigtelse av skibe, der indkøpes fra utlandet av norske borgere, fastsættes av Kongen.

2. Fartscertifikat.

§ 36. Ethvert skib, der ikke er klassifisert, skal med visse av tilsynet fastsatte mellemrum underkastes en indgaaende nøie besigtelse til kontrol med:

1. At skrog og rig med tilbehør er i sjødygtig forfatning for den fart, hvorfor skibet er bestemt;
2. at maskineri, kjeler og rørledninger m. v. er betryggende forarbeidet, utstyrt og vedlikeholdt samt i fuldt arbeidsmæssig stand;
3. at redningsredskaper, skibsinstrumenter, lugarer, anordninger mot ildsvaade, dæksanordninger, sundhets- og sikkerhetsanordninger og den øvrige utrustning er i forsvarlig og forskriftsmæssig forfatning.

Ogsaa for klassifiserte skibe kan tilsynet foreta saadan besigtelse, som i nærværende paragraf omhandlet, naar det finder speciel grund dertil.

Findes skibet enten ved klassebesigtelse eller ved den av tilsynet foretagne besigtelse at tilfredsstille de ovenfor angivne krav, utfærdiges herom i den form, som av vedkommende departement bestemmes, et sertifikat, hvorav det ene oversendes skibets reder eller fører til opbevaring ombord, og det andet blir at opbevare ved Sjøfartskontoret.

Hvis sundhets- og sikkerhetsforanstaltninger findes at være mangelfulde, skal denne omstændighet ikke være til bestemt hinder for utstedelse av sertifikat, men i dette blir da de forefundne mangler at indføre og en frist at fastsætte, inden utløpet av hvilken de skal være avhjulpet.

Med hensyn til besigtelse av og utstedelse av sertifikat for passagerdampskibe forholdes efter de regler, som er fastsat i ottende kapitel.

§ 37. I det i foregaaende paragraf omhandlede sertifikat blir at anføre det tidsrum, for hvilket det er gjældende, og de betingelser, som maatte være fastsat herfor.

Naar den fastsatte termin er utløpet, blir ny besigtelse at foreta og, hvis alt befundes i fuldt betryggende stand, nyt sertifikat at utfærdige.

Naar skrog, rig, kjel eller maskindele har lidt saadan skade eller været underkastet saadan reparation, som kan med-

føre forandring i deres soliditet, har skibets reder eller fører at 18 septbr. indsende rapport herom til Sjøfartskontoret ledsaget af utførlige Nr. 9. oplysninger om forholdet.

Sjøfartskontoret bestemmer derefter, hvorvidt certifikatet eller noget av dets led blir at annullere og indsende og fuldstændig eller delvis besigtelse at avholde.

Sjøfartskontoret har derhos adgang til naarsomhelst at forlange certifikat indlevert, hvis det efter forutgaaende undersøkelse fremgaar, at dertil er foranledning.

§ 38. Hvis skibet i de i foranstaaende paragraf andet og følgende led angivne tilfælde befinder sig i utenriksk havn, og ingen anledning dersteds gives til at faa utført besigtelse paa forskriftsmæssig maate, har føreren, hvis dertil er anledning, gjennom konsulen at bevirke opnævnt sagkyndige til at foreta besigtelsen og til i tilfælde ved paategning av certifikatet at gi dette en forlængelse, som dog i intet tilfælde maa overskride et aar.

Kan besigtelse heller ikke paa denne maate foretages, avgives midlertidig av skibets fører, og forsaavidt maskineri og kjeler betræffer, ogsaa av dets førstemaskinist, en erklæring angaaende skrogets, riggens, maskineriets og kjelens samt utrustningens tilstand. Erklæringen indtages i skibets dagbok, og en ordlydende utskrift indsendes til Sjøfartskontoret.

§ 39. Saafremt lastelinje maatte være paabudt for skibet, jfr. § 55, indtages det foreskrevne lastelinjecertifikat som et særskilt blad i fartscertifikatet. Det forblir gjældende, indtil ny beregning og utmaaling av lastemerkernes plads foreskrives av Sjøfartskontoret.

Dette kan ske, naar et skib har faat sin klasse forandret eller har tapt samme eller har lidt skade paa skrog eller forbindinger eller i det hele, naar der er indtraadt noget, som kan formodes at ha medført forandring i skibets laste-evne.

Naar ny beregning foreskrives, blir det gamle certifikat uopholdelig — sammen med fartscertifikatet — at indsende til Sjøfartskontoret.

§ 40. Ophæves.

§ 41. Nærmere forskrifter angaaende den i §§ 36—38 anordnede besigtelse og angaaende de fordringer, som derunder skal stilles til fartøiet og dets enkelte dele, utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Herunder iagttages, at de til enhver tid for Det Norske Veritas gjældende regler for bygning av skrog, maskiner og kjeler ikke uten særlig grund fravikes.

§ 43. Ethvert rum ombord i skib av over 200 registertons brutto drægtighet, der er bestemt til soverum for mandskapet, skal ha et indhold av mindst 3,4 kubikmeter (120 kubik-

18 septbr. fot eng.) pr. mand og en dæksflate av mindst 1,6 kvadratmeter
 Nr. 9. (17 kvadratfot eng.) pr. mand, heri indbefattet det rum, der optages av køier, bord, bænker, men ikke skap eller andre indebyggede rum. Naar eget spiserum er indredet til mandskapet i umiddelbar forbindelse med soverummet, kan der fratrækkes indtil 25 pct. i ovennævnte mindste kubikindhold og dæksflate for soverummet.

Enhver av mandskapet skal ha egen køie, der maa være mindst 1,90 meter lang og 0,60 meter bred.

Disse bestemmelser kommer kun til anvendelse like overfor skibe, for hvilke nationalitetsbevis utstedes, efterat denne lov er traadt ikraft; men tilsynet er berettiget til for de andre skibes vedkommende at forlange ombygning eller forbedring av rummene, saafremt størrelsen ansees uforsvarlig eller rummene forøvrig utjenlige.

For skibe, som indkøpes fra utlandet, kan Sjøfartskontoret dispensere fra bestemmelsen om køienes længde.

§ 45. Paa skibe med 12 mands besætning eller derover skal der være et særskilt rum for syke med tilstrækkelig lys- og lufttilgang,

med mindst 1 køi, naar besætningen er fra 12—17 mand,

med mindst 2 køier, naar besætningen er fra 18—30 mand,

med mindst 3 køier, naar besætningen er fra 31—45 mand, og

med mindst 4 køier, naar besætningen er 46 mand eller derover.

Sykerummet kan, naar der ikke er sygdom ombord, og forsaavidt skibsmaalingsreglerne derfor ikke er til hinder, benyttes til oplagsrum eller paa anden maate, naar det blir rensat og desinfisert, førend det atter tages i bruk som sykerum.

Disse bestemmelser kommer ikke til anvendelse paa fiske- og fangstfartøier under 200 reg.ton brutto og heller ikke paa skibe i kystfart og fast rute i europæisk fart, naar de under almindelige omstændigheter kan paaregnes ikke at ville bli mer end 3 døgn i sjøen.

§ 48. Øvelser skal anstilles med utsættelse av alle skipsbaater og redningsflaater til paaseen av, at alt er i orden, at utsætningen ikke foraarsager ufornödent ophold, og at baatene er forsvarlig tætte.

Disse øvelser, hvori skibets hele besætning deltar, skal avholdes paa passagerskibe en gang hver maaned og paa andre skibe mindst en gang hver anden maaned, dog behøver redningsflaater kun at utsættes en gang hvert aar.

8. Dagbøger og skibsrapporter.

18 septbr.

Nr. 9.

§ 54. Ved hvert kalenderaars utgang skal skibsføreren indsende til Sjøfartskontoret en rapport indeholdende specificert opgave over besætningens størrelse under de i det forløpne aar foretagne reiser samt redegjørelse for ethvert forhold, som kan ha interesse for tilsynet.

Forlater han skibet inden aarets utløp, skal han indsende rapport for den forløpne del av aaret.

Kongen kan bestemme, hvorvidt skibe i bestemt fart eller alle skibe skal indsende saadanne rapporter til andre tider eller oftere end ved hvert kalenderaars utløp.

Skema for disse rapporter utfærdiges av Sjøfartskontoret.

Sjette kapitel.

Lastens mængde, beskaffenhed, stuing og forsyning.

A. Lastelinje.

§ 55.

1. Paa ethvert skib — med undtagelse av de under punkt 10 nævnte — skal der paa begge sider midtskibs være anbragt en horisontal linje av mindst 30 cm. længde og 2,5 cm. bredde, der angir det dæk, hvorfra fribordet maales. Disse linjer (dækslinjer) anbringes saaledes, som det av Kongen maatte bestemmes.
2. Skibet skal være forsynt med et merke, der angir den dypeste linje («lastelinje»), til hvilken det er lovlig at nedlaste skibet i salt vand. Merkets størrelse, form og farve bestemmes av Kongen.

Lastelinjen skal anbringes paa begge sider av fartøiet midtskibs nedenunder dækslinjen i saadan avstand fra samme, som maatte bestemmes i henhold til de for beregning og fastsættelse av lastelinje til enhver tid av Kongen fastsatte regler og tabeller og under hensyntagen til saadanne særegenheter i skibets konstruktion, som ikke maatte være specielt omhandlet i nævnte regler og tabeller.

Ved siden av hovedmerket anbringes andre merker eller linjer (herunder træl原因linje), som angir lastelinjerne til forskjellige aarstider og under forskjellige forhold, frembragt ved farvandet, lastens art eller lignende.

Linjernes overkant ansees overalt som utgangspunkt for beregning av avstanden.

3. Merkernes plads utmaales og de anbringes av den eller dem, som av vedkommende departement dertil maatte bemyndiges.

18 septbr.

Nr. 9.

Saadan bemyndigelse kan gives Det Norske Veritas, eller en anden av Kongen anerkjendt besigtelsesinstitution.

De gjorte beregninger oversendes Sjøfartskontoret til granskning. Dette kan kuldkafe den trufne avgjørelse og forlange merkernes plads forandret ved første anledning.

4. Naar merkerne er anbragt, utfærdiges herom i den form, som vedkommende departement bestemmer, et certifikat i to eksemplarer, hvorav det ene indtages i skibets farts-certifikat, saaledes som i § 39 bestemt, og det andet oversendes Sjøfartskontoret.
5. Foruten i de i § 39 omhandlede tilfælde har Sjøfartskontoret adgang til naarsomhelst at forlange certifikatet indsendt samt til at bevirke merkernes plads forandret, hvis det av forutgaaende undersøkelse fremgaar, at dertil er foranledning.
6. Er reder eller fører misfornøiet med nogen saaledes (3: i henhold til punktene 3—5) truffet avgjørelse, kan han forlange overskjøn avholdt ved det i § 106 omhandlede overskjøn.
7. Merkerne skal findes anbragt paa ethvert skib, der senere end 6 maaneder, efterat de fornødne regler og tabeller er vedtat, forlater norsk havn, og paa alle skibe, uanset hvor de farer, inden 1 oktober 1910.

Kongen eller den, han dertil bemyndiger, kan paa derom indgit andragende godkjende lastemerke anbragt i henhold til utenlandske lastelinjeregler, som av norske myndigheter er anerkjendt jevn gode med norske, og kan indrømme utsættelse med merkernes anbringelse i spesielle tilfælde, hvor særlige grunde taler derfor.

Skib, som indkjøpes fra utlandet, skal ha merkerne paa-sat, forinden det indføres i det norske skibsregister eller tildeles nationalitetsbevis.

8. Dersom et skib blir saa dypt lastet, at vedkommende lastemerkers overkant sænkes under vandlinjen, blir det at anse som usjødygtig og skal i norsk havn av tilsynet tilbakesholdes, indtil efter utlosning av endel av lasten merket atter kommer oven vande. Hvis saadan nedlastning finder sted i utenriksk havn, og konsulen bringer forholdet i erfaring, skal han forholde sig som i § 34 bestemt.
9. Ved et skibs avgang fra havn skal, saa nøiagtig som omstændighetene tillater, i skibsdagboken antegnes avstanden paa begge sider midtskibs mellem overkanten av skibets dækslinjer og vandflaten.
10. De i nærværende paragraf fastsatte bestemmelser kommer ikke til anvendelse like overfor:
 - a. Fiske- og fangstfartøier,

b. skibe under 100 ton brutto drægtighed og

c. skibe i indenriksk fart.

18 septbr.

Nr. 9.

Kongen kan dog fatte bestemmelser om lasteregler ogsaa for de under b og c nævnte skibe.

B. Dækslast.

§ 56. Forat et skib skal kunne ansees skikket til at føre dækslast utkræves, at det er saaledes konstruert, bygget og utrustet, at dette kan ske uten særegen fare, og navnlig, at skibet besidder eller kan bibringes den fornødne stabilitet, at den del av skibet, hvorpaa dækslasten anbringes, er tilstrækkelig sterkt bygget for at kunne med tryghet bære samme, og at skibet er forsynt med saadanne fæstigheter og surringer, som fornødiges for at sikre dækslasten mot forskyvning.

§ 58. Det paahviler skipsføreren ved føring av træl原因st paa dæk at paase, at skibet beholder en efter farvandet, aars-tiden og øvrige omstændigheter fuldt betryggende stabilitet.

§ 59. Nærmere forskrifter betræffende føring paa dæk av træl原因st eller andre varer kan utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

§ 66. Nærmere forskrifter betræffende lastning av korn kan utfærdiges av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Sjøfartskontoret kan til enhver tid gi nærmere regler angaaende den maate, hvorpaa bestemmelserne i §§ 60 til 65 skal gjennemføres.

C. Lastning av korn.

D. Lastning av stenkul og lignende gasholdige stoffe.

§ 68. I skibe, der fører stenkul eller lignende gasholdige stoffe, skal anbringes ventilatorer for overflate-ventilation i saadant antal og av saadan størrelse, at eksplosive gasser finder uhindret og stadig avløp.

Intet skibsrum, hvori stenkul eller lignende gasholdige stoffe er indlastet, maa betrædes med andet lys end med paalidelige sikkerhetslamper, efterat indlastningen er tilendebragt.

Avtryk av bestemmelsen om sikkerhetslamper blir at opslaa i folkelugarene.

E. Lastning av farlig gods.

§ 69. Sprængbare (eksplosive) ildsfarlige, etsende, giftige og andre farlige stoffe blir under hensyntagen til den større eller mindre farlighet, de frembyder under transporten ombord paa skibe, av Kongen at innde-le i forskjellige klasser, for hvilke der utfærdiges specielle bestemmelser om de forsigtighetsregler, som

18 septbr. blir at iagttas med hensyn til indpakning, kvantum og transport-Nr. 9. maatte av de til hver klasse hørende varer.

§ 72. Specielt ildsfarlige stoffe, saasom æter (nafta) og andre æterholdige væsker, svovlkulstof, petroleumsæter, gasolje, bensin og lignende væsker, hvis flammepunkt ligger under 22° C. ved 760 mm. barometerstand, prøvet paa den av departementet fastsatte maate, maa ombord i passagerskibe kun føres paa dæk og i solide beholdere.

Føres saadanne væsker under dæk paa andre skibe, maa fartøiet enten være indrettet som tankskib, eller væsken maa være opbevart paa solide, gastætte beholdere, der er forsvarlig beskyttet. Forinden nærmere forskrifter herom er git av Kongen, maa saadan last ikke føres under dæk i almindelige skibe.

Alle mandskapslugarer maa i tilfælde være anbragt paa øverste dæk.

§ 73. Har et skib ombord saadanne ildsfarlige varer, som blot kan føres paa dæk, maa sprængstoffer ikke befordres med samme i større mængde, end der maatte bli tillatt i de i § 69 omhandlede forskrifter.

§ 79. Sterk etsende stoffe, saasom svovlsyre, saltsyre og salpetersyre, maa ikke lastes under dæk, medmindre utflydende syre ved hjelp av tilstrækkelige mængder av pulverformige og porøse mineralske stoffe, saasom sand, jord eller kiselgur, hindres fra at komme i berøring med nogen del av skibet.

F. Indtagning av ballast.

Syvende kapitel.

Mandskapet og dets arbeidstid.

§ 85. Enhver, som her i landet paamønstrer med skib i uteneuropæisk fart, skal godtgjøre ved attest fra eksaminert læge, at han ikke lider av nogen ondartet smitsom sygdom, derunder indbefattet tuberkulose i en form, der medfører fare for sygdommens overførelse til andre.

Saadan lægeattest bør være utfærdiget i løpet av de sidste 14 dage før paamønstringen.

Ved paamønstringen her i landet med skib i europæisk fart og altid ved paamønstring i utlandet skal vedkommende sjømand avgi til mønstringsmanden en erklæring om, at han — saavidt det er ham bekjendt — ikke lider av nogen saadan sygdom som oven nævnt.

Hvis der under tjenestetiden er grund til at anta, at nogen av mandskapet lider av saadan sygdom som ovenfor omhandlet, har skibsføreren snarest mulig at la anstille læge-undersøgelse. Hvis saadan sygdom paavises, har føreren at la den syke avmønstre,

medmindre han ombord kan skaffes en til motarbeidelse av syg-18 septbr.
dommens utbredelse nødvendig pleie. Nr. 9.

Naar en syk i henhold til denne bestemmelse avmønstres, gjælder om hans krav paa hyre samt om hans pleie og hjemsendelse de samme regler, som nu er foreskrevet i sjøfartslovens §§ 90 og 98. Dog skal utgiftene ved pleie og hjemsendelse av syk, som i henhold til samme bestemmelse avmønstres paa grund av tuberkulose, overtages av Statskassen, forsaavidt de ifølge foregaaende punktum vilde paahvile rederiet.

§ 87. Under ophold ved land skal arbeidstiden, forsaavidt angaar losning og lastning, rette sig efter den paa stedet gjældende dagarbeidstid saavel med hensyn til dennes længde som med hensyn til maaltidernes indtagelse. Er denne arbeidstid under 10 timer, kan andet arbeide ogsaa utføres før og efter den paa stedet sedvanlige tid, dog ikke før klokken 6 morgen og efter klokken 6 aften.

Forsaavidt arbeidstiden kommer til at overstige 10 timer i døgnet, eller hvis nogen av mandskapet sættes til arbeide før klokken 6 morgen eller efter klokken 6 aften, godtgjøres der vedkommende en ekstrabetaling av 40 øre pr. time. Brøkdel av time regnes forholdsvis.

§ 88. Under losning eller lastning i havn, beliggende i troperne, maa arbeidstiden i den varme aarstid ikke overstige 8 timer i døgnet.

Beskjæftiges nogen av mandskapet i det forannævnte tilfælde med andet arbeide end losning eller lastning, gives ekstrabetaling som anført i foregaaende paragraf, naar arbeidstiden overstiger nævnte 8 timer med mer end 1 time.

§ 89. Den fortløpende arbeidstid ved land og i sjøen maa under ingen omstændighet overstige 18 timer, medmindre det undtagelsesvis er paatrængende nødvendig.

Den, som har arbeidet 18 timer eller undtagelsesvis derover, tilkommer mindst 8 timers hvile, hvis skibet ligger ved land, og hvile vakt om vakt i sjøen.

Hvis arbeidstiden i det døgn, skibet avgaar fra eller ankommer til havn tilsammenlagt ved land og i sjøen overstiger 14 timer regnet fra den tid, arbeidet ved land paa avgangsdagen begynder, eller til den tid, det paa ankomstdagen slutter, gives saadan ekstrabetaling som i § 87 bestemt.

I begge de nævnte timetal, 18 og 14 timer, medregnes vaktjeneste under fart samt den tid, som medgaar til maaltidene.

Disse bestemmelser gjælder ikke for fartøier, som driver fiske, fangst eller tilvirkning av fiskeriprodukter.

§ 90. De i §§ 87, 88 og 89 fastsatte bestemmelser for ekstrabetaling kommer ikke til anvendelse:

- 18 septbr. a. Like overfor skibsfører, førstestyrmand og førstemasinist,
 Nr. 9. b. likeoverfor stuart og kokkepersonale, forsaavidt det ikke
 beskæftiges utover den almindelige tid, der maa anvendes
 til tilsyn med provianten og til tilberedning og servering
 av de almindelige maaltider,
 c. under fangstfart eller paa fartøier, der benyttes til tilvirk-
 ning av fiskeriprodukter under fiskerierne,
 d. for seilfartøier i indenriksk fart.

§ 93. De i nærværende kapitel fastsatte bestemmelser
 gjælder, hvor ikke andet uttrykkelig er bestemt, saavel inden-
 riksk som utenriksk fart og kan ikke fravikes ved overenskomst
 mellem skibsfører og mandskap.

Nærmere forskrifter om skibenes bemanning kan utfærdiges
 av Kongen eller den, han dertil bemyndiger.

Ottende kapitel.

Kontrol med passagerdampskibe.

§ 94. Norske dampskibe (o: alle med maskinkraft frem-
 drevne skibe), som fører passagerer i indenriksk eller europæisk
 fart eller mellem Europa og fremmede verdensdele, skal være
 besigtelse og tilsyn undergit overensstemmende med de i nær-
 værende kapitel fastsatte bestemmelser.

Herfra undtages dampskibe, som fører et ringere antal
 passagerer end 1 voksen person for hver 25 registertons brutto.

Denne undtagelse gjælder dog ikke, hvis dampskib av
 hvilkensomhelst størrelse fører mer end 12 passagerer.

Damp- eller motorskibe, som ikke anvendes i regelmæssig
 passagerfart, men kun leilighetsvis fører passagerer, skal ikke
 være dette kapitels regler underlagt. Nærmere forskrifter om
 kontrol med disse fartøier utfærdiges av Kongen eller den, han
 dertil bemyndiger.

§ 95. Besigtelsen forlanges skriftlig av skibets reder
 eller fører hos tilsynet. Dette har derefter at anordne det for-
 nødne, forat besigtelsen betimelig til mindst mulig hinder for
 skibets fart kan bli utført enten paa det sted, hvor skibet er
 beliggende, eller paa et andet sted inden dets regelmæssige rute.

§ 96. Fuldstændig besigtelse skal foretages, forinden
 norsk dampskib, som fører passagerer, første gang sættes i fart,
 og senere i regelen en gang aarlig.

Derhos skal fuldstændig eller delvis besigtelse finde sted,
 naar skrog, kjel eller maskindele har været undergit repara-
 tion, som kan medføre forandring i deres soliditet, eller har
 lidt skade, som kan medføre saadan forandring. Dog kan
 Kongen eller den, han dertil bemyndiger, gjøre undtagelser fra
 foranstaaende paabud i specielle tilfælde.

Hvorvidt og i hvilken utstrækning passagerdampskibe skal 18 septbr.
være forsynt med vandtætte skot, bestemmes av Kongen. Nr. 9.

§ 97. Nærmere forskrifter om passagerskibenes bygning, utrustning og fart samt om kontrollen dermed gives av Kongen eller den, han dertil bemyndiger. I overensstemmelse med disse forskrifter skal tilsynet undersøke:

1. Om skibets skrog og tilbehør er i god og betryggende forfatning for den paatænkte fart;
2. om dets maskineri, kjeler og rørledninger er betryggende forarbeidet, utstyret og vedlikeholdt, forsynt med de nødvendige kontrol- og sikkerhetsapparater samt i fuldt arbeidsmæssig stand, og om maskinen er tilstrækkelig sterk og solid;
3. om baater, livbøier, signalapparater, kompasser og instrumenter, anordninger mot ildsvaade, dæksanordninger og den øvrige utrustning er av saadan beskaffenhet og i saadan forfatning, som gjældende forskrifter bestemmer.

§ 98. De i foregaaende paragraf omhandlede forskrifter skal for passagerskibe i europæisk fart eller i fart mellem Europa og fremmede verdensdele ogsaa indeholde bestemmelse om passagerantallets beregning samt de nødvendige bestemmelser til betryggelse av passagerernes velbefindende, sundhet og sikkerhet, saasom om opholdsrum, forpleining, om skibets adgang til at medta last o. s. v.

I indenriksk fart bestemmes det høieste antal passagerer, et fartøi kan medta, efter dæksflatens størrelse og farvandets beskaffenhet. I kortere ruter og paa indelukket farvand kan medtages 1 passager for hver 0,50 kvadratmeter dæksflate, og i almindelig kystfart 1 passager for hver 0,75 kvadratmeter. I begge tilfælde fradrages saadanne rum, hvorpaa passagerer ikke bekvemt kan staa eller sitte, hvorhos der blir at ta fuldt hensyn til skibets stivhet og beskaffenhet forøvrig. Dæksflaten regnes paa hoveddækket eller, om skibet har flere dæk, paa det dæk, som har den største frie overflate, heri indbefattet dæks- hus, bestemt til avbenyttelse av passagerer. Hvis skibet er aapent, regnes dæksflaten av dets horisontale projektion i høide med rælingen. Fører skibet gods paa dækket, sker fradrag i forhold til den plads, godset optar.

§ 100. Findes skibet at være tjenlig til passagerfart, dets kjel og maskin at være betryggende og skibet forøvrig behørig utrustet og bemandet, utstedes herom i den form, som Kongen bestemmer, certifikat, hvori anføres, hvad der maatte være blit fastsat betræffende tiden for certifikatets varighet, de ruter eller farvand, hvori skibet forsvarlig kan anvendes, dets passagerantal, redskaper, bemanning m. v.

Saaavel i certifikatet som med tydelige tal paa et iøine-

18 septbr. faldende sted paa eller ved kjelen anføres tillike det største til-
Nr. 9. latte arbeidstryk.

Paa skibe i indenriksk fart skal derhos det største tillatte passagerantal være anført paa et let synlig sted paa begge sider av et dækshus eller lignende opbygning.

Certifikatet utstedes i to eksemplarer, hvorav det ene oversendes skibets reder eller fører til opslag paa et iøinefaldende sted ombord, mens det andet blir at opbevare paa saadan maate, som av vedkommende departement bestemmes.

§ 102. Undergaar skibet saadan reparation eller lider skibet saadan skade, som i § 96, 2det led, nævnt, træder certifikatet ut av kraft.

Anmeldelse om enhver saadan reparation eller skade samt om de forandringer, som foretages med skibet efter avholdt besigtelse, skal av føreren eller den, som træder i hans sted, tilstilles tilsynet.

§ 105. Der skal i den kolde aarstid saavidt mulig skaffes passagerer ly for natten og beskyttelse mot veiret.

Nærmere bestemmelse herom saavel som særlige bestemmelser sigtende til at betrygge passagerernes sundhet og sikkerhet i det hele kan indtages i de i § 97 omhandlede specielle forskrifter.

§ 106. Er reder eller fører misfornøiet med nogen av de i indhold til denne lovs §§ 36—39, 55, 98, 100 og 101 trufne avgjørelser, kan han inden fjorten dage hos sjørettens formand forlange overskjøn, der blir at sammensette paa den i sjøfartsloven § 329 bestemte maate, dog saaledes, at hvor det gjælder skjøn efter § 55, opnævnes skjønsmændene paa den i lov om lagrettemænd av 28 august 1854 § 23 nævnte maate. Overskjønnet blir at avholde inden den jurisdiktion, hvor den paa-klagede avgjørelse er foretat; dog kan saken med vedkommende departements samtykke indbringes for overskjøn i en anden jurisdiktion.

Den, som bestyrer overskjønnet, har at gi tilsynet betimelig varsel om forretningens avholdelse.

Hvorvidt utgiftene ved overskjønnet helt eller delvis blir at bære av vedkommende rekvirent eller av det offentlige, avgjøres av overskjønnet under hensyn til den utstrækning, i hvilken kjendelsen maatte gaa rekvirenten eller det offentlige imot.

Denne lovs forskjellige bestemmelser træder i kraft fra den tid, Kongen bestemmer.

Fra den tid, ottende kapitel om kontrol med passagerskibe træder i kraft, ophæves lov angaaende fart med passagerer bestemt til fremmede verdensdele av 23 mai 1863 med tillægslov av 22 juni 1886.

Likesaa ophæves fra denne lovs ikrafttræden lov om for-

andringer i og tillæg til lov om statskontrol med skibes sjødyg- 18 septbr.
tighed av 8 august 1908. Nr. 9.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Kongelig resolution

18 septbr.

av 18 september.

De enkelte bestemmelser i lov av 18 september 1909 indeholdende forandringer i og tillæg til lov om statskontrol med skibes sjødygtighed av 9 juni 1903 bestemmes at skulle træde i kraft fra nedennævnte tider:

Paragrafferne 1, 4, 6, 7, 14, 16, 18, 19, 21, 28, 43, 45, 48, 55, 56, 58, 59, 66, 68, 69, 72, 73, 79, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 102, 105 og 106 træder i kraft straks.

Paragrafferne 35, 54, 85, 87, 88, 89, 90 og 93 træder i kraft fra 1 januar 1910.

Paragrafferne 36—41 træder i kraft fra 1 april 1910 for skibe, som da henligger i norsk havn og for andre skibe fra 1 juli 1910 saaledes, at der for dem, der maatte ønske dette, skal være adgang til ogsaa tidligere at erholde fartscertifikat utfærdiget.

Lov

18 septbr.

om anvendelse av det beløp, hvormed laste- og fyravgiften overstiger kr. 2 200 000,00 aarlig. Nr. 10.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 september 1909, saalydende:

§ 1. Av det beløp, som laste- og fyravgiften indbringer i Statskassen utover kr. 2 200 000,00 aarlig, anvendes halvdelen til avsætning av et fond til fordel for sjømandsstanden og den

18 septbr. anden halvdel til lettelse av de skibsfarten paaliggende konsulat-Nr. 10. avgifter. Naar disse er ophævet, anvendes det overskytende kun til fordel for sjømandsstanden.

§ 2. De nærmere bestemmelser om anvendelsen av dette fond avgives av Kongen med Stortingets samtykke.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

Lov

18 septbr.

Nr. 11. angaaende forandringer i de om vernepligt og utskrivning gjældende love av 16 juni 1885, 24 april 1899 og 24 mars 1903.

Vi Haakon, Norges Konge, gjør vitterlig:

At Os er blit forelagt det nu forsamlede, ordentlige Stortings beslutning av 16 september 1909, saalydende:

Efternævnte paragraffer i de om vernepligt og utskrivning gjældende love av 16 juni 1885, 24 april 1899 og 24 mars 1903 skal herefter lyde saaledes:

I.

Lov av 16 juni 1885.

§ 1. Landvæbningen skal bestaa av 2 opbud: linjen og landvernet.

§ 2. Linjens bestemmelse er at tjene til forsvar av landets interesser, hvorsomhelst det kræves.

§ 3. Landvernet har samme bestemmelse som linjen, men kan alene anvendes med den begrænsning, som grundlovens § 25 foreskriver.

§ 5. I krigstid, eller naar krig forestaar, kan mandskaper utenfor vernepligtsalderen likesom ogsaa mandskaper indenfor denne alder, der ikke tilhører noget av den væbnede magts opbud, opbydes som krigsforsterkning (landstorm). I denne er tjenestpligtig enhver vaabenfør mand, som ikke efter loven er fritat for vernepligt, fra det fyldte 18de til det fyldte 50de aar.

Av den opbudte krigsforsterkning kan — med den be-18 septbr. grænsning, som indeholdes i grundlovens § 25 for anvendelse av Nr. 11. landvernet — det fornødne mandskap anvendes til utfyldning av de faste opbud; iøvrig organiseres avdelinger av krigsforsterkningen efter bestemmelser, som gives av Kongen med Stortingets samtykke.

II.

Lov av 24 april 1899, jfr. lov av 16 juni 1885.

§ 9. Vernepligtstiden er for alle til landvæbningen utskrevne mandskaper 20 aar. Herav uttjenes de 12 første aar i linjen, de 8 sidste i landvernet.

§ 10. Til vernepligtens opfyldelse kræves av frivillige befalingsmænd, spillemænd, haandverkere og andre frivillige det samme antal vernepligtsaar som for utskrevne bestemt.

Dog kan frivillige ved landvæbningen avtjene de 20 vernepligtsaar med et større eller mindre antal aar end det sedvanlige i hvert av de to opbud eller udelukkende i det ene av dem.

De frivillige, som maatte ha tjent i linjen i mer end 12 aar, skal være forpligtet til allikevel at staa 8 aar i landvernet.

III.

Lov av 24 mars 1903, jfr. lov av 16 juni 1885.

§ 12. Til andre militære øvelser for mandskapet anvendes mindst 24 dage aarlig ved linjen, marsjdagene ikke iberegnet.

Kongen kan med Stortingets samtykke bestemme, hvorvidt og i hvilken utstrækning mandskapene før og efter utskrivningen skal delta i skyte-øvelser utenfor den tid, da indkaldelse til vaabenøvelser finder sted.

§ 13. I de i § 12 bestemte øvelser for linjen deltar ved ingeniørtroppene, feltartilleriet, fæstningsartilleriet og kavaleriet 1ste, 2den, 3dje, 4de og 7de aarsklasse, ved positionsartilleriet, bergartilleriet og infanteriet 1ste, 2den, 3dje og 7de aarsklasse.

Kongen kan dog med Stortingets samtykke bestemme, at 4de aarsklasse ved en eller flere av de forannævnte vaabenarter ikke indkaldes, idet øvelsesdagenes antal i andre vernepligtsaar i saa fald tilsvarende forøkes.

Trænmandskaper og andre mandskaper utskrevet som ikke-stridende indkaldes til de i denne paragraf omhandlede øvelser i saa stort antal og i saa mange dage, som Kongen med Stortingets samtykke bestemmer.

IV.

§ 4 i lov av 16 juni 1885 og § 14 i lov av 24 mars 1903 ophæves.

18 septbr.

V.

Nr. 11.

Denne lov træder ikraft straks.

Ti har Vi antat og bekræftet, likesom Vi herved antar og bekræfter denne beslutning som lov under Vor haand og rikets segl.

Git paa Kristiania Slot den 18 september 1909.

Haakon.

(L. S.)

Gunnar Knudsen.

Hesselberg.

18 septbr.

Kongelig resolution

av 18 september.

Approbation meddeles i henhold til § 4 i lov om sundhetskommisioner m. v. av 16 mai 1860 paa nedenstaaende av kommunestyret for kjøpstaden Tønsberg under 13 november 1908 og 2 juli 1909 fattede beslutninger om nye almindelige sundhetsforskrifter for kjøpstaden:

Kapitel I.

Gater, veier, gaardsrum og avledning av sølevand.

§ 1. Gater, veier, torv og andre offentlige pladser skal ha en haard, jevn overflate, saa at overvand har avløp. Gaardsrum skal likeledes søkes indrettet saaledes, at overvand har let avløp derfra. Rendestener og avløpsrender skal ved utmunding i kloak være forsynt med rist.

§ 2. Offentlige kloakker, bæk, grøft eller rende maa ikke tilføres ekskrementer eller andet, som har været i berørelse dermed. Dog kan der gives avløp til offentlige kloakker fra »septic tanks«, der er anlagt med helseraadets tilladelse. Til bæk, grøft eller rende maa heller ikke, uten helseraadets tilladelse, gives avløp for noget, som frembringer stank eller er farlig for sundheten. Fabrikker eller lignende anlæg maa avlede saadant gjennom rør som de i § 4 omhandlede. Ledninger fra nævnte anlæg maa ikke uten helseraadets samtykke utmunde i de offentlige kloakker.

§ 3. Stillestaaende vand, sumper og brønder skal, naar helseraadet forlanger det, dræneres eller tilkastes. Paa avsidesliggende grund kan dog helseraadet tillate grøfter eller aapne avløpsrender anbragt.

Ingen maa la sølevand eller anden urenslighet flyte ut 18 septbr. over nabotomt, gate eller offentlig plads.

§ 4. Alle kloakledninger, offentlige som private, skal lægges i frostfri dybde av sten i cement, rør av støpejern eller glasserte rør, om fornødiges med cementerte eller paa anden forsvarlig maate tættede sammenføininger samt utmunde under laveste vandstand. Er der ved kloakmundingen ikke fornøden dybde, blir bunden at utdype eller kloakken at forlænge, indtil den laveste vandstandsdybde naaes.

§ 5. I bymæssig bebyggede strøk skal saavel offentlige som private kloakledninger være saaledes indrettet, at kloakgas ikke kan strømme ut. Kloaksluk eller kum inde i hus skal være forsynt med tætsluttende laag og vandlaas eller anden indretning, der hindrer utstrømning av kloakgas.

§ 6. Samtlige, saavel ældre som nye offentlige og private kloakledninger, rensekummer og vandlaas maa holdes i forsvarlig stand. Fyldestgjør de ikke de i §§ 4 og 5 nævnte krav, eller paafører de nogen skade eller ulempe, kan helse-raadet forlange manglene rettet.

Kapitel II.

Renhold. Bortskaffelse av avfald, gjødsel samt privetindhold. Forurensning av vandledning og vandindtak.

§ 7. Gater, veier, pladser, fortaag, rendestener og gaardsrum skal feies eller skylles saa ofte, at de holdes fri for stank.

§ 8. Saavel offentlige som private kloakkummer skal renses og skylles mindst 1 gang aarlig. Foran kloakmundingene skal der av havnevæsenet foretages fornøden opmudring, for de private kloakkers vedkommende for vedkommende privates regning. Tømning av kummer — saavel offentlige som private — skal foregaa paa en saadan tid og maate, at mindst mulig uleilighet paaføres omboende.

§ 9. Kjøkkenavfald, søppel og andet saadant fra husene maa opsamles og henlægges i tætte med laag forsynte kasser, der tømmes og renses saa ofte, at stank ikke opstaar. De maa ikke gjøres større, end at de rummer 0.60 m.³

§ 10. Gjødsel eller andet, som utbreder stank eller kan medføre fare for sundheten, maa ikke henlægges saaledes, at omboende derved forulempes. Oplag av gjødsel eller komposter, som ikke ved tilblending av torvstrø eller andet er berøvet sin generende stank, maa ikke legges almindelig befærdet vei nærmere end 20 meter. Gjødsling av haver eller

18 septbr. dyrkede marker skal utføres saaledes, at unødig stank undgaaes.

§ 11. Ingen maa forurense vandledning med tilhørende vandinntak. Brønd, som benyttes til husholdning, skal sikres mot forurensning. Indeholder saadan brønd urent eller for sundheten skadelig vand, kan den av helseraadet forlanges igjenkastet.

Kapitel III.

Priveter og Pissoirer.

§ 12. Ethvert hus, som benyttes til beboelse, skal ha et privet med mindst et avlukke for hver 15de beboer.

§ 13. For at forebygge stank kan helseraadet paabyde regelmæssig strøning av privetbeholdere og binger med torvstrø eller andet hensigtsmæssig middel. Fuldstændig desinfektion skal foretages, naar og hvor helseraadet paabyder det. Tømning av beholdere skal ske saa hyppig som forholdene kræver det. Dersom privetindholdet ikke ved tilblanding av torvstrø eller paa anden maate er berøvet generende stank, kan tømning alene foregaa i tidsrummet fra 15 mai—15 september fra kl. 12 midnat til kl. 6 morgen og i den øvrige aarstid fra kl. 9 aften—kl. 6 morgen.

Har offentlig eller privat renovationsverk overtat renhold og tømning, er dette ansvarlig for, at de i denne paragraf givne bestemmelser efterkommes.

§ 14. Hvor ældre priveter er saaledes indrettet, at de ikke med lethed kan tømmes og renholdes, viser sig at være utætte eller volde ulempe ved stank for husets beboere eller naboer, skal de av helseraadet straks kunne kræves forandret overensstemmende med de regler, der av helseraadet og bygningskommissionen er foreskrevet for indretning av priveter. Andre priveter skal være forandret inden 10 aar.

§ 15. Hvor helseraadet finder det paakrævet, kan det paabyde opprettelse av offentlige pissoirer. Disse skal indrettes saaledes, at de stadig overrisles fra vandledning og holdes fri for stank.

Kapitel IV.

Om kreaturhold.

§ 16. Hvor renslighetsforholdene i stalder, fjøs og svinehus er utilfredsstillende, eller sanitære misligheter foranlediges, kan helseraadet, hvor manglene paa grund av overhørighet eller andre omstændigheter ikke rettes, forbyde den fortsatte bruk av dem.

§ 17. Hester, kreaturer, faar, svin, kaniner eller fjærkræ 18 septbr. maa ikke huses i eller under beboelseshus eller rum, som har tak eller væg tilfælles med saadant.

Kapitel V.

Stinkende anlæg. Slagterier m. v.

§ 18. Anlæg eller bedrift, der medfører stank eller kan være farlig for sundheten, skal være underkastet helseraadets tilsyn, og skal vedkommende være forpligtet til at rette sig efter de forskrifter, som det til fjernelse af forekommende sanitære ulemper maatte gi.

§ 19. Rum bestemt til slagtning skal ha tætte vægges avpudset med cement i en høide af mindst $1\frac{1}{2}$ meter og forøvrig oljemalt, saa de let kan vaskes rene. Gulvet maa være fuldkommen tæt, lagt i cement eller et af helseraadet godkjendt materiale, være rent og forsynt med en af rist dækket kloakledning og ha saadan heldning mot denne, at det til spyling og vask brukte vand let løper av. Slagterummet skal være forsynt med vandspring og trækpipe. Umiddelbart efter hver slagtning skal gulvet og rummet rengjøres. De ophængte, slagtede dyr skal hænge frit, saa at de ikke kommer i berøring med væggen.

§ 20. Slagte-afvold af nogensomhelst art maa ikke kastes i bing, men skal henlægges i en med tæt laag forsynt jernkasse, der i sommerhalvaaret skal tømmes mindst 3 gange ukentlig og i vinterhalvaaret mindst 2 gange ukentlig. Gjødselbingerne, hvori kun tømmes tarmindehold, skal indrettes efter de af helseraad og bygningskommission utarbeidede forskrifter og tømmes saa ofte, at enhver stank forhindres, i sommerhalvaaret mindst 2 gange ukentlig, samt desinfiseres, naar det af helseraadet forlanges.

Slagterier, der ikke tilfredsstiller de i dette kapitel opstillede krav, skal inden 6 maaneder efter forskriftenes approbation indrettes som her foreskrevet.

Kapitel VI.

Sundhetsskadelige varer. Tilsyn med tilberedelse og handel med næringsmidler m. v.

§ 21. Helseraadet kan kontrollere og efter omstændighetene forbyde salg av varer, f. eks. tapeter og leketøy, beklædningsstoffer m. v., der kan bli skadelige for sundheten derved, at de indeholder giftige bestanddele. Til undersøkelse kan de fornødne prøver kræves utlevert uten vederlag, hvis salgsforbud blir nedlagt, men ellers til almindelig salgspris. Findes

18 septbr. varerne skadelige for sundheten, kan helseraadet forbyde deres salg.

§ 22. Bedærvede fødemidler maa ikke falbydes eller sælges til menneskeføde. Havarete fødemidler maa ikke sælges, forinden helseraadets tilladelse dertil er indhentet. Helseraadet er berettiget av vedkommende sælger at fordre utlevert de nødvendige prøver til undersøkelse paa samme vilkaar som nævnt i foregaaende paragraf. Forefindes der skadelige næringsmidler, kan de efter helseraadets beslutning tilintetgjøres, bortskaffes eller paa anden maate uskadeliggjøres paa vedkommendes bekostning.

§ 23. Handel med og tilberedning av matvarer til salg, derunder indbefattet melk og fløte, maa kun foregaa i lyse, rummelige, luftige rum, der stadig holdes rene og ikke benyttes til beboelses- eller soverum. I utsalgene maa ikke opbevares noget, som kan gi usmak til eller fordærve de foran nævnte varer. Rum, der ikke oppfyller disse fordringer, eller som frembyder andre sanitære mangler, kan helseraadet forbyde benyttet til nævnte bruk, saafremt de mislige forhold ikke er rettet inden en av helseraadet fastsat frist.

§ 24. I kjøtutsalgs og pølsemakerier skal gulv, vægger og tak ha glat overflate uten aapne sprækker eller fuger, og skal der være indlagt vand.

I pølsemakerier skal gulvene ha fald og avløb til kloak. Angaaende bortfjernelsen av kjøtavfald derfra gjælder de i § 20, første punktum, givne regler.

I kjøtutsalgs skal bord eller disker være belagt med plate av polert eller slepet sten eller lignende uigjennemtrængelig glat stof. Alle redskaper og alt inventarium maa daglig rengjøres.

§ 25. I utsalgssteder for melk og fløte skal gulv, vægger og tak ha saadan beklædning, at de uten vanskelighet kan sæpevaskes. De maa ikke ha dører eller andre aapninger til beboelses- eller soverum.

De i denne paragraf omhandlede lokaler skal, forinden de indredes eller tages i bruk, anmeldes til helseraadet og godkjendes av dette.

§ 26. Ombæring eller tilbringelse av kjøtvarer, brød eller andet bakverk maa kun foregaa i rene, tildækkede kurver eller i vogner, der er forsynt med overbygning eller tæt presenning. Melk maa kun tilbringes eller ombæres i rene og hele spand med tette laag.

Utmaaling og overheldning av melk og fløte paa aapen gate kan av helseraadet forbydes.

Optræder der paa sted, hvorfra der leveres melk til byen, blandt dyr eller mennesker smitsom sykdom, kan helseraadet midlertidig forbyde, at melk derfra forhandles i byen.

§ 27. Kjøtvarer maa ikke torvføres i urene vogner og skal 18 septbr. under transport være dækket av rent lerret eller rene presenninger.

§ 28. Under salg og behandling av kjøtvarer saavel paa torv samt fast utsalgssted skal den størst mulige renlighet iagttages. De, som har fast og stadig beskjeftigelse dermed, skal være iført rent lerretstøi (forklæ med brystsmek og forærmer).

Utstillen av kjøt i smaat maa av utsølgere ordnes paa en saadan maate, at kjøperne let kan overse varerne, der ikke uten nødvendighet maa berøres.

§ 29. Bakeri og rum, der staar i aapen forbindelse dermed, samt alt dertil hørende inventar skal altid holdes omhyggelig rent. Gulvet skal vaskes mindst 1 gang ukentlig og forøvrig rengjøres hver dag efter endt arbeide. Vægger og tak maa avtørres og vinduer pudses mindst hver 14de dag, hovedrengjøring mindst 2 ganger om aaret. Arbeiderne skal under sit arbeide være iført en hvit lerretsdragt, som ikke maa benyttes utenfor bakeriet, og som skal skiftes med en ren mindst hver 8de dag. Arbeiderne skal vaske armer og hender før arbeidets begyndelse og iagtta gjennomført renlighet under samme.

Kapitel VII.

Boliger, skoler, verksteder.

§ 30. Rum eller værelser, der av mangel paa lys, luft eller paa grund av fugtighet, urenslighet eller andre grunde skjønnes at være sundhetsskadelige, kan av helseraadet forbydes benyttet, indtil manglene er rettet.

§ 31. Med verkstedlokale, der benyttes av andre end familiens medlemmer og ikke er fabriktilsynet underlagt, skal helseraadet føre tilsyn. I saadant verksted kan helseraadet kræve anbragt de ventilationsindretninger, som det efter bedriftens art finder paakrævet.

§ 32. I et arbeidsrum maa ikke samtidig flere arbeidere være beskjeftiget, end at hver faar 8 m.³ luft. Der skal utluftes mindst i 10 minutter i hver hvilestund og i ethvert fald en gang i løpet av dagen samt desuten efter endt arbeide. Gulvet skal vaskes eller rengjøres mindst en gang ukentlig, vægger og tak mindst en gang aarlig. I ethvert arbeidsrum skal der være et tilstrækkelig antal spyttebakker. Spytning paa gulvet er forbudt.

Verksted eller til saadant støtende rum, der væsentlig faar lys og luft fra dette, maa ikke benyttes til soverum.

I ethvert arbeidsrum skal de for saadanne lokaler gjældende sundhetsforskrifter være opslaat.

18 septbr.

Kapitel VIII.

Bestemmelser om epidemiske og smitsomme sygdomme. Dødsfald.

§ 33. Enhver praktiserende læge skal inden den 4de i hver maaned til helseraadets ordfører avgi opgave over de av ham iagttagne tilfælde av epidemiske og smitsomme sygdomme efter paabudt skema.

Tilfælde av kolera, kopper, tyfoidfeber, eksantematisk tyfus, blodgang, difteri og skarlagensfeber skal straks anmeldes til helseraadets ordfører av den tilkaldte læge.

§ 34. Ethvert sygdomstilfælde, der gir anledning til mistanke om at være frembragt ved bedærvede eller forfalskede næringsmidler eller ved forgiftede brugsgjenstande etc., skal av den behandlende læge anmeldes til helseraadet med angivelse av den formodede sygdomsaarsak og andre fornødne oplysninger.

Det samme gjælder sanitære misligheter, der antages at staa i forbindelse med nogen sygdom.

§ 35. Ved sygdomme, der indtræffer blandt reisende, skal vedkommende vert søke at skaffe sig underretning om, hvorvidt den er av smitsom art og i saa tilfælde straks underrette helseraadet.

§ 36. For ethvert fartøi, som kommer ind paa havnen med sygdom ombord, skal der straks gjøres anmeldelse til havnefogden; kan sygdommen mistænkes for at være smitsom, maa hverken den syke eller andre forlate fartøiet, før sygdommens art er konstateret efter helseraadets foranstaltning. Gang- og sengklær m. m., der har været benyttet av en saadan syk, maa ikke bringes iland uten helseraadets tilladelse.

Fartøier, der ligger paa byens havn, og deres besætning er med hensyn til renlighet m. v. underkastet helseraadets bestemmelser.

§ 37. Lik av en utenfor byen av smitsom sygdom avdød maa ikke uten helseraadets tilladelse og kun under iagttagelse av de bestemmelser, som dette maatte træffe, bringes ind i byen. Lik maa ikke henligge saa længe, at der ved stank og forraadnelse forvoldes ulemper.

§ 38. Om ethvert paa byens grund eller paa fartoi i byens havn indtruffet dødsfald maa, forinden begravelsen foregaar, tilveiebringes en efter et av helseraadet fastsat skema av eksaminert læge utfærdiget anmeldelse, som blir at avlevere til helseraadet. Hvis den avdøde ikke har benyttet eksaminert læge, blir anmeldelse efter foretat liksyn at utfærdige av en læge.

§ 39. Optræder smitsom sygdom i nogen husstand, der 18 septbr. driver handelsvirksomhet, kan helseraadet midlertidig forbyde handelsvirksomheten, dersom den syke ikke blir betryggende isolert og rummene desinfisert. Helseraadet kan forbyde, at personer, i hvis husstand der er smitsom sygdom, eller som selv lider av saadan, forestaar eller deltar i tilberedning av eller handel med næringsmidler og bruksgjenstande, naar smitte derved kan befryktes.

§ 40. Ved følgende smitsomme sygdomme:

- a. Kolera, barnekopper, nervefeber, eksantematisk tyfus, blodgang, difteri, skarlagensfeber og meslinger,
- b. smitsom øienbetændelse, skurv, fnat, herpes tonsurans blir like overfor skolerne følgende at iagttat:

I. Barn, der lider av nogen av nævnte sygdomme, tilstedes ikke adgang til skolerne.

II. Det samme gjelder for friske barn, naar nogen av de under a nævnte sygdomme er optraadt i den husstand, hvortil de hører. Forbudet kan av helseraadet utstrækkes til samtlige i et hus værende skolepliktige barn.

III. Barn, der efter ovenstaaende har været forbudt at søke skole, maa ikke tilstedes adgang til den, førend der for de under a nævnte sygdomme fremvises attest fra læge for, at sygdommen er ophørt, eller den syke er indlagt paa sykehus eller paa anden tilfredsstillende maate er isolert, samt for, at et tidsrum svarende til sygdommens inkubation efter den tid er forløpet. Likeledes maa fremlægges attest for, at fornøden desinfektion av hjem og klær er foretat.

IV. Ovenstaaende bestemmelser om skoleforbud gjelder ogsaa lærere og pedel, i hvis hjem smitsom sygdom er optraadt, naar de vedblir samtidig at bo i hjemmet. Bor lærer eller pedel paa skolen, og den syke ikke kan isoleres paa betryggende maate, kan skolen fordres lukket efter skolestyrets nærmere bestemmelse, ialfald saalange indtil den syke er fjernet og fornøden desinfektion er foretat. Skolen er pliktig til at hjemsende ethvert barn, om hvilket der er grund til at tro, at det lider av smitsom sygdom.

Kapitel IX.

Almindelige bestemmelser.

§ 41. Undlater nogen inden den av helseraadet satte frist at træffe de foranstaltninger, som ifølge nærværende forskrifter eller ifølge helseraadets lovmedholdige beslutninger paahviler

18 septbr. ham, kan helseraadet la dem utføre for vedkommendes regning.

§ 42. Overtrædelser av disse forskrifter skal av helse-raadet bevirkes paatalt og straffet efter straffelovens § 357.

Hvor det paa grund av særegne forhold maatte ansees til-raadelig og bestemmelserne antages at ville volde uforholdsmæs-sige ulemper for vedkommende, kan helseraadet tilstede av-vikelser fra forskriftene.

§ 43. Disse vedtægter træder i kraft 3 maaneder efter at der er meddelt kongelig approbation paa samme. Fra samme tid træder de nugældende sundhetsforskrifter, der er approbert ved kongelige resolutioner av 10 januar 1863, 29 mai 1879 og 21 december 1895, ut av kraft.

18 septbr.

Kongelig resolution

av 18 september.

Et utkast*) til fribordsregler og tabeller i henhold til lov om statskontrol med skibes sjødygtig-het av 9 juni 1903 med tillægslov av 18 september 1909 § 55 approberes.

18 septbr.

Kongelig resolution

av 18 september.

I medhold av lov om fredning av ferskvandsfisk av 30 mai 1894 § 1 bestemmes, at gyldigheten av de ved høieste resolution av 19 januar 1905 fastsatte bestemmelser for fiskeriet i Skarvandet, Klingrevandet, Gunhildsøtervandet og Langevandet samt mellem-liggende elvestrækninger i Frænen herred, Romsdals amt, forlænges indtil videre, dog ikke for et længere tidsrum end 5 aar fra 1 september 1909 at regne.

Overtrædelse av bestemmelserne er belagt med straf.

Denne resolution træder i kraft straks.

18 septbr.

Kongelig resolution

av 18 september.

I henhold til § 69 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 bestemmes, at det for strandstedet Stavern

*) Utkastet kommer i et senere nummer.

med Fredriksværn ved høieste resolution av 17 april 1883 18 septbr. approberte brandreglement ophæves med undtagelse av den i samme § 19 indeholdte bestemmelse om anvendelse for stedet av lovgivningen om behandling av ildsfarlige gjenstande.

Kongelig resolution

18 septbr.

av 18 september.

I henhold til § 88 i lov om bygningsvæsenet av 27 juli 1896 bestemmes, at grænserne for det bygningsloven underlagte strøk Strøm i Skoger herred, Jarlsberg og Larviks amt, utvides overensstemmende med herredsstyrets beslutninger av 13 mars, 19 juni og 21 august 1909, saaledes, at de kommer til at omfatte følgende strækninger:

I vest hele strækningen mellom aaskanten og elven til grænsen mellom gaardene Pukerud og Langum, og i øst hele strækningen mellom aaskanten og Drammens byggebelte til gaarden Austad.

Kongelig resolution

18 sep tbr.

18 september.

I henhold til §§ 19, 67 og 69 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 bestemmes:

1. At der meddeles stadfæstelse paa Kristiania bystyres beslutning av 24 juni 1909 angaaende regler for feiermestrenes betaling for feining sammesteds samt angaaende lempninger i og tillægsbestemmelser til nævnte lov, forsaavidt Kristiania angaar.
2. At de høieste resolutioner av 7 januar 1881 og 25 juni 1890 angaaende takst for feining samt angaaende omordning av brandvisitationen i Kristiania ophæves.

Reglerne for betalingen er saalydende:

»For feining av skorstens- eller lodpiper, som gaar gjennom	
1 etage	kr. 0,15
For feining av skorstens- eller lodpiper, som gaar	
gjennem 2 etager	» 0,25
For feining av skorstens- eller lodpiper, som gaar	
gjennem 3 etager	» 0,35

18 septbr. For feining av skorstens- eller lodpiper, som gaar gjennom 4 etager	kr. 0,45
For feining av skorstens- eller lodpiper, som gaar gjennom 5 etager	» 0,50

med tillæg av 5 øre for hver følgende etage. Kvistværelser og kjelderrum regnes for etage, dog kun for den pipe, som derfra optar rør.

For feining av anbringere	kr. 0,10
» — - kakkelovner med en eller 2 etager	» 0,05
» — - større ovner og magasinovner	» 0,10
» — - komfyr uten stekeovn	» 0,05
» — - — med —	» 0,10
» — - — » 2 stekeovner	» 0,15
» — - bryggepander	» 0,10
» — - stenovner	» 0,50

Ved ovner, komfyrer o. lign. feies for ovenstaaende betaling rør indtil 1,5 meters længde. For længere rør betales pr. overskytende meter kr. 0,03.

Samme betaling som ovenfor bestemt for feining av piper erlægges ogsaa for den undersøkelse og attestasjon, som omhandles i bygningsloven for Kristiania av 26 mai 1899 § 91.

Forlanges ovnsfeining utenfor den almindelige tur og omgang og dette gjælder enkelt ildsted, erlægges den dobbelte betaling.

For feining av piper med lysaapning av mindst 47 × 47 cm. og høide indtil 10 meter	kr. 0,50
fra 10—15 —	» 1
» 15—20 —	» 2
» 20—25 —	» 3
» 25—30 —	» 4,

dersom saadan feining forlanges til bestemt tid mellem kl. 6 eftermiddag og kl. 6 morgen eller paa søn- og helligdage.

Kan derimot arbeidet tages i tur med det almindelige arbejde i distriktet, beregnes 30 pct. mindre eller henholdsvis kr. 0,35, 0,65, 1,40, 2,10 og 2,80.

Ved centralvarme-anlæg for damp eller varmt vand betales for feining av 1 kolorifer	kr. 0,50
» — - murede røkkkanaler betales pr. meter	» 0,25

Forlanges arbeidet utført mellem kl. 6 eftermiddag og kl. 6 morgen eller paa søn- og helligdage beregnes 30 pct. tillæg til ovenstaaende priser eller henholdsvis kr. 0,65 og 0,35.

For feierpenger haves efter brandlovens § 19 utpantningsret.

Tillægsbestemmelserne til brandloven er saalydende:

»1. Den i § 3 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 18 septbr. omhandlede fortegnelse blir under brandstyrets kontrol at føre av brandchefen.

2. Samme lovs § 5 litr. b blir saalydende:

»Bygningene skal ettersees av brandvæsenet mindst 2 ganger aarlig. Desuten skal de i særlig grad brandfarlige bygninger ettersees av brandstyret, saa ofte dette finder det paakrævet. Ved disse eftersyn skal det paasees, at de av brandstyret givne bestemmelser er fulgt, at der ikke findes forhold, som kan medføre særlig ildsfare, og at alle trapper, korridorer og utganger er farbare og ikke fylldt med gjenstande, som kan virke hindrende for den fri gjennomgang i ildebrandstilfælde.»

3. Brandsyn utføres forsaavidt angaar brandlovens § 10, punktene 2, 4 og 5 av brandvæsenet.

4. Brandlovens § 15 faar saadan ordlyd:

»Skorstenspiper, lodpiper, anbringere og trukne rør, som er i stadig bruk det hele aar, skal feies 3 ganger i sommerhalvaaret — maanedene mai—oktober, begge inklusive — og 4 ganger i de 6 øvrige maaneder, altsaa ialt 7 ganger om aaret.

Piper, som kun danner avtræk for ovner og derfor ikke er i bruk det hele aar, feies bare de 4 ganger i maanedene november—april, begge inklusive. For piper, i hvilke der paa grund av brændematerialets art eller sterk fyring er mer end almindelig sterk sotdannelse, kan brandchefen efter forslag fra vedkommende feiermester paa- byde hyppigere feining. Piper, som sjelden brukes eller til hvilke fører høist to røkganger, eller hvis benyttelse ikke medfører nævneværdig sotdannelse, kan efter brand- chefens bestemmelse tillates undergit sjeldnere feining. Brandchefens avgjørelser kan i begge tilfælde indankes til brandstyret.

Feining bortfalder, naar vedkommende piper siden sidste feining ikke har været benyttet.»

5. 1ste punktum av lovens § 17 faar saadan tilføielse:

»med undtagelse av fabrikkers og lignende bedrifters piper, der med brandchefens samtykke kan feies ogsaa av andre.»

6. Sidste punktum i lovens § 20 bortfalder.

7. De i lovens § 21 for hvert bebygget matr.-nr. paabudte brandredskaper indskrænkes til en brandstige av høide som i paragraffen bestemt.

8. 1ste punktum i lovens § 52 faar saadan ordlyd:

»Oplag av spirituosa, tjære og slike ting skal meldes for brandstyret og er undergit brandvæsenets tilsyn.«

18 septbr.

Kongelig resolution

av 18 september.

I henhold til §§ 19 og 23 i lov om brandvæsenet av 15 august 1908 meddeles godkjendelse av de av Svelviks bystyre i møte den 29 april 1909 vedtagne regler for betaling til feiermesteren samt for ordningen av brandvæsenet sammesteds.

Beslutningen om feiermesterens løn er saalydende:

»Feiermesterens løn bestemmes til kr. 600,00 aarlig, hvorhos han er berettiget til for hyppigere feining end den i lov av 15 august 1908 bestemte at oppebære følgende godtgjørelse:

20 øre for en enetages skorstens- eller rørppe.

10 øre for hver følgende etage.

15 øre for en to-etages kakkellovn.

5 øre for hver følgende etage.

Kr. 2,00 for hver pipe, som feies efter paabud av brandstyret i medhold av lov av 15 august 1908 § 15.»

Beslutningen om ordningen av brandvæsenet er saalydende:

»§ 1. I brandvernet er alle tjenstdygtige mandlige indvaanere av byen i alderen fra 16 til 60 aar pligtige til at delta. Se forøvrig herom lov om brandvæsenet av 15 august 1908 § 23.

§ 2. Brandvernet inddeles i: 1) En sprøite-avdeling, hvorunder samtlige byens sprøiter. 2) En vandlangningsavdeling. 3) En seil- og nedrivningsavdeling.

§ 3. Byen inddeles i 4 roder.

§ 4. Brandvernets befalingsmænd er foruten brandchefen og dennes stedfortræder (se lov av 15 august 1908 § 24) følgende: En for hver av stedets sprøiter (sprøitechefer), en for hver av de i § 2, punkt 2 og 3 nævnte avdelinger (avdelingschefer), 4 rodemestere.

§ 5. Brandmændene, der utskrives ved det aarlige brandmøte (lov av 15 august 1908 § 2, punkt 2) blir da ogsaa at fordele mellem de i § 1 nævnte avdelinger og særskilt mellem de til sprøite-avdelingen hørende sprøiter«.

Utgiver: Fred. T. Salicath.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Kristiania.